

RUHANİ RƏHBƏRLİK HƏR KƏS ÜÇÜN

HƏR BİR İMANLI ÜÇÜN
ÜSTÜNLÜK PRİNSİPLƏRİ

C. Osvald Sanders

RUHANİ RƏHBƏRLİK HƏR KƏS ÜÇÜN

**HƏR BİR İMANLI ÜÇÜN
ÜSTÜNLÜK PRİNSİPLƏRİ**

C. Osvald Sanders

Ó Çıkaqonun Mudi Müqəddəs Kitab İnstitutu 1967, 1980, 1994, 2007
(təkrar nəşr edilmiş)

Müəlliflik hüququ qorunur. Bu kitabın heç bir hissəsi nəşir tərəfindən yazılı icazə olmadan yenidən buraxıla bilməz, burada xülasələrdə və ya tənqidi məqalələrdə verilmiş qısa sitatlar istisnaqlıq təşkil edir. Kəlamdan olan bütün sitatlar Müqəddəs Kitabındandır.

Ó MKŞ 2009

Müəlliflik hüquqlarının hamısı qorunur.

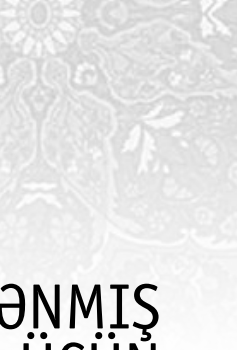
“Livingstone Corporation” — ın köməkliyi ilə «Moody Publishers» üçün hazırlanıb. Mətn üzərində fəlsəfə elmləri doktoru Mark Fakler yenidən işləmişdir. Tədqiq üçün vəsaitlər elmlər doktoru Ceyms C. Kalvin və Nil Uvilson tərəfindən işlənilib hazırlanmışdır. www.LivingstoneCorp.com

Biz ümidvarıq ki, siz «Moody Publishers» tərəfindən təqdim edilən bu kitabdan zövq alacaqsınız. Bizim məqsədimiz sizin gerçək ehtiyaclarınıza və çətinliklərinizə həqiqəti birləşdirən yüksək keyfiyyətli, düşündürücü kitablar və materiallar təmin etməkdir. Müqəddəs Kitabın baxışlarına nəzərən yazılmış başqa kitablar və materiallar barədə daha ətraflı məlumat üçün www.moodypublishers.com saytına daxil olun və ya bu ünvana yazın:

Moody Publishers
820 N. LaSalle Boulevard
Chicago, IL 60610

This book was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 with the title *Spiritual Leadership*, copyright ©1967,1980,1994, 2007 by The Moody Bible Institute of Chicago.

Translated by permission.

YENİLƏNMİŞ NƏŞR ÜÇÜN ÖN SÖZ

Qırx il ərzində Osvald Sandersin «*Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün*» kitabı Allaha məxsus rəhbərliyin prinsiplərini əks etdirən klassik tədqiq kimi tanınmışdır. Əvvəllər çoxlu mühazirələr rəhbərlərə «OMF» (Müjdəçilik Təşkilatı) tərəfindən çatdırılıb, minlərlə oxucu tərəfindən bu kitab dərin anlayışlara və Allaha məxsus hikmətə görə yüksək qiymətləndirilib. Yaxşı, bəs kitab nəyə görə tez-tez yenilənir? Biz narahat oluruq ki, ilkin nəşrin dili Sandersin ideyalarının gücünü qiymətləndirməyi olduqca çətinləşdirir. Kitabdan böyük fayda əldə edə biləcək müasir məsihçilər naməlum şəxsiyyətlərdən danışıldıqda, köhnəlmiş ifadələrdən istifadə edildikdə və məbəddə, eləcə də mədəniyyətdə daha yeni inkişaf barədə biliklər olmadıqda çaşqınlığa düşə bilərlər.

Bizim məqsədimiz iyirmi birinci əsrdə yaşayan məsihçilər üçün «*Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün*» kitabını yeniləşdirməkdir. Biz Sandersin ideyalarını təkmilləşdirə bilmərik, amma biz hər bir cümlənin aydınlığını və müasir oxucu ilə əlaqəsini tədqiq etməklə çalışmışıq ki, onun yazılarını yeniləşdirək. Biz sözləri geniş şəkildə dəyişsək də, orijinal mənaya və hər bir parçanın niyyətinə sadıq qalmışıq. Bəzi xüsusi dəyişikliklər aşağıda izah olunub.

Birinci, qadınların rəhbərliyi sözlə deyilməsə də, həmişə müjdəçilik işlərinə güclü surətdə təsir göstərüb. Orijinal nəşrdə kişilərlə birlikdə qadınların da insanları Məsihə gətirmələri haqqında, demək olar ki, heç bir söz qeyd edilmir. Yəqin ki, Sanders «insan», «kişi», «ona», «onu» deyəndə cinsi nəzərə almadan bütün insanları nəzərdə tuturdu. Onun dövründə ümumi müraciət kimi hər bir kəs üçün kişi cinsinin əvəzliliklərindən istifadə etmək geniş yayılmış bir

şey idi. Bəlkə də o, belə müraciət etməyib. İstənilən halda Məsihin məbədinə qadın və kişinin rolunu dərk etməklə bu ikinci nəşrin dilini zənginləşdirmişik, burada Sandersin açıq-aşkar bir qrupa müraciət etdiyi xüsusi hissələr istisnalıq təşkil edir.

İkinci, biz Sandersin kitabda adlarını çəkdiyi vəzifəli şəxsləri tanıtdırmaq üçün mətndə qeydlər etmişik, çünki həmin insanların çoxunu artıq müasir insanlar unudublar. Sanders çox vaxt Britaniya məbədinə, oyanış gətirənlərdən, vəzçilərdən, alimlərdən və müjdəçilərdən sitat gətirir. O, eləcə də II Dünya müharibəsində iştirak edən hərbi rəhbərlərə ehtiram göstərir, bu insanların adları, ola bilsin ki, hələ də gündəlik ailədə istifadə edilir, ya da heç istifadə edilmir. Kitabın sonunda verilmiş əlavələr bioqrafik məlumatı çatdırır.

Sonuncu isə ingilis dilində olan Müqəddəs Kitab özü Sandersin danışdığı və bu səhifələri yazdığı vaxtdan bəri böyük dəyişikliklərə məruz qalıb.

Biz inanırıq ki, oxucu bu səhifələri biz onları necə oxuyuruqsa, elə «eşidəcək». Yaxşı vəz kimi Sandersin fikirləri çox vaxt təkrarlanır; bəzən parçalar əsas məğzdən kənar olan fikirlərdən ibarətdir; və fəslin sonuncu paraqrafları çox vaxt olduqca gözlənilməzdir, sanki müəllif qəildən aşkar edir ki, vaxtı qurtarıb cəld fikrini tamamlamaq lazımdır. Çünki bu kitab əslində mühazirələr toplusudur, biz deyilən sözlərin hissini və quruluşunu saxlamağa çalışmışıq. Biz ümid edirik ki, oxucu bu kitabı qırx il bundan əvvəl birinci auditoriyanın eşitdiyi kimi eşidəcək və anlayacaq.

BİRİNCİ NƏŞRƏ ÖN SÖZ

1964 və 1966-cı illərdə Sinqapurda keçirilmiş konfranslarda «OMF»-in (Müjdəçilik Təşkilatı) rəhbərlərinə bu kitabın içindəkilər iki topluda çatdırılmışdı. O vaxt təklif edildi ki, kitabın içindəkilər genişləndirilə bilər və daha geniş dinləyici auditoriyasına çatdırıla bilər. Müəllif bu xahişlə razılaşıdı.

Bu səhifələrdə verilmiş və təsvir olunmuş həm müvəqqəti, həm də ruhani aləmdə olan rəhbərlik prinsipləri Kəlamdan, eləcə də Allahın görkəmli kişilərinin və qadınlarının həyatlarından götürülüb. Hər oxucu burada verilmiş insanların həyatları barədə məlumat əldə edə bilmir və ona görə də rəhbərliyi qeydi-adi tərzdə uğurlu olan insanların həyatlarından olan münasib hadisələri müəllif kitaba daxil etmişdir. Mənbələr müvafiq yerlərdə qeyd edilmişdir. Kəlamdan sitatlara gəldikdə isə, müəllifin fikrincə, ən dəqiq və ən mənalı olan tərcümədən istifadə edilib.

Kitab elə formada təqdim olunub ki, ürəklərində müqəddəs istək yaradaraq bütün qüvvələrini Xilaskarın ixtiyarına vermək üçün Müqəddəs Ruhun işlədiyi gənc məsihçilərə də yardım etsin. Əgər rəhbərlik yolunda irəliləmək üçün belə insanların ürəklərində hansısa bir şey yeni məqsədi alovlandıracaq və səfləşdirəcəksə, onda kitabın amalı gerçəkləşəcək.

C. Osvald Sanders

XEYİRLİ İŞ

Kim cəmiyyətdə nəzarətçi olmağa can atırsa, xeyirli iş arzu edir.

1 Timotey 3:1

Əgər sən özün üçün çox şey istəyirsənsə, istəmə.

Yeremya 45:5

Bir çox məsihçilər rəhbərliyə can atmağa ehtiyat edirlər. Onlar insanın rəhbər olmağa həqiqətən haqqının olub-olmadığına əmin deyillər. Bundan başqa, vəzifənin insanı axtarmasındansa, insanın vəzifə axtarması daha yaxşı deyilmi? Bu istək çoxlu sayda başqa rəhbərlərin yıxılmasına səbəb olmayıbmı, insanlar onların «zəngin ağıllarının zəifliyinin» qurbanı olmayıbmı? Şekspir əsərindəki qəhrəmanı Uolsinin dili ilə dahi ingilis generalına böyük həqiqəti ifadə etmişdi:

Kromvel, mən sənə günahlı istəklərdən qaçmağı məsləhət görürəm, bu günah ilə mələklər yerə düşdülər; onda Yaradanının surətində olan insan necə günahdan fayda aldə edəcəyinə ümid edə bilər?

Şübhəsiz ki, məsihçilər bu cür istəyə qarşı durmalıdırlar və həyatlarından onu çıxarmalıdırlar. Amma biz, eləcə də, istəklərimizi yaxşı, layiqli və xeyirli bir istək kimi tanımalıyıq. Bu fəslin başlanğıcında verilmiş iki ayə fərqi aydınlaşdırmaq üçün xəbərdarlığı və ruhlanmanı təqdim edir. Bizim istəyimiz Allahın xidmətində səmərəli olmaq üçün yanar bir arzu olanda həyatlarımız üçün Allahın ən böyük potensialını gerçəkləşdirmək üçün biz hər iki ayəni nəzərimizdə tutmalıyıq və onları düzgün tarazlıqda saxlamalıyıq.

Həmin düzgün tarazlığın bir hissəsi Paulun vəziyyəti ilə bizim vəziyyətimiz arasında fərqdır. Biz bu gün məsihçi rəhbərlərinə verilən hörmət və nüfuz baxımından onun fikrini (1 Timotey 3:1, yuxarıda) başa düşə bilərik. Amma bu fikir Paulun düşüncəsindən çox kənar bir şey idi. Onun dövründə rəhbər böyük təhlükə və narahatçılıq gətirən bir cavabdehlik ilə üzləşirdi. Məbədə rəhbərliyə görə mükafatlar çətinliklər, nifrət, rədd olunma və hətta ölüm idi.

Buna görə Paulun ruhlandırıcı sözləri məbəddə sadəcə vəzifə axtaran insanların bu istəkdən sui-istifadəsinə imkan vermir. Saxta rəhbərlərin belə çətin tapşırığa istəkləri olmazdı. Birinci əsrdə geniş yayılmış təhlükəli vəziyyətlərdə hətta cəsur məsihçilərin də rəhbərlik işində ruhlanmaya ehtiyacı var idi. Ona görə də Paul rəhbərliyi «xeyirli iş» adlandırmışdı.

Biz heç vaxt yaddan çıxarmamalıyıq ki, bu gün dünyanın müəyyən yerlərində məsihçilər həmin vəziyyət ilə üzləşirlər. Çində olan məbədin rəhbərləri kommunistlərin əlindən çox əzab çəkiblər. Nepalda bir rəhbər məbəd üzvləri azadlığa buraxıldıqdan sonra həbsxanada neçə illər əzab çəkmişdi. Bu gün bir çox çətin ərazilərdə ruhani rəhbərlik sabit dəyərlər və yüksək keyfiyyətli iş şəraitləri axtaranlar üçün tapşırıq deyil. Labüddür ki, istənilən ruhani döyüş aşkar hədəflər rolunu oynayan rəhbərləri seçəcək.

Paul bizi məbədin daxilində işə rəhbərlik etməyə, dünyada ən vacib olan işə ruhlandırır. Bizim niyyətlərimiz düzgün olanda bu iş əbədi qazanc payı verir. Paulun yaşadığı dövrdə yalnız Məsihə dərin sevgi və məbəd üçün əsl qayğı insanlara rəhbərlik etməyə ruhlandıra bilər. Amma bu gün nüfuzu və üstünlüyü irəli sürən məsihçi rəhbərliyi olan bir çox mədəniyyətlərdə insanlar öz mənfəətini güdmək və özlərini dəyərsiz hiss etdikləri üçün rəhbərliyə can atırlar. Müqəddəs istək həmişə təhriflər ilə əhatə olunub.

Gəlin, biz qədim peyğəmbər Yeremyanın öz xidmətçisinə Baruxa verdiyi müdrik və sadə məsləhətə nəzər salaq: «Əgər sən özün üçün çox şey istəyirsənsə, istəmə.» Yeremya bütün istəkləri günahlı adlandırmırdı, o, səhv istəyi, xudbin niyyəti — «özün üçün çox şeyi» vurğulamaq istəyirdi. Seçilmək arzusu günah

deyil. İstəyin təbiətini təyin edən niyyətdir. Rəbbimiz heç vaxt yüksək nailiyyətlərə can atmağa qarşı təlim keçməyib, amma O, layiq olmayan niyyəti ifşa və ittiham edib.

Bütün məsihçilər Allahın verdiyi ənamları və bacarıqları tamlığı ilə inkişaf etdirmək üçün Allahın onlara verdiyi istedadları inkişaf etdirməlidirlər. Amma İsa öyrətmişdi ki, insanın özünə cəmlənən istək səhvdir. Təyin olunmalı olan gənc xidmətçilər haqqında danışarkən böyük müjdəçi rəhbər Stefan Neyl demişdi: «Mən belə düşünməyə meylliyəm, istək sadə mənada, demək olar ki, həmişə sadə insanda günahlıdır. Mən əminəm ki, məsihçidə bu, həmişə günahlıdır və bütün təyin olunmuş xidmətçilər üçün bağışlanmaz bir şeydir.»

Allahın izzətinə və məbədin rifahına cəmlənmiş istək xeyir iş üçün olduqca böyük qüvvədir.

İstək sözü ingilis dilində latın sözündən yaranıb, bunun da mənası «məqsədə çatmaq» deməkdir. İfadə müxtəlif cəhətləri əhatə edir: sosial görünüş və bəyənilmə, məşhurluq, yaşıdlar içərisində bəyənilmə, başqaları üzərində səlahiyyətdən istifadə etmək. Bu mənada şöhrətpərəst insan puldan, nüfuzdan və səlahiyyətdən irəli gələn gücdən zövq alır. İsanın özünə cəmlənmiş belə istəklər üçün vaxtı yox idi. Həqiqi ruhani rəhbər heç vaxt «irəliyə getmək üçün hərbi yürüş» etməz.

İsa öz «şöhrətpərəst» həvarilərinə böyüklüyün yeni standartını bəyan edir: «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbəri sayılanlar onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara aqalığa sahibdir.

Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun.

Aranızda birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun» (Mark 10:42–44). Biz bu gözəl sözlərə sonrakı fəsildə daha ətraflı nəzər salacağıq. Burada tədqiqimizin başlanğıcında biz sadəcə İsanın əsas prinsipini vurğulayacağıq. Əsl böyüklük, əsl rəhbərlik özünü başqalarına xidmətə həsr etməkdir, başqalarını sənə xidmət etməyə məcbur etmək və ya ələ almaq deyil. Həqiqi xidmət heç vaxt ödəniş olmadan başa gəlmir. Çox vaxt bu, çətinliklərlə dolu acı kasa və əzabın ağırılı vəftizi ilə başa gəlir. Allaha məqbul əsl rəhbərlik İsanın sualını diqqətlə götür-qoy edir: «Mənim içdiyim kasadan siz

də içə bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum kimi siz də vəftiz ola bilərsinizmi?» (Mark 10:38). Əsl ruhani rəhbər yüksək vəzifənin və ya müqəddəs titulun gəlirlərinə və imtiyazlarına deyil, Allaha və başqa insanlara göstərə bildiyi xidmətə diqqətini cəmləyir. Biz həyatdan götürməyi deyil, daha çox həyata verməyi düşünməliyik.

İngiltərədə olan Müjdəçilik Təşkilatına oyanış gətirən böyük vəzçi Samuel Brenql bu sözləri demişdi: «Tarixin ən məşhur paradokslarından biri insanlar bir-birinə qarşı sonuncu mühakiməni yürüdəndə rütbə və titullara tamamilə hörmətsizlik etmələridir. İnsana sonuncu verilən qiymət göstərir ki, tarix insanın əldə etdiyi rütbəni, titulu və ya vəzifəni zərər qədər də olsun, saymır, yalnız insanın etdiyi əməllərin keyfiyyətini, ürəyinin və aqlının xüsusiyyətini dəyərləndirir.»

«Gəlin, belə deyək, insanın istəyi Allahın planına uyğunlaşmalıdır və dəniz insana sahilsiz görünsə də, sabit tərzdə irəli getmək üçün onun qarşısında həmişə mayak olacaq. Onun qarşısında maqnit süxurlar olsa da, ən qatı dumanda və ən şiddətli qasırğada əsl yolu göstərən kompası var.» — bu sözləri S. D. Qordon özünün məşhur kitablarından birində qeyd etmişdir.

Dahi rəhbər Nikolas von Zinzendorf (1700–1760) rütbə və zənginliklərə sövq olunmuşdu; əslində, onun adı burada ən geniş yayılmış şərəfli titulu ilə qeyd edilir. Amma onun istəyə qarşı münasibəti bir sadə cümlədə yekunlaşmışdı: «Mənim birçə istəyim var ki, bu, yalnız O, Odur.» Zinzendorf öz mənafeyini güdməkdən Moraviya məbədinin təsisçisinə və rəhbərinə çevrildi. Onun davamçıları rəhbərlərindən öyrəndilər və həmin istək ilə dünyanı dövr etdilər. Müjdəçilik işi məşhurlaşmazdan və ya yaxşı təşkil olunmazdan əvvəl moraviyalılar xaricdə öz ölkələrində olan məbədlərin üzvlərindən üç dəfə çox üzvləri olan məbədlər yaratdılar, bu, qeyri-adi nailiyyət idi. Əslində, hər doxsan iki moraviyalıdan biri başqa ölkələrə müjdəçi kimi xidmət etməyə yollanmışdı.

*Adəmin övladları olan bizlər böyük olmaq
istədiyimizə görə
O, kiçik oldu.
Biz əyilmədiyimizə görə,*

*O Özünü alçaltdı.
Biz rəhbərlik etmək istədiyimizə görə
O, xidmət etmək üçün gəldi.*

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Siz həyatınızda özünə cəmlənmiş istək ilə Allaha cəmlənmiş istək arasında fərqləri necə təsvir edərdiniz?
- B. Sizin üçün Allaha məqbul rəhbərliyin ən bariz nümunəsi kim olub?
- C. Sizin həyatınızda şərəfli, müqəddəs istəyin hansı sahələri var?

RƏHBƏRLƏRİ AXTARMAQ

İnsanı yüksəltmək nə şərqdən, nə qərbdən, nə də çöllərdən gəlir. Hökm verən Allah isə həm alçaldır, həm yüksəldir.
Məzmur 75:6-7

Mənə bir adam ver — Allah adamı, Rəbbi güclü bir peyğəmbəri və mən sənə yer üzündə qılıncla deyil, dua ilə əldə olunmuş sülh bəxş edim.
Corc Lidell

Əsl rəhbərlər məhdud saydadırlar. İnsanlar və qruplar onları daim axtarırlar. Hər bir məbədin guşəsindən bir sual əks-səda verir: «Kim rəhbərlik edəcək?» Bütün Müqəddəs Kitab boyunca Allah da rəhbərlər axtarışındadır.

«Rəbb Özün üçün Öz ürəyinə yatan bir adam tapıb. Həmin adamı Rəbb xalqına başçı təyin etdi» (1 Şəmuəl 13:14).

«Yerusəlimin küçələrini dolaşın, ətrafa baxıb fikirləşin, onun meydanlarını axtarın. Əgər bir nəfər düz iş görən, həqiqət axtaran adam tapsanız, Mən şəhəri bağışlayaram» (Yeremya 5:1).

«Onların içində bir adam axtardım ki, divarı təmir etsin» (Yezekel 22:30).

Müqəddəs Kitab bizə göstərir ki, Allah rəhbərlik etməyə hazır olan, bütünlüklə işi davam etdirən və başqaları üçün məsuliyyəti üzərinə götürən adam tapanda həmin insandan məhdud şəkildə istifadə olunurdu. Belə rəhbərlərin çatışmayan xüsusiyyətləri və qüsurları olurdu, amma həmin məhdudiyyətlərə baxmadan onlar bir ruhani rəhbər kimi Allaha xidmət edirdilər. Bunlara Musanı, Gidonu və Davudu misal göstərmək olar. Məbəd tarixində Martin Lüter, Con Uesli, Adoniram Cadson, Uilyam Karey və bir çox başqaları olmuşdur.

Məbəddə rəhbər olmaq üçün həmişə normal səviyyədən artıq güc və iman tələb olunurdu. Nəyə görə bizim rəhbərlərə ehtiyacımız belə çoxdur və rəhbərlik üçün namizədlərimiz çox azdır? Hər bir yeni nəsil ruhani rəhbərliyin ciddi tələbləri ilə üzləşir və əfsuslar olsun ki, çox vaxtlar bundan yayınırlar. Amma Allah qabağa çıxıb rəhbərlik etmək istəyən bir neçə insanı qəbul edir.

«Məbədin rəhbərlərə böyük ehtiyacı var. Mən səs eşitmək istəyirəm və heç bir səs gəlmir. Mən danışmaqdaansa qulaq asardım, amma qulaq asacağım güclü bir səs yoxdur» — təəssüflənərək ingilis metodist vəzçisi Uilyam Sanqster deyir.

Əgər dünya bu gün məbədin səsini eşitməlidirsə, onda səlahiyyətə malik, ruhani və qurban verə bilən rəhbərlərə ehtiyac var. Səlahiyyətə malik insanlar ona görə lazımdır ki, insanlar haraya getdiklərini bilən və həmin yerə çatacaqlarına əmin olan etibarlı rəhbərlər arzusundadırlar. Ruhani insanlar ona görə lazımdır ki, Allah ilə güclü ünsiyyət olmadan, hətta ən cəlbedici və bacarıqlı şəxs insanları Allaha apara bilməz. Qurban verə bilən insanlar ona görə lazımdır ki, bu cəhət İsanın nümunəsini göstərir. O Özünü bütün dünya üçün verdi və bizi də səsləyir ki, Onun addımları ilə gedək.

Məbədlər xidmətlərində fəvqəltəbii şəfəq yayan güclü, ruhani rəhbərlər tərəfindən idarə olunanda hər tərəfli inkişaf edir. Belə rəhbərlik olmayanda məbəd çaşqınlıq və narahatçılıq içərisində boğulur. Bu gün qüdrətlə və ruhani güc ilə vəz edənlər azdır və məbədin gurultulu səsi qəmli pıçılığa çevrilib. Bu gün rəhbərlər — həqiqətən ruhani olanlar — ümdə məsələ kimi öz məsuliyyətlərini cavanlara ötürməlidirlər.

Bir çox insanlar rəhbərləri anadangəlmə ağıla, şəxsi təsirə və şövqə malik rəhbərlər hesab edirlər. Belə keyfiyyətlər rəhbərliyin potensialını, şübhəsiz ki, genişləndirir, amma onlar ruhani rəhbəri təyin etmirlər. Həqiqi rəhbərlər onların tam itaətkarlığını tələb edən məqsədlər uğrunda kifayət qədər əzab çəkməyə hazır olmalıdırlar.

Ruhani rəhbərlər seçilmirlər, təyin olunmurlar və ya kahinlər heyəti, yaxud məbəd toplantıları tərəfindən yaradılmırlar. Yalnız Allah onları düzəldir. İnsan təkcə vəzifəsini icra etməklə, işini

görməklə və ya bu tapşırığı yerinə yetirmək üçün kiminsə iradəsinə tabe olmaqla ruhani rəhbər olmur. İnsan ruhani rəhbər olmaq üçün ixtisaslaşmalıdır.

Çox vaxt həqiqi səlahiyyətə malik rəhbərlik neçə illər öncə özünü əvvəlcə Allahın padşahlığını axtarmağa həsr etmiş insana nəsis olur. Sonra bu insan yetkinləşdikdə Allah rəhbərlik rolunu ona verir və Allahın Ruhu həmin insan vasitəsilə işləməyə başlayır. Allahın axtaran gözləri rəhbərlik etmək üçün ixtisaslaşmış insanı tapanda Allah həmin insanı Müqəddəs Ruh ilə məsh edir və onu xüsusi xidmətə dəvət edir (Həv. iş. 9:17; 22:21).

İngiltərə Müjdəçilik Təşkilatında uzun illər xidmət göstərmiş istedadlı rəhbər Samuel Brenql ruhani səlahiyyətə və rəhbərliyə aparan yolu belə təsvir edir:

Bu, irəliyə yürüş etməklə deyil, mənim çoxlu dualarım və göz yaşlarım ilə əldə olunub. Buna günahın etiraf olunması, Allah qarşısında alçalma, ürəyi çoxlu araşdırma, hər bir bütü cəsarətlə qurban verməklə, özünü təslim etməklə, çarmıxı şikayət etmədən qucaqlamaqla və əbədi olaraq çarmıxa çəkilmiş İsayə baxmaqla nail olunur. Bu insanın özü üçün böyük şeylər axtarması ilə deyil, amma Paul kimi həmin şeyləri Məsih üçün heç nə hesab etməklə əldə olunur. Bu, böyük ödənişdir, amma bu ödəniş göylərdə, yer üzündə və cəhənnəmdə səlahiyyəti tanınan rəhbər tərəfindən ödənilməlidir.

Allah belə insanlara Özünün həqiqətən necə güclü olduğunu göstərmək istəyir (2 Salnamə. 16:9). Amma rəhbərliyə can atan hər bir insan belə yüksək şəxsi ödənişi ödəmək istəmir. Bununla belə, burada güzəşt yoxdur: camaat qarşısında vəzifə və ya hörmətdən qabaq ürəyin gizli yerlərində bu ödəniş ödənilir. Rəbbimiz Yaqub və Yəhyaya aydın şəkildə deyir ki, Allahın Padşahlığında olan həmin yüksək yer o insanlar üçün saxlanılıb ki, onların ürəkləri — hətta heç kimin öyrənə bilmədiyi gizli yerləri — ixtisaslaşıb. Allahın heç bir şeydən asılı olmadan ürəkləri yoxlaması və sonra rəhbərliyə çağırışı çox gözəldir. Bu şeylər insanı çox itaətkar edir.

Axırıncı deyilməli olan şey bir növ xəbərdarlıqdır. Əgər başqalarına təsir edən şəxslər ruhani yoxuşa doğru aparmağı bacarmırsa, onda şübhəsiz ki, enişə doğru yollara aparacaq. İnsanlar birlikdə səfərə çıxırlar; heç kim cəmiyyətdən ayrılmış və yalqız halda yaşamır. Biz Allahın həyatlarımızda olan rəhbərlik çağırışına əhəmiyyətsiz yanaşmalı deyilik.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Allahın Musanı rəhbərlik tapşırığı üçün hazırlaması səksən il vaxt apardı. Allah sizi hansı yollarla hazırlayır?
- B. Siz bu dərsə başladıqca Allaha məqbul rəhbərliyin əsas xüsusiyyətləri barədə nəyi anlayırsınız?
- C. Bu fəsildə yekun xəbərdarlıq sizə nə cür təsir göstərdi?

RƏHBƏRİN ƏSAS PRİNSİPİ

Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun. Aranızda birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun. Mark 10:43–44

Məbəddə, biznesdə və hökumətdə bacarıqlı rəhbərlərin vacibliyindən danışarkən biz düşünə bilərik ki, Müqəddəs Kitab bu sözdən tez-tez istifadə edir. Əslində, *rəhbər* sözü yalnız altı dəfə istifadə olunur. Bu rol daha çox *xidmətçi* adlanır. Biz kitabda «Musa, mənim rəhbərim» deyil, «Musa mənim xidmətçim» oxuyuruq. Məhz Məsih bunu öyrətmişdi.

İsa kökündən dəyişiklik gətirən bir inqilabçı idi, bu, partizan döyüşü mənasında deyil, Onun rəhbərlik haqqında təlimləri mənasında başa düşülməlidir. O, mövcud olan qaydanı devirdi. Dünyada xidmətçi sözü dedikdə aşağı nüfuz, az hörmət, ehtiram nəzərdə tutulurdu. Əksər insanları belə aşağı dəyərli rol cəlb etmirdi. Amma İsa bu sözdən istifadə edəndə bu, böyüklüyün sinonimi idi. Bu, inqilabi bir ideya idi. Bu ideya belə olmaqda hələ də davam edir!

Məsih öyrətmişdi ki, Allahın Padşahlığı hər bir üzvün digərlərinə xidmət etdiyi bir cəmiyyətdir. O, həmin termindən istifadə edərək Öz başlıca məqsədini təyin etdi:

«Çünki Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özünü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin» (Mark 10:45). Paul həmin ruhda yazmışdı: «Bir-birinizə məhəbbətlə qulluq edin» (Qalat. 5:13). Bizim gözəl xidmətimiz ətrafımızda olan kasıb dünyaya yayılmalıdır. Amma əksər məbədlərdə bir neçə insan bu yükü daşıyır.

İsa bilirdi ki, rəhbər ideyası «hamının sevimli xidmətçisi» kimi bir çox insanı cəlb etməyəcək. Özümüz yaratdığımız rahatlığı

qorumaq daha geniş yayılmış bir şeydir. Amma «xidmətçi» Allahın Padşahlığında rəhbərlik etmək istəyənlər üçün Onun tələbidir.

Bizim rəhbərlik barədə ümumi ideyalarımız ilə İsanın bəyan etdiyi inqilab arasında kəskin ziddiyyət Mark 10:42–44-dən başqa heç bir yerdə belə aydın göstərilməyib. «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbəri sayılanlar onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara ağalıq edir.

Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun. Aranızda birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun.»

Bu, elə inqilabi ideya idi ki, hətta İsayə yaxın olan Yaqub və Yəhya da gələn padşahlıqda o biri on həvari yerlərini tutmazdan əvvəl ən yüksək vəzifəni qorumaq üçün şöhrətpərəst analarından istifadə etmişdilər. Bu iki həvari İsanın izzətli taxtda oturmaq və İsrailin qəbilələrinə hökm etmək vədinə çox ciddi yanaşdı (Matta 19:28), amma onlar həmin yerə necə getməyi səhv başa düşmüşdülər.

Dostluqlarına baxmayaraq, İsa onların vəzifə iddiasına zərrə qədər də olsun, imkan verməmişdi. «Nə dilədiyinizi özünüz də bilmirsiniz» — Onun cavabı oldu (Matta 20:22). Yaqub və Yəhya rüsvayçılıq kasasını istəmirdilər, onlar çarmıx deyil, tac istəyirdilər. Onlar xidmətçinin rolunu deyil, rəhbərin rolunu istəyirdilər. İsa məbədin heç vaxt unutmayacağı iki rəhbərlik prinsipini öyrətmək üçün bu vəziyyətdən istifadə etdi.

- *Ruhani rəhbərliyin ən ali prinsipi.* «Amma sağımızda və yaxud solumda oturmağa izin vermək Məndən asılı deyil. Ora kimlər üçün hazırlanıbsa, onlara veriləcək» (Mark 10:40).

Buna daha ümumi cavab belə olardı: Şərəf və rütbə o insanlar üçündür ki, onlar özlərini buna hazırlayıblar və onu əldə etmək üçün çox çalışıblar. Amma biz burada İsanın təlimində və bizim insan ideyalarımızda əsaslı fərqi görürük. Allah Öz ali iradəsində ruhani xidmətin və rəhbərliyin yerlərini təyin edir.

Effektli ruhani rəhbərlik teoloji təlim və ya seminarda oxumaqla yaranmır. İsa Öz həvarilərinə demişdi: «Siz Məni seçmədiniz, Mən sizi seçib təyin etdim» (Yəhya 15:16). Allahın ali seçimi məsihçi

işçilərə böyük əminlik verir. Biz, həqiqətən, deyə bilərik: «Mən burada nə hansısa bir fərdin seçiminə, nə də qrupun seçiminə görə deyiləm, amma Allahın qüdrətli vəzifəsinə görə buradayam.»

- *Ruhani rəhbərliyin əzablı prinsipi.* «Mənim içdiyim kasadan siz də içə bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum kimi siz də vəftiz ola bilərsinizmi?» (Mark 10:38).

Burada yayınmaq mümkün deyil. Çətin gerçəkliklərdən boyun qaçıрмаq mümkün deyil. İsa sadə və səmimi tərzdə Allahın Padşahlığında xidmətin ödənişi barədə izah edir. Bu tapşırıq təmtəraqlı və çətin idi; həmin tapşırığı həyata keçirən kişilərin və qadınların gözləri geniş açılmalı, ürəkləri bütün yol boyunca Rəhbəri izləməli idi.

Rəbbin araşdırıcı sualına həvarilər diribaşılıqla cavab verdilər: «Biz bacarıyıq.» Necə də gözlənilən şeylərdən xəbərsizdirlər! Amma İsa qarşıda olanları bilirdi. Onlar əslində kasanı içəcəkdilər və vəftizin nə olduğunu biləcəkdilər. Onlar miskin halda məhv olacaqdılar və izzətli surətdə bərpa olacaqdılar. Axırda Yaqub edam ediləcəkdİ, Yəhya isə ömrünü təcrid edilmiş bir yerdə keçirərək bitirəcəkdİ.

Əgər həvarilər müvafiq imtiyazlar və mükafatlar ilə rəhbərlik haqqında cəld öyrənməyi bacarsaydılar, İsa onların ümidlərini tezliklə boş çıxarardı. Böyüklüyün xidmətçilikdən, rəhbərliyin hamının qulu olmaqdan gəldiyini aşkar etmək necə də böyük açıqlama idi.

İsa haqqında yazılanlardan yalnız bir yerdə Rəbbimiz həvarilər üçün «nümunə» göstərdiyini bəyan edir və bu, Onun həvarilərinin ayaqlarını yuması idi (Yəhya 13:15). Əhdi-Cədidin qalan yerlərindən yalnız bir yerdə «numunə» təqdim olunur (1 Peter 2:21) və bu da əzab çəkməyin nümunəsidir. Xidmət və əzab Rəbbimizin təlimində və həyatında cütləşir. Biri olmadan o birisi ola bilməz. Rəbdən böyük xidmətçi kimdir?

Xidmətçilik ruhu

İsanın xidmətçilik və əzab barədə təlimi, sadəcə, yaxşı davranışa can atmaq üçün nəzərdə tutulmamışdı. İsa şəxsi həsr olunma

və kimlik mənasında xidmətçilik ruhunu vermək istəyirdi, bunu belə ifadə etmişdi: «Mən sizə xidmət etmək üçün aranızdayam.» Xidmətin adı hərəkətləri ruhanilikdən çox uzaq olan niyyətlər ilə həyata keçirilə bilər.

Yeşaya 42-də biz gələn Məsihin Rəbbin ideal xidmətçisi kimi nümayiş etdirdiyi davranışları və daxili niyyətləri haqqında oxuyuruq. İsrail bu ideali qəbul etməyəndə, Məsih öz planını həyata keçirdi. Onun həyatının prinsipləri bizim üçün nümunə oldu.

Asılılıq. «Budur, Mənim saxladığım, seçdiyim qulum!» (Yeşaya 42:1). Bu ayə Məsihin gəlişi barədə danışır. İsa müstəsna hüququndan istifadə edərək peyğəmbərliyi yerinə yetirdi «özünü heç etdi» (Filip. 2:7). O Özünün Allah təbiətinin imtiyazlarına tabe oldu və göylərdəki Atasından asılı oldu. O, bütün cəhətlərdə insan kimi oldu. Necə də heyranəmiz bir təzaddır. Biz özümüzü verib Allahdan asılı olsaq, Müqəddəs Ruh bizdən istifadə edəcək.

Bəyənmə. «Seçdiyim qulum! Könüm ondan razıdır!» (Yeşaya 42:1). Allah Öz xidmətçisi İsadən çox məmnun idi. Ən azı iki vəziyyətdə Allah həmin məmnunluğu səslə bəyan edib (Matta 3:17; 17:5). Həmin məmnunluq qarşılıqlı idi. Məsihin gəlişi barədə Əhdi-Ətiqdə Oğul şəhadətlik edir: «Ey Allahım, Sənin iradəni yerinə yetirmək Mənə zövq verir» (Məzmur 40:8).

Təvazökarlıq. «Çığırmayacaq, səsinə qaldırmayacaq, küçələrdə heç kim onun səsinə eşitməyəcək» (Yeşaya 42:2). Allahın xidmətçisi, demək olar ki, həmişə təvazökar bir tərzdə nə sərt, nə də təmtəraqlı bir tərzdə xidmət göstərir. Bu gün həm məbəddə, həm də məbəddən kənarda bir çox özünü reklam edən qürurlu insanlar ilə necə də təzad təşkil edir.

Elə bu məsələyə görə şeytan İsanı sınağa çəkir, Onu inandırmağa çalışır ki, Özünü məbədin qülləsindən aşağı atsın (Matta 4:5). Amma İsa reklam axtarmadı və onun məkrli niyyətinə uymadı.

Şeytanın işləri o qədər gizli və təvazökardır ki, bu gün bir çoxları onun mövcudluğuna şübhə edirlər. İsa Allahın təyinatını izah edir, bunu Yeşaya kitabında görə bilərik: «Həqiqətən, Sən Özünü gizlədən Allahsan» (Yeşaya 45:15). Belə görünür ki, bu xasiyyət göylərdə olan bütün varlıqlara məxsusdur. Hətta keruvların — Allahın mələk xidmətçilərinin təsvirində də onların üzlərini və ayaqlarını örtmək üçün altı qanaddan istifadə etdikləri söylənir. Onlar gizli xidmətdən olduqca məmnundurlar. (Isaiah 6:2)

Şəfqət. «Əzilmiş qamışı qırmayacaq, tüstülənən piltəni söndürməyəcək. O, ədaləti sədaqətlə yayacaq» (Yeşaya 42:3). Rəbbin xidmətçisi zəiflərin halına acıyır, rəhmlə yolunu itirmişləri anlayır. İnsanlar yoldaşlarının nişanlarını taxmaq istəmədiklərini az görmüşükümü? Amma ideal Xidmətçi zəifləri tapdalamır. O, əzilmişlərə yardım edir və ruhən zəiflərin ruhunu alovlandırır. Onun addımları ilə gedən insanlar heç vaxt insanların üstündən tapdalayıb keçmirlər.

Bizlərdən çoxumuz həyatda bədbəxt olmuş insanları görürük və «onlardan yan keçirik.» Biz bəşəriyyətin kövrək tərəfinə dözməkdənsə, istedadlarımıza layiq və onları mükafatlandıran xidmətə can atırıq. Amma Allahın nöqtəyindən dünyanın tapdalanmış insanlarını bərpa etmək nəcib bir işdir. Biz dünyanın «ən aşağı» saydığı insanları görəndə və onların ehtiyaclarını ödəyəndə Məsih bizə deyir ki, Onun barəsində necə düşünürüksə, həmin insanlar barədə də elə düşünək (Matta 25:45).

Peterin öz piltəsi bağda və mühakimə zalında necə də tutqun halda yanırdı, amma Əllinci Gün bayramında həmin piltə necə də alovlanırdı! Allahın ideal Xidmətçisi həmin zavallı insanın həyatını parlaq alova çevirdi.

Nikbinlik. «O, yer üzündə ədaləti quranadək ümidini, cəsarətini itirməyəcək» (Yeşaya 42:4). Bədbinlik və rəhbərlik həyatın mövqelərində bir-birindən çox uzaqdadırlar. Ümid və nikbinlik kişilərin və qadınların qəlbləri üzərində qaranlıq

qüvvələri ilə döyüşən Allahın xidmətçisi üçün mühüm keyfiyyətlərdir. Allahın ideal Xidmətçisi Onun işinin hər bir hissəsi görülüb qurtaranadək nikbindir.

Məsh. «Mən Öz Ruhumu onun üzərinə qoymuşam» (Yeşaya 42:1). Bu rəhbərlik keyfiyyətlərinin — asılılıq, bəyənmə, təvazökarlıq, şəfqət və nikbinlik — heç biri tapşırıq üçün kifayət deyil. Fövqəltəbii toxunuş olmadan bu keyfiyyətlər bir toz kimi qurudur. Ona görə də Müqəddəs Ruh ideal Xidmətçinin üzərinə enir və onda yaşayır. «Allah Nazaretli İsanı Müqəddəs Ruhla və qüdrətlə məsh etdi. İsa xeyirxahlıq edərək hər yanı gəzib ...» (Həv. iş. 10:38). Ruh İsanın vəftizi zamanı üzərinə enəndə Onun xidməti başlandı və sonra Xidmətçi dünyanı silkələməyə başladı!

Biz Rəbbimizdən böyüyük? Hər bir addımda bizimlə birlikdə iş görən Allahın Ruhu olmadan effektiv xidmət göstərə bilərikmi? Allah həmin məshi bu gün bizə verir. Gəlin, böyük Xidmətçini yaxından izləyək və Rəhbəri bizə göstərən Ruhu qəbul edək.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Siz xidmətçi olduğunuzu necə söyləyə bilərsiniz?
- B. Ruhani rəhbərliyin ali və əzablı prinsiplərini kiməsə izah etmək üçün hansı nümunələrdən istifadə edərdiniz?
- C. Yeşaya 42-ci fəsil Allahın xüsusi xidmətçisinin altı xüsusiyyətini göstərir. Rəhbərlik edərkən bu xüsusiyyətlərdən hansı biri sizin üçün ən çətin görünür?

TƏBİİ VƏ RUHANİ RƏHBƏRLİK

Ey qardaşlar, mən... sizə gələndə... mənim sözüm də, vəzim də müdrikliyin inandırıcı sözlərindən deyil, Ruhun qüdrətini göstərməsindən asılı idi. 1 Kor. 2:1, 4

Rəhbərlik təsir göstərməkdir, hansısa bir insanın başqalarının onun arxasınca getməsinə təsir göstərmək qabiliyyətidir. Məşhur rəhbərlər bunu həmişə biliblər.

Dahi hərbi rəhbər Bernard Montqomeri rəhbərlik barədə belə danışmışdı: «Rəhbərlik kişiləri və qadınları ümumi məqsədə cəlb etmək bacarığı və istəyi, eləcə də əminliyə ruhlandırmaq xasiyyətidir.» Bu sitatın gözəl nümunəsi II Dünya müharibəsində Britaniyanın rəhbəri olan Uinston Çörçil idi.

Donanma admiralı Nimitz demişdi: «Rəhbərlik elə keyfiyyət ilə təyin edilə bilər ki, rəhbər şəxs onun tabeçiliyində olan insanlara lazımı qədər əminlik versin və insanlar onun baxışlarını qəbul edib əmrlərini icra etsinlər.»

General Çarlz Qordon bir dəfə Çində rəhbər olan Li Hanq Çanqdan soruşmuşdu: «Rəhbərlik nədir? Bəşəriyyət necə bölünüb?» Li Çanq cavab verdi: «Yalnız üç növ insan var — hərəkətsiz insanlar, hərəkətli insanlar və bir də bu insanları hərəkətə gətirən insanlar!» Rəhbərlər başqalarını hərəkətə gətirir.

Tələbə xidmətləri üzrə beynəlxalq rəhbər Con R. Mott inanırdı ki, «rəhbər yolu tanıyan, irəliyə gedən və başqalarını da arxasınca çəkib aparan bir şəxsdir.»

Hind tələbə P. T. Çandapilla məsihçi rəhbərliyinin bir çağırış olduğunu söyləmişdi, bu, başqalarına xeyir-dua vermək üçün

Allahın və Onun xalqının xidmətinin ahəngliyində olan həm insani, həm də ilahi keyfiyyətləri qarışdıran bir çağırışdır.

Prezident Harri S. Truman (1945–1953) əsaslı surətdə demişdi: «Rəhbər elə bir şəxsdir ki, onun başqalarına istəmədikləri və xoşlamadıqları işi gördürmək qabiliyyəti var.»

Ruhani rəhbərlik həm təbii, həm də ruhani keyfiyyətləri özündə birləşdirir. Amma təbii keyfiyyətlər də fəvqəltəbii hədiyyələrdir, çünki bütün yaxşı şeylər Allahdan gəlir. Məsələn, xasiyyətə baxın. Montqomeri belə demişdi: «təsirin dərəcəsi xasiyyətdən, rəhbərin yarada bildiyi, közərmədən, daxildən yanan alovdan, başqalarının ürəklərini ona doğru yönəldən maqnitlikdən asılıdır.» Həm təbii, həm də ruhani keyfiyyətlər Allahın xidmətində Onun izzəti üçün istifadə ediləndə ən böyük təsirə nail olur.

Amma ruhani rəhbərlik xasiyyətin gücünün hüdudunu və bütün başqa təbii istedadları aşıb keçir. Ruhani rəhbərin xasiyyəti başqalarına da təsir göstərir, çünki buna Müqəddəs Ruh nüfuz edib, hopub və onu gücləndirib. Rəhbər öz həyatında nəzarəti Ruha tapşırılanda Ruhun gücü onun vasitəsilə başqalarına da axır.

Ruhani rəhbərlik üstün ruhani gücü tələb edir, bu güc heç vaxt özü-özünə yarana bilməz. Öz-özünə yaranmış ruhani rəhbər yoxdur. Həqiqi rəhbər başqalarına ona görə ruhani tərzdə təsir göstərir ki, Ruh həmin rəhbərin rəhbərlik etdiyi insanlardan daha çox onda və ya onun vasitəsilə yüksək dərəcədə iş görür.

Biz yalnız səyahət etdiyimiz yollar boyunca başqalarını apara bilərik. Sadəcə yolu göstərmək kifayət deyil. Əgər biz yolla getmiriksə, heç kim ardımızca gedə bilməyəcək və biz heç kimə rəhbərlik etmirik.

Müjdəçi rəhbərlərin Çində böyük toplantısı zamanı müzakirə rəhbərliyə və onun şərtlərinə yönəldi. Müzakirə güclü idi. Amma bütün müzakirə boyunca bir şəxs sakitcə oturub qulaq asırdı. Sonra sədr Çin Müjdəçilik Təşkilatının baş direktoru olan D. E. Hostdən öz fikrini soruşdu. Auditoriya susdu.

O, gözlərini qırparaq uca səslə dedi: «Mənə belə gəlir ki, kiminsə rəhbərlik üçün püxtələşib-püxtələşmədiyini bilmək məqsədilə onun arxasınca kiminsə gedib-getmədiyini öyrənməkdir.»

Doğulub, yoxsa hazırlanıb?

Rəhbərlər doğulublar, yoxsa hazırlanıblar? Əlbəttə ki, hər ikisi. Bir tərəfdən rəhbərlik, birbaşa Allahdan gələn «çətin əldə olunan və maraqlı bir keyfiyyətdir». Digər tərəfdən isə rəhbərlik qabiliyyətləri hər bir cəmiyyətdə geniş surətdə yayılıb və inkişaf etdirilməlidir. Çox vaxt bizim qabiliyyətlərimiz böhran yaranana qədər hərəkətsiz halda dayanır.

Bəzi insanlar imkan və vaxta görə rəhbərlər olurlar. Böhran gəlir, irəliyə addımlamaq üçün heç kim daha yaxşı püxtələşməyib, bu halda rəhbər doğulur. Amma dərin araşdırma, adətən, aşkar edir ki, seçim az təsadüfidir və bu, daha çox həmin insanı rəhbərliyə uyğunlaşdırmış gizli təlimin nəticəsidir. Yusif gözəl nümunədir (Yaradılış 37–45). O, bir çox insanların «xoşbəxt ulduzlar» adlandırdığı vəziyyətlər vasitəsilə Misirin baş nazirinə çevrildi. Əslində, onun irəliyə çəkilməsi Allahın əli altında keçirilmiş on üç il ciddi, gizli təlimin nəticəsi idi.

Biz təbii və ruhani rəhbərliyi bir-birinə qarşı qoyanda onların, sadəcə, necə fərqli olduğunu görürük.

<i>Təbii</i>	<i>Ruhani</i>
Özünə əmin	Allahda özünə əmin
İnsanları tanıyır	Eləcə də Allahı tanıyır
Öz qərarlarını çıxarır	Allahın iradəsini axtarır
Şöhrətpərəst	Təvazökar
Metodlar yaradır	Allahın nümunələrini izləyir
Əmr verməkdən zövq alır	Allaha itaət etməkdən zövq alır
Şəxsi mükafat axtarır	Allahı və başqalarını sevir
Müstəqil	Allahdan asılıdır

Təbii rəhbərlik qabiliyyətləri olmayan insanlar tövbə zamanı böyük rəhbərlər olurlar. Amma məbəəd tarixinə nəzər salsaq, görürük ki, bəzən Müqəddəs Ruh əvvəllər hərəkətsiz olan ənamları

və keyfiyyətləri aşkara çıxarır. Bu, baş verəndə rəhbər doğulur. A. U. Tozer yazırdı:

Əsl və etibarlı rəhbər rəhbərlik etmək arzusu olmayan bir insandır, amma Müqəddəs Ruhun daxildən idarəçiliyi və vəziyyətlərin təzyiqi ... ilə vəzifəyə məcbur edilmiş bir insandır. İndiki vaxtda Paul kimi böyük rəhbər ola bilməz, Müqəddəs Ruh ona tapşırığı həvalə etmişdi və böyük istəyi olmayan bir vəzifəni əldə etmək üçün Rəbb tərəfindən təyin edilmişdi ... Rəhbərlik etmək üçün şöhrətpərəst olan insan püxtələşməyib ... əsl rəhbərin Allahın mirası üzərində ağalıq etməyə istəyi yoxdur, amma o, təvazökar, mülayim, özünü qurban verən olacaq və Ruh başqasını rəhbərlik üçün seçərkən razılaşacaq.

İngilis vəzçisi və alimi Sanqsterin tərcümeyi-halına onun Metodist məbədində daha çox rəhbərlik rolunu götürməyi hiss etdiyi zaman yazdığı şəxsi əlyazma daxildir.

Bu, mənim üçün Allahın iradəsidir. Mən onu seçməmişəm. Mən ondan yaxamı qurtarmağa yollar axtarmışam. Amma o, mənə verildi. Başqa bir şey də verildi. Bu, əminlik hiss idi, Allah məni yalnız vəzçi görmək istəmirdi. O, həm də istəyirdi ki, mən rəhbər olum. Mən Onun məbədinin (metodist) qolunun oyanışı üçün Allahın rəhbərliyi altında işləməyə təyin olunduğumu hiss edirəm — öz nüfuzum barədə düşünmürəm; paxıllıq edən və məndən yaşca böyük insanların fikirlərinə qarşı laqeydəm. Mənim otuz altı yaşımla var. Əgər Allaha bu yolla xidmət etməliyəmsə, artıq mən tapşırıqdan yayına bilmərəm, onu yerinə yetirməliyəm. Mən şöhrətpərəstlik üçün ürəyimi araşdırmışam. Mən əminəm ki, ürəyimdə bu yoxdur. Yaradacağım tənqidi və insanların xoşagəlməz boş-boş sözlərini sevmirəm. Anlaşılmazlıq, kitabların vəərəqlərini o tərəfə bu tərəfə çevirmək və sadə insanlara xidmət mənim xoşuma gəlir — amma Allahın iradəsi ilə bu, mənim tapşırığımdır, Rəbbim, mənə kömək et.

Heyrətlənərək və inanmayaraq, Allahın bu sözləri mənə dediyini eşidirəm: «Mən sənin vasitənlə not səsi çıxarmaq istəyirəm.» Rəbbim, heç həvari öz tapşırığında yayınıbmi? Mən «yox» deməyə cürət etmirəm, amma Yunus kimi mən həvəslə qaçıb gedərdim.

Bir dəfə Assizidən olan müqəddəs Fransisk bir qardaşla üzləşdi, o, neçə dəfə idi ki, ona deyirdi: «Nəyə görə sən?» «Nəyə görə sən?»

Fransisk bu gün istifadə etdiyimiz sözlərlə cavab verdi: «Nə üçün deyirsən ki, nəyə görə sən?»

«Nəyə görə hər bir kəs səni görmək istəyir? Səni dinləmək istəyir? Sənə itaət etmək istəyir? Sən heç də gözəl deyilsən, savadın da yoxdur, heç zadəgan ailədən də deyilsən. Ancaq belə görünür ki, dünya sənin dalınca getmək istəyir» — həmin qardaş dedi.

Sonra Fransisk gözlərini səmaya qaldırıb Allah qarşısında diz çökdü və ona sual verən qardaşa dedi:

Sən bilmək istəyirsən? Bu, ona görədir ki, Külli-İxtiyarın gözləri belə istəmişdi. O, həmişə yaxşı və pis insanlara baxır. Onun ən müqəddəs gözləri günahkarlar içərisində nə daha balaca, nə də daha çox çatışmazlıqları və günahları olan insan tapmadı, ona görə də Allahın başladığı heyratamız işi başa çatdırmaq üçün O, məni seçdi. O, məni ona görə seçdi ki, məndən daha faydasız bir şəxs tapmadı və O istədi ki, dünyanın zadəganlığını, əzəmətini, gücünü, gözəlliyini və dərk edilməsini alt-üst etsin.

Montqomeri hərbi rəhbər üçün lazım olan yeddi keyfiyyəti qeyd edir, onların hər biri ruhani döyüşə uyğun gəlir: rəhbər 1) xırdalıqlarla dolmaqdan uzaqlaşmalıdır; 2) xırdaçı olmamalıdır; 3) məğrur olmamalıdır; 4) tapşırığa uyğunlaşmaq üçün insanları necə seçməyi bacarmalıdır; 5) rəhbərin müdaxiləsi olmadan işin görülməsində başqalarına etibar etməlidir; 6) aydın qərarlar çıxarmağı bacarmalıdır; 7) insanların özünə əmin olması üçün onları ruhlandırmalıdır.

Con Mott tələbələr ilə vaxt keçirirdi və onun testləri gənclərdə rəhbərliyin inkişaf etdirilməsini vurğulayırdı. İnsanın potensial rəhbər olub-olmamasını bilmək üçün bunları tədqiq etmək lazımdır; o, 1) kiçik şeyləri yaxşı yerinə yetirir; 2) ümdə məsələlərə diqqətini cəmləməyi öyrənib; 3) asudə vaxtlardan yaxşı istifadə edir; 4) böyük gücü var; 5) impulsları necə istifadə etməyi bacarır; 6) böyüyür; 7) ruh düşkünlüyünün və «qeyri-mümkün» vəziyyətlərin öhdəsindən gələ bilir; və 8) öz zəifliklərini anlayır.

Bir həyatın yaxşılıq və pislik üçün olduqca böyük imkanları var. Biz təsir dairəmizdə olan insanlara, hətta biz onlardan agah olmasaq da, silinməz təsir göstəririk. Dr. Con Geddi 1848-ci ildə Anetyama (Polineziya adasında yerləşir, *tərcüməçinin qeydi*) getdi və orada iyirmi dörd il işlədi. Onun yaddaşında bu sözlər yazılmışdı:

1848-ci ildə o, oraya ayaq basanda orada heç bir məsihçi yox idi.

1872-ci ildə o, oradan çıxıb gedəndə orada heç bir imansız yox idi.

Erkən məbədin yanar həvəsi yeni imana gələnləri qeyri-adi səviyyəyə çıxarmağa başlayanda Müqəddəs Ruh rəhbərlik mövzusunda gözəl dərs keçdi. Məbəddə, xüsusilə də kasıb və dul qadınlar arasında bütün ehtiyacları ödəmək üçün çox az rəhbərlər var idi. Rəhbərlər qrupuna ehtiyac var idi. «Ey qardaşlar, aranızda etibar qazanmış, Ruh və hikmətlə dolu olan yeddi kişi seçin ki, onları bu işə təyin edək» (Həv. iş. 6:3).

Bu yeni rəhbərlər Ruh ilə dolu olan ilk və qabaqcıl rəhbərlər idilər. Ruhaniliyi təyin etmək asan deyil, amma onun hazır olduğunu deyə bilərsiniz. Ruhanilik Rəbbin bağının ətridir, ətrafınızda olan atmosferi dəyişdirmək gücüdür, Məsihi başqaları üçün gerçəkləşdirən bir təsirdir.

Əgər dyakonlardan Ruh ilə dolu olmaq tələb olunursa, Allah Kəlamını vəz edən və öyrədən şəxslərdən bu, az tələb olunmalıdırmi? Ruhani məqsədlərə yalnız ruhani metodlardan istifadə edən ruhani insanlar tərəfindən nail oluna bilər. Əgər rəhbərlər Ruh ilə dolu olsaydılar, məbədlərimiz və müjdəçi təşkilatlarımız necə

də dəyişərdi! Amma istedadlı və şəxsən heyranedici olan dünyəvi ağılın məbədin rəhbərliyində heç bir yeri yoxdur.

Con Mott ruhani rəhbərliyin ürəyini yaxşıca əsir etmişdi:

Rəhbərlik maksimum xidmət deməkdir; rəhbərlik ən böyük təmənnasızlıq deməkdir; dünyanın ən böyük işində tam ürəklə əhatə olunmaqdır. Rəbbimiz İsa Məsinin padşahlığını qurmaqdır.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN

- A. Rəhbərdə ən çox axtardığınız keyfiyyətlər hansılardır?
Siz hansı keyfiyyətlərə görə o cür insansınız?
- B. Sizcə, hansı «təbii» rəhbərlik qabiliyyətlərini Allah sizə verib və ya sizdə yaradıb?
- C. Siz Təbii və Ruhani keyfiyyətlər cədvəlində harada özünüzü görürsünüz?

SİZ RƏHBƏR OLAR BİLƏRSİNİZMİ?

*...Kənan torpağına nəzər salmağa adamlar göndər;
atalarının hər qəbiləsindən bir rəhbər göndər. Saylar 13:2*

İsa rəhbərlər seçəndə rola nə cür insanın uyğunlaşa biləcəyi haqqında həmin dövrün (və bizim dövrümüzün) hər bir məşhur ideyasını rədd etmişdi. İsanın həvarilər qrupu — qarışıq qrup dünyanı dəyişmək üçün təlimsiz və təsirsiz halda işə başladı.

Bu gün dəyişiklik etmək üçün istənilən kampaniya çox tanınmış direktorlar və məsləhətçilər heyətini işə cəlb edərdi. İsanın qrupunda tanınmış dövlət məmuru, maliyyəçi, idmançı, professor və ya alqışlanan ruhani şəxs harada idi? Əksinə, İsa bu günün təkmilləşdirilmiş dünyası ilə korlanmamış təvazökar insanı axtarırdı.

İsa peşəkar ruhani şəxsi deyil, müxtəlif sənətlərə malik insanları seçdi. Hudson Teylor eyni şeyi edəndə, Çində öz müjdəçilik komandası üçün daha çox adi kişiləri və qadınları seçəndə ruhani dünya çaş-baş qalmışdı. İndi bu, çox geniş yayılmış bir şeydir, baxmayaraq ki, bu, heç də həmişə bəyənilmir.

İsa az təhsili olan insanları seçdi, amma tezliklə onlar heyratəmiz qabiliyyətlər nümayiş etdirdilər. O, həmin insanlarda başqalarının görmədiyi şeyləri gördü və İsanın bacarıqlı əlinin altında onlar dünyanı heyratə salan rəhbərlər kimi meydana çıxdılar. Onların gizli istedadlarına uğursuzluq və yorğunluq məktəbində hazırlanmış coşqun həsr olunma və böyük sadıqlıq əlavə olundu.

Təbii rəhbərliyin keyfiyyətləri vacibdir. Çox vaxt bu bacarıqlar hərəkətsiz və kəşf olunmamış qalır. Əgər diqqətlə baxsaq, biz rəhbərlik potensialını aşkar edə bilərik. Əgər bizdə bu varsa, biz

onu Məsihin işi üçün təlimləndirməli və istifadə etməliyik. Öz potensialınızı tədqiq etmək üçün burada bəzi üsullar verilib:

- Pis vərdişləri necə tanıyırsınız və onların öhdəsindən necə gə bilərsiniz? Başqalarına rəhbərlik etmək üçün siz nəfsinizi idarə etməyi bacarmalısınız.
- Nəyə səhv olanda özünü-idarəetməni necə saxlaya bilərsiniz? Xoşagəlməz vəziyyətdə özünü-idarəetməni itirən rəhbər hörmətini və nüfuzunu itirir. Rəhbər böhran vəziyyətində sakit və məyusluq zamanı isə möhkəm qalmalıdır.
- Siz nə dərəcədə sərbəst düşünürsünüz? Rəhbər qərarlar çıxarmaq üçün başqalarının əla ideyalarından istifadə etməlidir. Rəhbər başqalarının onun yerinə qərar çıxarmasını gözləməməlidir.
- Siz tənqidin öhdəsindən necə gə bilərsiniz? Siz nə vaxt ondan fayda əldə etmişiniz? Təvazökar insan xırda tənqiddən, hətta pisniyyətli tənqiddən nəticə çıxara bilir.
- Siz məyusluğu yaradıcı yeni imkana çevirə bilərsinizmi? Hansısa məyusluqla üzləşərkən hansı üç addımı ata bilərsiniz?
- Siz başqaları ilə asanlıqla əməkdaşlıq edə və onların hörmət, eləcə də etibarlarını qazana bilərsinizmi? Əsl rəhbərlik başqalarını özünə tabe etdirməli və ya onlara təzyiq göstərməli deyil.
- Güc tətbiq olunmadan nizam-intizam yarada bilərsinizmi? Sizin düzəlişləriniz və ya məzəmmətləriniz dağıdıcı olmadan aydındırımı? Həqiqi rəhbərlik ruhun daxili keyfiyyətidir və xarici qüvvəni göstərməyə ehtiyac yoxdur.

- Siz hansı vəziyyətlərdə sülhpərvər olmusunuz? Rəhbər rəqiblər ilə barışmağı bacarmalıdır və mübahisənin düşmənçilik törətdiyi yerlərdə sülh yaratmalıdır.
- İnsanlar sizə çətin və həssas məsələlərdə etibar edə bilirlərmə? Sizin cavabınıza nümunələr daxil olmalıdır.
- Siz insanların adətən etmək istəmədikləri bəzi qanuni şeyləri sevinclə etmələri üçün onlarda həvəs oyadırsınız mı? Rəhbərlər insanların dəyərli olduqlarını onlara necə hiss etdirməyi bilirlər.
- Siz incimədən nöqtəyi-nəzərinizə və ya qərarınıza müqaviməti qəbul edə bilərsiniz mi? Rəhbərlər həmişə qarşıdurma ilə qarşılaşırlar.
- Siz dostlar qazana və onlarla dostluğu saxlaya bilərsiniz mi? Sizin sadıq dostlarınızın dairəsi rəhbərlik potensialınızın göstəricisidir.
- Siz işinizi davam etdirmək üçün başqalarının tərifindən asılısınız mı? Siz bəyənilməmə hallarında və hətta müvəqqəti olaraq etibar itirirən möhkəm qala bilərsiniz mi?
- Siz qəribə insanların yanında özünüzü rahat hiss edirsiniz mi? Siz təbəçiliyində olduğunuz şəxsin otağında həyəcanlanırsınız mı? Rəhbər səlahiyyətdən istifadə etməyi və onu qəbul etməyi bacarır.
- Sizə hesabat verən insanlar ümumilikdə özlərini rahat hiss edirlərmə? Rəhbər insanların halına acımalıdır və dostcanlı olmalıdır.
- Siz insanlar ilə maraqlanırsınız? İstənilən xasiyyətli? İstənilən irqdən? Heç bir tərəfkeşlik olmadan?

- Siz nəzakətlisinizmi? Siz sözlərinizin insana necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan hiss edirsinizmi? Əsl rəhbərlər danışmazdan əvvəl düşünürlər.
- Sizin iradəiniz möhkəm və güclüdür? Rəhbərlər tərəddüd etməməlidirlər, külək əsən istiqamətə meyl etməməlidirlər. Rəhbərlər əminlik ilə inadkarlıq arasında fərqi yaxşı tanıyırlar.
- Siz bağışlaya bilərsinizmi? Yaxud sizi incidənlərə qarşı incikliyi bəsləyirsinizmi və ədavəti ürəyinizdə gəzdirirsinizmi?
- Siz kifayət qədər nikbinsinizmi? Bədbinlik və rəhbərlik bir-birinə qarışmır. Rəhbərlər gələcəyə müsbət fikirlərlə baxırlar.
- Siz «Bu, mənim etdiyim yeganə şeydir!» ifadəsini söyləyən Paul kimi böyük həvəsi özünüzdə görmüsünüzmü? Belə xüsusi həvəs sizin enerjinizi və gücünüzü arzu olunan məqsədə tuşlayacaq. Rəhbərlərə güclü diqqət mərkəzi lazımdır.
- Yeni məsuliyyətə necə cavab verirsiniz?

Bizim ünsiyyətləri necə idarə etməyimiz rəhbərlik üçün potensialımız barədə çox şey söyləyir. R. E. Tompson bu testləri təklif edir:

- Başqalarının uğursuzluğu sizi təngə gətirir, yoxsa sizin diqqətinizi cəlb edir?
- Siz insanlardan «istifadə edirsiniz», yoxsa onları yetişdirirsiniz?
- Siz insanlara əmr edirsiniz, yoxsa onları inkişaf etdirirsiniz?

- Siz tənqid edirsiniz, yoxsa ruhlandırırırsınız?
- Siz xüsusi ehtiyacı və ya problemi olan insandan qaçırsınız, yoxsa onu axtarırsınız?

Biz çatışmazlıqlarımızı düzəltməsək və təlimimizin boşluqlarını doldurmasaq, bu özünü-tədqiqetmələr bizim üçün az əhəmiyyət kəsb edəcək. Ola bilsin ki, rəhbərlik potensialının sonuncu testi sizin belə təhlilin nəticələri üzərində ya «oturmağınız», ya da bu barədə nəse etməyinizdir. Yaxşı olar ki, indicə aşkar etdiyiniz və ya artıq xəbərdar olduğunuz zəiflik və uğursuzluq göstəricilərinizi götürüb nizam-intizam ruhu olan, Müqəddəs Ruhun iştirakı ilə məqsədli xasiyyət tədrisinə gedəsiniz. Həmin zəiflik və düzəlişə ehtiyacı olan çatışmazlıqlar sahəsini gücləndirməyə diqqətinizi cəmləyin.

Rəbbimizin xasiyyətində arzu olunan keyfiyyətlər bütün dolğunluğu ilə var idi. Hər bir məsihçi daim dua etməlidir ki, Məsihəbənzərlik onun xasiyyətinə daha sürətlə qarışsın.

Rəhbərlik potensialını həyatlarımıza əlavə etmək, adətən, bizdən tələb edir ki, bizi geriye çəkən mənfi elementləri özümüzdən çıxaraq. Əgər biz tənqid olunanda həddən artıq həssas oluruqsa və tez özümüzü müdafiə etməyə çalışırıqsa, bundan azad olmaq lazımdır. Əgər biz uğursuzluğumuz üçün bəhanə axtarıqsa və başqalarını, yaxud vəziyyətləri günahlandırırıqsa, bundan azad olmaq lazımdır. Əgər ətrafımızda yaradıcı insanlar olduğuna görə dözümsüz və ya tərs adamıqsa, bundan azad olmalıyıq.

Əgər özümüzdə yetkinliyin çatışmazlığı ilə əlaqədar hansısa bir şeydən narahat oluruqsa, bundan azad olmalıyıq. Həddən artıq tələbkərlilik əlçatmaz məqsədlər qoyur, sonra isə buna nail olmayanda yanlış təqsirkərliliyə yuvarlanır. Bizim dünyamız kamil deyil və biz qeyri-mümkün şeylərə ümid edə bilmərik. Sadə, gerçək məqsədlər qoymaq insana kömək edəcək ki, məyusluq olmadan problemdən keçsin.

Əgər siz sirr saxlaya bilmirsinizsə, onda rəhbərlik etməyə çalışmayın. Əgər başqasının ideyasının daha yaxşı olduğuna təslim

ola bilmirsinizsə, peşmançılıq və ya uğursuzluğa düşmüş rəhbərliklə qarşılaşmaqdan özünü qoruyun. Əgər siz qüsursuzluq təsvirini qoruyub saxlamaq istəyirsinizsə, insanlara rəhbərlik etməkdən başqa bir işlə məşğul olun.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Bu fəsildə rəhbərlik potensialının iyirmi iki ölçüsü qeyd edildi. Onları yenidən oxuyun və onlar barədə düşünərkən sizin indiki rəhbərlik praktikanıza hansı biri aiddirsə, onun yanında (+) və ya (-) işarələri qoyun.
- B. Bu fəslin başlığına necə cavab verərdiniz?
- C. Bu fəsildə ən inandırıcı, ən təəccüblü və ya ən çox cəsarət tələb edən şey nə idi?

PAULDAN RƏHBƏRLİK BARƏDƏ MƏLUMATLAR

Nəzarətçi nöqsansız, tək arvadlı olaraq ona sadıq, ayıq, ağıllı-kamallı, ədəbli, qonaqpərvər olmalı, öyrətməyi bacarmalıdır. Şərab düşkünü olmamalı; zorakı deyil, mülayim olmalı; davakar və pulpərəst olmamalıdır.

Öz evini yaxşı idarə etməli, tam bir ləyaqətlə uşaqlarını öz tabeliyində saxlamalıdır... Nəzarətçi yeni iman etmiş adam olmamalıdır. Yoxsa qürurlanıb iblisin uğradığı eyni mühakiməyə uğraya bilər. Kənar insanlar tərəfindən də yaxşı bir insan kimi tanınmalıdır. 1 Timotey 3:2–7

Bir dəfə memar dostum onun yenicə tikib qurtardığı binaya baxarkən mənə dedi: «Öz ideyalarının qəildən kərpic, suvaq və rəng kimi qarşında dayandığını görmək insanı təvazökar edir!» Bu sözlər mənə xatırlatdı ki, ruhani prinsiplərin sadəcə mücərrəd şəkildə söylənilməsindənə, insanların onları həyata keçirdiklərini görmək necə də daha aydındır. Paulun həyata keçirdiyi rəhbərlik prinsipləri onun məktublarında ifadə edilmişdi. O, fərdi imanlıların və məbədlərin həyatını Məsih üzərində möhkəm təmələ bənzətmişdi (1 Kor. 3:9–17). Paulun həyatına baxarkən biz rəhbərliyi daha aydın şəkildə görə bilərik.

Böyük rəhbərlərin nüfuzu illər keçə-keçə artır. Yəqin ki, Paulun mənəvi və ruhani böyüklüyü onu tədqiq etdikcə daha aydın görünür. A. U. Tozer onu dünyanın ən uğurlu məsihçisi adlandırmışdı. Çox qəribə və möcüzəlidir ki, Allah erkən məsihçi hərəkətinin ən təcavüzkar rəqibini seçib onu ən məşhur bir rəhbər etmişdir.

Paul Allahın ona həvalə etdiyi əsas rolu oynamaq üçün çox unikal bir tərzdə təmin edilmişdi. Bu heyvətamiz insan hal-hazırkı

dünyamızda Pekində çin dilində danışa bilən və konfusiçilikdən sitatlar gətirən bir insana bənzəyə bilər. Bu insan Oksfordda dərslər keçən, əsaslı nəzəriyyələr yazan və öz işini Sovet Elmlər Akademiyası qarşısında əla rus dilində müdafiə edən bir şəxs olardı. Paulu istənilən cür insan ilə müqayisə etsək də, o, bu vaxta qədər məbədin tanıdığı ən hərtərəfli bir rəhbər olub.

Onun hərtərəfli olmağı müxtəlif auditoriyalara uyğunlaşmasından asanlıqla görünür. Paul dövlət məmurlarına, əsgərlərə, yetkin insanlara, uşaqlara, hökmdarlara və hökmdarın işçilərinə müraciət edə bilirdi. O, filosoflar, teoloqlar və bütperəstlərlə sərbəst müzakirə edə bilirdi.

Paul Əhdi-Ətiqi çox əla başa düşürdü. O, mötəbər ravvin Qamlielin tələbəsi olmuşdu və bir tələbə kimi Paul hamıdan seçilirdi. Onun öz şəhadətliyi bunu qeyd edir: «Yəhudi dinində soydaşlarım arasında yaşıdlarımın bir çoxundan daha irəlidə idim. Ata-babalarımın adət-ənənələrinin qeyrətini həddindən artıq çəkirdim» (Qalat. 1:14).

Hərtərəfli bilikli olan təbii rəhbər Paulun ürəyini və ağılını İsa Məsih əsir edəndə böyük ruhani rəhbərə çevirdi.

Paul hüduzsuz, bütün diqqət mərkəzi Məsihdə olan bir insan idi. Məsihin xəbərini bölüşmək vəzifəsi ilə birləşmiş Paulun Məsihə olan dərin sevgisi həyatı boyu onun güclü maraqlarına çevrildi (Roma. 1:14; 2 Kor. 5:14). Onun həqiqi müjdəçilik həvəsi ona kömək etdi ki, bütün mədəniyyət və irqi maneçiliklərin üzərindən atlanıb keçsin. O, bütün insanlar ilə maraqlanırdı. İnsanın zənginliyi və ya kasıblığı, ictimai vəziyyəti, yaxud biliyi Paul üçün heç bir mənə daşıyırdı.

Özü məktəbdə təhsil alsa da və böyük həyat təcrübəsinə malik olsa da, Paul Müqəddəs Ruhun nurundan və ilhamından zövq alırdı. Paulun öyrətdiyi rəhbərlik keyfiyyətləri b. e. birinci əsrində olduğu kimi indiki dövrdə də yararlıdır. Biz onları sadə fikirlər hesab edərək qədimi və əhəmiyyətsiz bir fikirlər kimi kənara tullamamalıyıq.

Bu fəslin başlanğıcında 1 Timoteydən götürülmüş sitat ruhani rəhbərlik üçün xüsusiyyətləri sadalayır. Gəlin, ona yenidən baxaq və ona hissə-hissə nəzər salaq.

Sosial şərtlər

Məbədin daxilində olan ünsiyyətlərlə əlaqədar rəhbər kamil insan olmalıdır. Böhtəncinin üstündə dayanmağa heç bir əsası olmamalıdır. Əgər ona qarşı ittiham irəli sürülsə, o, əsassızdır, çünki rəhbərin həyatı göstərir ki, məzəmmət və ya səhv işə görə ittiham olunmaq üçün yer yoxdur. Onun rəqibi böhtan, şayiə və ya qeybət üçün heç bir imkan tapa bilmir.

Məbəddən kənar ünsiyyətlərlə əlaqədar ruhani rəhbər yaxşı nüfuzdan zövq almalıdır. Bazar günü toplantıda tez-tez vəz edən müəllifin tanıdığı bir rəhbər biznesmen idi. Həmin biznesmenin işçiləri onun bazar ertəsi səbəbi xasiyyətinə görə toplantıdakı vəzinin həyatı ilə uyğunlaşmadığını söyləyirdilər. Məbəddən kənar olan insanlar şəhadətliyimizin həyatımızla uyğunlaşmadığını aydın görə bilirlər. Biz belə ziddiyyət nümunəsi ilə yaşayaraq insanları Məsihə gətirəcəyimizə ümid edə bilmərik.

Kənarda olanlar tənqid edəcəklər; buna baxmayaraq, onlar məsihçinin xasiyyətində yüksək ideallara hörmət edirlər. Yüksək ideallar ilə dolu olan məsihçi rəhbər imansızlar qarşısında müqəddəs və şən həyat yaşayanda, onlar çox vaxt oxşar həyat təcrübəsini inkişaf etdirmək istəyirlər. Rəhbərin xasiyyəti imansız insanın hörmətini, etibarını qazanmalıdır, onu ruhlandırmalıdır. Öyüd-nəsihətdənsə, nümunə yaxşıdır.

Əxlaqi şərtlər

Məsihçi həyatında ümumi mənəvi xüsusiyyətlər daim hiss edilməyən hücum altındadır, bunlardan biri də ər-arvad sadıqlıyidir. Məsihçi rəhbər bu həyatı və çox məşhur olmayan məqamda qüsursuz olmalıdır. Nikah yoldaşına sadıqlıq Müqəddəs Kitabın normasıdır. Ruhani rəhbər təkzib edilməz əxlaqa malik olmalıdır.

Ruhani rəhbər özünə hakim olmalıdır, spirtli içkiyə aludə olmamalıdır. İçkili olmaq dağınıq şəxsi həyatı göstərir. İçkili olmaq hər bir yerdə biabırılıqdır, məsihçini bu şey əsirlikdə saxladıqda isə daha böyük biabırılıqdır. Rəhbər gizlində özünə hakim olmalıdır, əks halda bu, onun camaat qarşısında şəhadətliyinə xələl gətirəcək.

Əqli şərtlər

Rəhbər sağlam düşüncəyə malik olmalıdır, düzgün mühakimə yürütməlidir. Bu prinsip «vərdişə çevrilmiş təmkinlikdən yaranan tarazlaşdırılmış düzgün düşüncə tərzini» — gündəlik özünü tərbiyələndirməkdən irəli gələn daxili xasiyyəti təsvir edir. Ceremi Teylor bu keyfiyyəti «ağlı qurşaqlanmış və həvəsi cilovlanmış» keyfiyyət adlandırır. Qədimdə bu keyfiyyəti qiymətləndirən yunanlar bunu tərbiyələndirilmiş ağıl — qəfil təkanlardan yırğalanmayan və ya bu sərhəddən o biri sərhədə uçmayan ağıl adlandırırlar. Məsələn, yunanlar üçün «cəsarət» sözü tədbirsizlik və qorxaqlıq arasında «orta bir vəziyyət» demək idi; saflıq riyakarlıq ilə əxlaqsızlıq arasında orta bir vəziyyət demək idi. Buna oxşar olaraq, ağıllı-kamallı olan məsihçi rəhbər xasiyyətinin, vərdislərinin və həvəslərinin hər bir hissəsini idarə etməyi bacarır.

Davranışa gəldikdə isə rəhbər hörmətli insan olmalıdır. Tarazlaşdırılmış həyat tarazlaşdırılmış ağılın bəhrəsidir. Rəhbərin həyatı Allahın gözəlliyini və nizam-intizamını əks etdirməlidir.

Rəhbər öyrətməyə hazır olmalıdır və onu bacarmalıdır. Rəhbərdə bu arzunu, bu qığılcımı axtarın. Bu xasiyyət başqalarına kömək edir ki, ruhani həyatın mənasını anlaya bilsinlər. Rəhbər Ruhun sevincini hiss edir və istəyir ki, başqaları da Allahı tanısinlər. Bundan başqa, rəhbərin onun təbəçiliyində olan insanlara öyrətmək üçün cavabdehliyi günahsız həyat ilə dəstəklənməlidir.

Öyrətmək çətin işdir və bu işi yaxşı görmək üçün vaxt, hazırlıq, araşdırma və dua lazımdır. Samuel Brenql təəssüf hissi ilə demişdir:

Ah, aramızda olan müəllimlər; rəhbərlər ürəkləri oxumağı bacaran və həqiqəti insanların ehtiyaclarına tətbiq etməyi bilənlərdir, onlar yaxşı bir həkim kimi xəstələrin vəziyyətini öyrənir və xəstəliklərinə dərman yazır. Açıq və gizli, kəskin və xroniki, səthi və dərin qəlb xəstəlikləri var ki, yalnız İsada olan həqiqət onu sağalda bilər.

Con Ueslinin bu ənamları var idi. O, heç vaxt biliyə qarşı saymazyana olmağa imkan verməzdi və insanlar arasında həmişə

çalışırdı ki, Kəlamı daha yaxşı öyrənsinlər və ruhən yeniləşsinlər. O, əqli cəhətdən istedadlı idi və ingilis ədəbiyyatını çox gözəl bilirdi. Görkəmli bir vəzçi bəyan edirdi ki, Ueslinin vəzlərindən başqa heç bir vəzdə klassik və ümumi ədəbiyyatın dərinədən başa düşüldüyünü görməmişdi. Amma o, «bir Kitab»ın müəllifi kimi yaxşı tanınmışdı. Kəlama tuşlanmış ətraflı dünyagörüşü ruhani rəhbərin xeyir-dualı zəkasının böyük nümunəsi idi.

Xasiyyət şərtləri

Əgər siz problemi həll etməkdənsə, vuruşmağa üstünlük verirsinizsə, məbədə rəhbərlik etməyi düşünməyin. Məsihi rəhbər mehriban, mülayim və mübahisəni sevməyən bir şəxs olmalıdır. R. C. Trenç deyir ki, rəhbər «ədalətin ədalətsizliklərini bərpa edən» və düzəldən bir şəxs olmalıdır. Aristotel öyrədirdi ki, rəhbər «pis şeylərdənsə yaxşı şeyləri yadda saxlayan, etdiyi yaxşılıqları deyil, ona edilən yaxşılıqları qəbul edən» bir şəxs olmalıdır. Rəhbər sadəcə passiv, özünə qapanan deyil, fəal şəkildə diqqətli olmalıdır, həmişə sülhpərvər həllər tapmağa çalışmalıdır və partlaya bilən vəziyyətə nüfuz etməyi bacarmalıdır.

Rəhbər qonaqpərvərlik göstərməlidir. Bu xidmət darıxdırıcı bir tapşırıq kimi görünməli deyil, əksinə, xidmətin üstünlüklərini təklif etməlidir. B. e. ikinci əsrində yazılmış geniş istifadə edilən «*Hermasın çobanı*» kitabı qeyd edir ki, pastor «qonaqpərvər, Allahın xidmətçilərini öz evinə istənilən vaxt sevinə-sevinə qəbul edən bir insan olmalıdır.»

Paul Timoteyə məktub yazanda mehmanxanalar az və çirkli olurdu, eləcə də əxlaqsız mühitinə görə tanınırdı. Qonaq gələn məsihiçilər qonaqpərvərliyin açıq qapılarından asılı idilər. Biznes və məbəd məsuliyyətləri ilə dolu çantası olan müəllifin dostu qonaqlar və hər bazar günü kasıblar üçün «açıq ev» qaydasına əməl edirdi. Bu, onun həyatını zənginləşdirən və başqalarına xeyir-dua verən, həm də ruhani həyatın vacib keyfiyyətini nümayiş etdirən bir qayda idi.

Tamahkarlıq və onun oxşarı olan pula hərislik insanı rəhbərlik işindən məhrum edir. Maliyyə mükafatı xidmətin icrasında rəhbərin ağılına girə bilməz. Rəhbər çox mükafatlı vəzifəni qəbul etdiyi kimi, az mükafatlı vəzifəni də qəbul etməyə hazır olmalıdır.

Madeleyə getməzdən əvvəl Con Fletçerə havadarı olan cənab Hill söylədi ki, Çeşirdə yerləşən Danhamda vəzifəsi olacaq, bunu belə təsvir edirdi: «kilsədə yaşamaq üçün yer balaca, iş yüngül və gəlir isə yaxşıdır.» Bundan başqa bu, «gözəl idman ölkəsi» idi! «Əfsus, cənab» — deyə, Fletçer cavab verdi.

«Danham mənim üçün deyil.. Orada həddən artıq çox pul, həddən artıq az iş var.»

«Təəssüf ki, sən belə yaşayışı rədd edirsən» — Hill dedi.

«Madeleyi xoşlayırsan?» — sonra Hill əlavə etdi.

«Cənab, bu, mənim üçün ən yaxşı yer olar.» Pulu düşünməyən bu kişinin həmin məbəddə heyratamiz bir xidməti oldu, hələ də indiki nəsillər bunu hiss edirlər.

Ailə şərtləri

Evli olan məsihçi rəhbər «öz evini yaxşı idarə etməli, tam bir ləyaqətlə uşaqlarını öz tabeliyində saxlamalıdır» (1 Timotey 3:4). Biz sərt, üzügülməz, gülüşü sevməyən və emosiyalarını göstərməyən ailə başçısını qəbul edə bilmirik. Amma Paul söyləyir ki, yaxşı idarə edilən evdə qarşılıqlı hörmət və daimi harmoniya əsas açarlar olmalıdır. Ailəni idarə etməyi bacarmamaq bir çox xidmətçiləri və müjdəçiləri onları tam potensialı işlətməkdən saxlamışdır.

Bu məqsədə çatmaq üçün həyat yoldaşı rəhbərin ruhani arzularını tamlığı ilə bölüşməli və lazımı qurbanlara qoşulmağa hazır olmalıdır. Bir çox istedadlı rəhbərlər həyat yoldaşlarının onlarla birlikdə çalışmadıqları üçün yüksək yeri və ruhani effektivliyi itiriblər. Evində xoş niyyətli və uğurlu nizam-intizam olmayan bir məsihçi xidməti idarə etməyi bacarmı? Əgər uşaqlar sözə qulaq asmırlarsa, qonaqpərvərlik göstərmək olarmı? Öz ailəsinin qarmaqarışıqlıqda olduğu bir vaxtda insanın başqa ailələrə xidməti effektiv olarmı?

Rəhbər məbədə və ya müjdəçi təşkilata rəhbərlik edərkən öz ailəsinə etinasızlıq göstərməməlidir, bu, onun ilkin və şəxsi cavabdehliyidir. Allahın padşahlığında hansısa bir işi yerinə yetirmək o demək deyil ki, biz başqa işlərimizi yerinə yetirməməliyik. Hər

qanuni işi görmək üçün öz vaxtı var. Paul bildirir ki, insanın evində rəhbərlik etmək qabiliyyəti onun xidməti idarə etmək üçün hazırlığını güclü surətdə göstərir.

Yetkinlik

Ruhani yetkinlik yaxşı rəhbərlik üçün tam zəruri bir şeydir. Təcrübəsiz və ya yeni imanlı rəhbərliyə çəkilməli deyil. Bitkinin kök salması və yetişməsi üçün vaxt lazımdır və bu proses tezləşdirilə bilməz. Toxum yuxarıya doğru inkişaf etməzdən əvvəl aşağıya doğru kök atmalıdır. C. A. Benql deyir ki, təcrübəsiz insanların, adətən, «çoxlu yaşıl yarpaqları» olur və «hələ çarmıx tərəfindən budanmayıb.» 1 Timotey 3:10-da dyakonların şərtlərindən danışarkən Paul israrla söyləyir ki, «Onlar da əvvəlcədən sınaqdan keçsinlər.»

Timotey Efesdə olan məbədin pastoru seçiləndə həmin məbədin on yaşı oldı. Bu məbəddə olduqca çoxlu sayda istedadlı müəllimlər olduğu üçün yetkin həyat təcrübəsinə malik çoxlu insanlar var idi. Bu səbəbdən də Paul yeni xidmətçinin yetkin olmasını israrla söyləyir — o birilər kimi yaşlı olmalı olduğunu söyləmir, burada o, kök salmış və bəhrəli ruhanilikdən danışır. Paul Kritdə hələ yetkin üzvlərin olmadığı yenicə qurulmuş məbədə rəhbərlik etmək üçün (Tit 1:5–9) bir şərt kimi yetkinliyi tələb etmirdi. Məbəd qurmağın erkən mərhələlərində biz yetkinliyi tələb edə bilmərik, amma çalışmaq lazımdır ki, işi aparanların xasiyyətlərində sabitlik, dünyagörüşlərində ruhanilik olsun və ürəklərində vəzifə üçün şöhrətpərəstlik olmasın.

Paul xəbərdarlıq edir ki, rəhbərlik üçün hazır olmayan və bu işi üzərinə götürən insan «qürurlanıb iblisin uğradığı eyni mühakiməyə uğraya bilər» (1 Timotey 3:6). Yeni imana gəlmiş insan başqalarını müdrikliklə idarə etməkdə əhəmiyyətli olan ruhani sabitliyə hələ yiyələnmayıb. Hətta gözəl istedad nümayiş etdirən insanlara əsas vəzifələri, ən azı hansısa bir ictimai işi vermək müdriksizlikdir. Məbədin tarixi və onun müjdəçilik işi vaxtından əvvəl təyin edilmiş uğursuzluğa düçar olan rəhbərlərin

nümunələri ilə doludur. Qəfildən başqaları üzərində səlahiyyət əldə edən yeni imanlı lovgalıq təhlükəsi ilə üzləşir. Əksinə inkişaf etmək istəyən yeni imanlıya böyük imkanlar vermək lazımdır ki, onun həm təbii, həm də ruhani ənamlarını inkişaf etdirəcək daha təvazökar və az əhəmiyyətli tapşırıqlarda xidmət etsin. Onu tez bir zamanda irəliyə çəkmək lazım deyil, yoxsa o, qürurlanacaq. Onu sıxmaq da lazım deyil, onda o, ruhdan düşəcək.

Paul ilk müjdəçilik səfəri zamanı hər yerdə rəhbərlər təyin etmirdi. O, bəzən ruhani inkişaf haqqında sualların vaxt və həyat təcrübəsi ilə aydınlaşdırılmasını gözləyirdi, yəni növbəti səfərə qədər gözləyirdi (Həv. iş. 14:23). Timotey Paulun birinci səfəri zamanı imana gəlmişdi, amma ikinci səfərinə qədər təyin olunmamışdı.

«Bu, təcrübəsiz gənc ilə müqayisədə yetkin insanın nişanıdır, belə insan öz dayaq mərkəzini istədiyi yerdə tapa bilir, amma arzusunun məqsədi üçün çox can atır, bu, onun öz vəzifəsində qalmaqda və öz tapşırığını yerinə yetirməkdə ona mane ola bilməz» — deyə, Dietrix Bonhoeffer yazmışdı. Bunu yeni imanlı etməkdə çətinlik çəkir. Möhkəmlik inkişaf edən yetkinliyi və sabitliyi müşayiət edən bir xüsusiyyətdir.

Yetkinlik alicənab ruhda və geniş təsəvvürdə görünür. Paulun Məsih ilə görüşü onu dar düşüncəli mövhumatçıdan cəsur rəhbərə çevirdi. Paulun daxilində yaşayan Məsih onun başqaları üçün olan istəyini daha da genişləndirdi, dünyagörüşünü artırdı və imanını dərinləşdirdi.

Məsihçi məbədində rəhbərlik üçün yuxarıda sadalanan tələblərin vacibliyi hətta dünyəvi aləmdə də tanınmışdır. İmanlı olmayan Onosander ideal döyüş komandirini belə təsvir edir: «O, olduqca özünü idarə edə bilən, sağlam düşüncəli, ehtiyatlı, zəhmətə qatlaşan, ağıllı, pula həris olmayan, nə cavan, nə yaşlı, əgər mümkünsə, ailə başçısı, səlahiyyətlə danışmağı bacaran və yaxşı nüfuza malik insan olmalıdır.»

Əgər dünya öz rəhbərlərindən belə standartları tələb edərsə, yaşayan Allahın məbədi rəhbərləri hətta daha böyük diqqətlə seçməlidir.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Həvari Paulun fikrincə, vaxt və həyat təcrübəsi Allahın rəhbərləri hazırlamaq üçün istifadə etdiyi alətlər idi. Siz nə vaxtdan bilirsiniz ki, Allah sizi ruhani rəhbərlik təlimi ilə öyrədir?
- B. Bu fəsildə qeyd edilən hansı təlim sahələrini (sosial, əxlaqi, əqli, xasiyyət, ailə və yetkinlik) Allah təzəliklə vurğulayıb? Hansı yollarla?
- C. Bu fəsildə deyilir ki, «Paulun hədsiz, Məsihə tuşlanmış arzusu olub». Siz həyatınızda Məsihə tuşlanmış arzunun səviyyəsini necə təsvir edərdiniz? Bu, özünü hansı sahələrdə daha aydın şəkildə ifadə edir?

PETERDƏN RƏHBƏRLİK BARƏDƏ MƏLUMATLAR

Ey aranızda olan ağsaqqallar! Mən də sizin kimi ağsaqqal və Məsihin əzablarının şahidiyəm, zühur edəcək izzətə də şərikəm. Sizə yalvarıram, Allahın sizə həvalə etdiyi sürüsünü otarın. Ona zorla yox, könüllü və Allahı razı salan tərzdə, haqsız qazanca həris olmadan, həvəslə nəzarət edin. Sizə tapşırılanlar üzərində ağalıq etməyin, amma sürüyə nümunə olun. Baş Çoban zühur etdiyi zaman siz solmayan izzət tacı alacaqsınız.

Eyni ilə, siz də, ey gənclər, ağsaqqallara tabe olun. Hamınız bir-birinizə itaətkarlıq göstərin. Çünki «Allah məğrurlara qarşıdır, itaətkarlara isə lütf göstərar».

Allahın qüdrətli əli altında özünüzi aşağı tutun, onda Allah sizi vaxtı çatanda ucaldacaq. Bütün qayğı yükünüzü Ona ötürün, çünki O, sizin qayğınıza qalır. 1 Peter 5:1–7

Peter həvarilər dəstəsinin təbii rəhbəri idi. Peterin etdiklərini başqaları da etdilər; onun getdiyi yerə başqaları da getdilər. Onun coşqun xasiyyətindən irəli gələn səhvləri çox idi, amma onun nüfuzunun və rəhbərliyinin bərabəri yox idi. Biz hər yeni nəsle görə Peterin yetkin illərində ruhani rəhbərlər üçün verdiyi məsləhət üzərində çox götür-qoy edirik.

Peter xahiş edir ki, «Allahın sürüsünün» qayğısına qalaq və onu lazımı qaydada qidalandıraq (1 Peter 5:2). Bu, çobanın əsas məsuliyyətidir. Bu sözlər Peterin İsanı inkar etdikdən sonra onunla olan heç vaxt unudulmaz görüşünü əks etdirir, bu söhbət zamanı o bərpa olmuşdu, İsanın davam edən sevgisinə və qayğısına bir daha inanmışdı (Yəhya 21:15–22). Həmçinin, Peterin məktubları yazdığı bu «qəriblər» (1 Peter 1:1) özləri də böyük sınaqlardan keçirdilər.

Peter onların hisslərini başa düşürdü və sanki onlarla birlikdə idi, ona görə də fikrində tutduğu rəhbərlərə məktublar yazmışdı.

Peter virtuoz həvari kimi öz oxucularına yuxarıdan yaxınlaşmır. Əksinə o, eyni yükləri birlikdə daşıyaraq, başqaları ilə yanaşı rəhbər yoldaşlarının işini üzərinə götürür. O, həm də Məsih uğrunda əzab çəkənlərin, ürəkləri uğursuzluqdan sınan, alçalan və Qolqofanın sevgisi ilə fəth olunan insanların şahidi kimi yazır. O, elə bir rəhbər idi ki, başqalarına üzbəüz baxırdı, yuxarıdan aşağı baxmırdı.

Birincisi, Peter rəhbərin niyyətinə toxunur. Ruhani rəhbər işə məcburi deyil, həvəslə yaşamaqlıdır. Peterin dövründə məbədin rəhbərləri ən cəsarətli ürəyi dəhşətə gətirən çətinliklər ilə üzləşirdilər, amma Peter deyirdi ki, rəhbərlər həmin insanlardan qorxmasınlar və geri çəkilməsinlər. Rəhbərlər bunu sadəcə vəzifə borcları bilib xidmət etməli deyillər, onlar bunu sevgiyə görə etməlidirlər. Yeni imanlılara pastorluq etmək və yardım etmək «Allahın istədiyi kimi» edilməlidir, şəxsi arzular və meyillər tərəfindən idarə olunmamalıdır. Barkley Peterin xahişinin ruhunu tutur:

Peter rəhbərlərə deyir: «İnsanlara Allah kimi çobanlıq edin.» Bizim xidmət etdiyimiz insanlara qarşı münasibətimiz bütünlüklə Allahın münasibəti kimi olmalıdır. Necə də böyük bir mənzərə açılır! Necə də gözəl idealdır! İnsanlara Allahın təmkinliyini, bağışlamasını, Onun sevgisini axtarmağı, Allahın xidmətinin hüduzsuzluğunu göstərmək bizim tapşırığımızdır.

Allah bizi çağıranda bu işə uyğun gəlmədiyimizi deməklə imtina edə bilmərik. Belə etibara heç kim layiq deyil. Musa həmin bəhanədən istifadə edəndə Allah hirslandı (Çıxış 4:14). Gəlin, özümüzün bacarıqsız olduğumuzu düşünərək rəhbərliyi kənara itələməyək.

Ruhani rəhbəri xidmət səsləyəndə onun gözündə pul olmalı deyil. Peterin xəbərdarlıq etdiyi kimi «qazanca həris» bir insan kimi işləməyin (1 Peter 5:2). Yəqin ki, Peterin fikrində Yəhuda idi, çünki Yəhudanın pula hərisliyi onu həlaka aparmışdı. Rəhbərlər qaydaları yaratmalı, büdcəni tərtib etməli və ümdə məsələləri qərara gəlməlidirlər. Peter bəzən gizli sövq olunma barədə xəbərdarlıq

edir, bu sövqolunma pula, məşhurluğa və nüfuza meyil etmədir. İstər şan-şöhrət, istərsə də var-dövlət olsun, hərislik məbəddə rəhbərlik ilə birlikdə mövcud ola bilməz.

«Mən əmin deyiləm, bunlardan hansı biri aşağı sferanı tutur, pula hərislik, yoxsa alqışa hərislik» — C. H. Covet yazır. «Vəzçi camaatın alqışını qazanmaq üçün yaxşı geyinə bilər və danışığını yumşalda bilər və o biri sahələrdə çalışan insanlar daha böyük vəzifə, yeni nəşrlər, məşhurluq təklif edə bilər. Bütün bunlar tapşırığımıza uyğunlaşmır. Bu, quzuların ehtiyaclarını və təhlükələrini görməyə imkan vermir.»

Məsihiçi rəhbər hökmlü olmalı deyil. «Sizə tapşırılanlar üzərində ağalıq etməyin» (1 Peter 5:3). Ağalıq etmək tərz, cilovsuz istək, xoşagəlməz iddia, qəddarcasına danışq — Allah Oğlunun xidmətçisi olduğunu söyləyən insana heç yaraşmaz.

Rəhbər insanlar üçün layiqli bir nümunə olmalıdır. «Amma sürüyə nümunə olun» (1 Peter 5:3). Bu sözlər bizə Paulun Timoteyə məsləhətini xatırladır: «Bu təlimlər yalançıların ikiüzlülüüyü ilə yayılır. Onların vicdanı sanki yanıq yarası kimi hissiyyatını itirmişdi» (1 Timotey 4:12). Peter öyrədir ki, rəhbərlərə çoban ruhu gərəkdir. Rəhbərlər kimin sürüsünə rəhbərlik etdiklərini yadlarından çıxarsalar, Peter onlara xatırladır ki, bu, Allahın sürüsüdür. İsa baş çobandır; biz Onun səlahiyyəti altında işləyən köməkçilik.

Əgər biz «Allahın istədiyini kimi» etsək, onda rəhbərliyə mütləq vəsatət duası daxil olacaq. Hindistanlı pastor Azariya bir dəfə pastor Stefan Neylə demişdi ki, o, gündəlik məbəbində olan hər bir rəhbər üçün adbaad dua edir. Onun otuz illik rəhbərliyi zamanı məbədin üzvlərinin sayı üç dəfə çoxalmışdı və ruhani effektivlik olduqca artmışdı.

Rəhbər «itaətkarlığı» geyinməlidir (1 Peter 5:5). Bu fel ağ önlük bağlayan qula aiddir, bu, ayəyə daha çox məna əlavə edir. Peter həmin gecəni, dəsmal götürüb ağasının ayaqlarını yumadığı gecəni xatırlayırmı? Qürur başqa rəhbərləri sevinc dolu xidmətdən saxlaya bilirmi? Qürur güc üçün pusquda durub, amma Allah Öz xidmətində qürurlu insanları ruhlandırmayacaq. Əksinə, onlara qarşı duracaq və mane olacaq. Amma qəlbən təvazökar və özünü aşağı tutan çobana Allah iş üçün güc və lütf verəcək. 5-ci ayədə Peter rəhbərlərdən xahiş

edir ki, başqaları ilə ünsiyyətdə təvazökarlıqla davransınlar. Amma 6-cı ayədə o, tələb edir ki, Allahın nizam-intizamına təvazökarlıqla cavab versinlər. «Allahın qüdrətli əli altında özünü aşağı tutun».

Peter bu təlim bölməsini göylərdəki mükafatı xatırlatmaqla yekunlaşdırır: «Baş Çoban zühur etdiyi zaman siz solmayan izzət tacı alacaqsınız» (1 Peter 5:4). İdmançının çələngi quruyacaq; hətta padşahın tacı belə paslanacaq. Amma yer üzündəki rahatlıqlar əvəzinə göylərdəki xəzinələri seçən məsihçi qulluqçu üçün belə itki baş verməyəcək.

Biz rəhbər rolunda tək qalmışıq? Biz tənhalıqda çalışırıqmı? Peter bəyan edir ki, yox. Bizim peşmançılıqlarımız və qayğılarımız rahatlıq və təskinlik verən Allaha deyilir. «Bütün qayğı yükünüzü Ona ötürün, çünki O sizin qayğınıza qalır» (1 Peter 5:7). Məsihçi rəhbər elə hiss etməli deyil ki, Allahın sürüsünün qayğısına qalmaq həddən artıq ağır bir yüküdür. Allahın dəvəti ilə rəhbər ruhani yüklərin ağırlığını daha böyük, daha güclü, daha geniş, daha dözümlü çiynlərə qoya bilər. Allah sizin qayğınıza qalır. Qoy, narahatçılıqlar sizdən uzaq olsun!

DÜŞÜNMEK ÜÇÜN:

- A. «Gəlin, özümüzün bacarıqsız olduğumuzu düşünərək rəhbərliyi kənara itələməyə» cümləsi sizin rəhbərlik rolunu qəbul etmək barədə düşüncənizə necə təsir göstərir?
- B. Peterin təlim barədə aşkar etdiyi həqiqətlər mənfi həyat təcrübələrindən yaranmışdı (Yəhudanın etdiyi hərəkətləri müşahidə edərək — və öz uğursuzluqlarını və Məsihin onu bərpa etməsini xatırlayaraq). Öz səhvlərinizdən rəhbərlik barədə nə öyrənmisiniz?
- C. Bir rəhbər kimi öz rəhbərliyinizi və ya indiki rolunuzu formalaşdırarkən nə qədər narahatçılıq və ya tək qalmaq qorxusu yaşamısınız?

RƏHBƏRLİYİN ƏSAS KEYFİYYƏTLƏRİ

Nəzarətçi nöqsansız, tək arvadlı olaraq ona sadıq, ayıq, ağıllı-kamallı, ədəbli, qonaqpərvər olmalı, öyrətməyi bacarmalıdır. Şərab düşkünü olmamalı; zorakı deyil, mülayim olmalı; davakar və pulpərəst olmamalıdır.

Öz evini yaxşı idarə etməli, tam bir ləyaqətlə uşaqlarını öz tabeliyində saxlamalıdır. Öz şəxsi evini idarə edə bilməyən Allahın cəmiyyətinin qayğısına necə qala bilər? Nəzarətçi yeni iman etmiş adam olmamalıdır. Yoxsa qürurlanıb iblisin uğradığı eyni mühakiməyə uğraya bilər. Kənar insanlar tərəfindən də yaxşı bir insan kimi tanınmalıdır. Belə ki iblisin qurduğu tora düşüb utandırılmasın.

1 Timotey 3:2–7

İsa həvarilərini onların gələcək rolları üçün fəvqəladə tərzdə öyrətmişdi. O, onları nümunə və qaydalar ilə öyrətmişdi; Onun təlimləri «yolda» öyrədilmişdi. İsa On iki həvarisindən xahiş etməmişdi ki, sinif otağında otursunlar və qeydlər aparsınlar. İsanın sinif otaqları həyatın baş yolları idi; Onun prinsipləri və dəyərləri gündəlik həyat təcrübələrindən irəli gəlirdi. İsa həvarilərini praktikaya buraxmışdı (Luka 10:17–24), onlar bu zaman uğursuzluq və uğur vasitəsilə çox şeylər öyrənmişdilər (Mark 9:14–29). O, həvarilərə səlahiyyət və cavabdehlik verdi, bunu o zaman etdi ki, artıq onlar bu iş üçün hazır idilər. İsanın Yəhya 13–16-da gözəl təlimi onların məktəbi bitirərkən aldıkları təyinat idi.

Allah rəhbərləri xüsusi yer və tapşırıq üçün hazırlayır. Təlim metodları tapşırığa uyğunlaşır, təbii və eləcə də ruhani ənamlar aydın məqsədlə verilir. Buna misal Paulu göstərmək olar, o, birbaşa

təlim və ilahi ənam olmadan bu qədər işləri heç vaxt həyata keçirə bilməzdi.

Buna oxşar olaraq, Allah Adoniram Cadsonu Myanmarda birinci müjdəçi olmaq üçün hazırlamışdı, bu gözəl rəhbərə lazımı keyfiyyətlər vermişdi ki, o, Hind yarımqitəsində müjdəni yaya bilsin. Bu keyfiyyətlər təvazökarlıqla tarazlaşdırılmış özünə-əminlik, ehtiyatlılıqla idarə olunan enerji, özünü bağışlama qabiliyyəti, cəsarət və insanların xilasını üçün böyük həvəsi idi.

Martin Lüteri belə təsvir edirdilər, ona yaxınlaşmaq çox asan idi, şəxsi şöhrətpərəstliyi yox idi. O, zövqündə o qədər sadə idi ki, insanlar təəccüblənirdilər ki, o, çox az pul ilə istənilən zövqü necə tapır. Onun sağlam düşüncə tərzi, şux yumor hissi, gülüşü, səmimiyyəti və düzlüyü var idi. Bu keyfiyyətlərə əlavə olaraq, onun cəsarəti, əminliyi və Məsihə böyük sevgisi var idi. Təəccüblü deyil ki, o, başqalarında polad gücü olan sadıqlığı ruhlandırır.

Professor Q. Uarnek Çində ilk müjdəçi olan Hadson Teyloru belə təsvir edir: «Müqəddəs Ruh və iman ilə dolu, Allaha və Onun çağırışına tamamilə təslim olan, özünü inkar edən, böyük şəfqətə malik, duada yorulmayan, gözəl təşkilatçılıq bacarığı, qırılmayan mətanətə və insanlara valehedici təsirə malik, bundan əlavə uşağabənzər sadəliyi olan bir insan idi.»

Allah bu rəhbərlərə onlara həvalə olunan tapşırığa uyğunlaşmaq üçün ənamlar və istedadlar verdi. Bu kişiləri öz yoldaşlarından yuxarı qaldıran şeylər onların həmin ənamları həsr olunma və özünü tərbiyələndirmə ilə inkişaf etdirmələri olub.

Özünü tərbiyələndirmə

Əsas keyfiyyət olmadan bütün başqa hədiyyələr cırıdan kimi qalır: onlar böyüyə bilməzlər. Ona görə də özünü tərbiyələndirmə bizim siyahımızda birinci yerdə dayanır. Biz dünyaya qalib gəlməzdən əvvəl özümüzə qalib gəlməliyik.

Rəhbər özünü tərbiyələndirməyə itaət etməyi öyrənmiş və daxildən daha ciddi nizam-intizam keçirmiş bir şəxsdir. Səlahiyyətə qarşı çıxanlar və özünü tərbiyələndirməni sevməyənlər — ciddilikdən qaçan və qurbanlardan üz çevirən insanlar rəhbərlik

işinə yiyələnmə bilmirlər. Xidməti atan insanlardan bir çoxu kifayət qədər qabiliyyətlidirlər, amma həyatlarının böyük əraziləri Müqəddəs Ruhun nəzarətindən kənardadır. Tənbəl və təşkilatçılıq qabiliyyəti olmayan insanlar heç vaxt həqiqi rəhbərlik səviyyəsinə çıxma bilmirlər.

Rəhbərliyə can atan bir çox insanlar uğursuzluğa düşər olurlar, çünki onlar heç vaxt riayət etməyi öyrənməyiblər. Onlar küçədə müharibə oyunu oynayan oğlanlara bənzəyirlər, amma onların hamısı sakitdirlər. Onlardan soruşanda ki: «aranızda sülh var?» — belə cavab verirlər: «Xeyr, biz hamımız generallarıq. Heç kim əmrə itaət etməyəcək.»

Donald Barnhousun «*Amerikada kim kimdir*» — ölkəni idarə edən insanlar barədə olan kitabında adları verilmiş 40 000 insanın orta yaş həddi iyirmi səkkizdən aşağı idi. Həyatın tapşırıqlarına görə müvafiq hazırlıqları əldə etməkdə qurbanlar verməyə hazır olan, erkən yaş dövrlərində nizam-intizam yüksək nailiyyətlər üçün yol açır.

Böyük dövlət məmuru elə bir nitq söylədi ki, yığın-yığın olan milli məsələlərdə çevriliş etdi. Ona pərəstiş edən insanlardan biri ona belə sual verdi: «Sizdən soruşmaq olarmı, həmin nitqə nə qədər vaxt sərf etmisiniz?»

«Bütün həyatım boyu» — deyə, o cavab verdi.

Rəhbərlik aləmində yeni olan gənc insan başqaları vaxtlarını boş-boşuna itirərkən işləyəcək, digərləri mürgüləyərkən tədqiq edəcək, başqaları xamxəyal edərkən dua edəcək. Tənbəllik vərdişlərinə, istər düşüncədə, istər əməldə, istərsə də geyimdə olsun, qalib gəlmək olar. Rəhbərliyə başlayan insan düzgün qidalanır, düzgün qamətdə dayanır və özünü ruhani döyüşdə vuruşmaq üçün hazırlayır. O, başqalarının uzaq qaçdığı və ya ictimai alqış qazanmadığına görə digərlərinin boyun qaçırdıqları xoşagəlməz tapşırığı könüllü tərzdə həyata keçirəcək. Ruh onun həyatını doldurduqca çətin vəziyyətlərdən qaçmamağı və ya güzəştə getməyən insanlardan uzaqlaşmamağı öyrənir. O, tələb olunan zaman töhməti mehribanlıqla və cəsarətlə yoluna qoyacaq və ya Rəbbin işinin maraqları tələb edərkən lazımı özünü tərbiyəni həyata keçirəcək. O, ləngitməyəcək, amma əvvəlcə ən çətin

tapşırıqların öhdəsindən gəlməyə üstünlük verəcək. Onun davamlı duası belə olacaq:

*Allahım, özümə qarşı satqın olan,
ən yalançı dostum və ən qorxulu qorxum olan
haraya getsəm, maneəm olan özümə,
rahatlıq və sevinc üçün susayan
biçarə səsi olan qorxaq özümə qarşı məni sərtləşdir.*

İnsanları məhəbbətlə məzəmmət etməkdə və onlarla səmimi danışıda Fred Mitçeldən daha sadıq və cəsarətli çox az adam tapılar. O, Çin Müjdəçilik Təşkilatının britaniyalı direktoru və İngiltərə Kesik Konfransının rəhbəri idi. Həssas və incəqəlbli olan bu insan xoşagəlməz müsahibədən üz döndərmədi. O, çoxlu dualardan sonra həmişə məhəbbətlə danışdı. Amma onun sözləri həmişə zəkali qulaqlara çatmırdı. O, Allahın işinə sadıq qalarkən dostunun itkisinə görə nə qədər əzab çəkdiyini etiraf etdi. O, yaşa dolduqca daha çox vaxtını danışmazdan əvvəl duaya sərf edirdi. Çox vaxt özünü tərbiyələndirməli olurdu, o, məktub yazardı və sonra bir neçə gün onu özündə saxlayardı. Bəzən onu yenidən dəfələrlə oxuyurdu, o əmin olmaq istəyirdi ki, orada yazılan hər bir şey düzgündür, bundan sonra onu göndərirdi. Bəzi vaxtlar qaralamanı cırıb atırdı və başqa birini yazırdı.

Dünya Rəhbərlik Hərəkatının təsisçisi Tomas Koçreyin müjdəçilik işi üçün müsahibədən keçəndə o, belə sual ilə üzləşdi: «Bu sahədə siz hansı vəzifə üçün xüsusən çağırışınızın olduğunu hiss edirsiniz?» O cavab verdi: «Mən ancaq bunu arzu edirəm ki, siz mənə ən çətin işi verəsiniz.»

Litton Streçi Florens Naytinqeyli belə təsvir edirdi:

*Şkoder xəstəxanalarında xaosa səhman gətirən onun
sadəcə şirinliyi və qadına məxsus özündən inkarı deyildi.
O, öz ehtiyatlarından istifadə edərək Britaniya Ordusunu
geyindirmişdi, rəsmi dünyanın qapalı və könülsüz
hakimiyyətləri üzərində böyük nüfuza malik idi; bu, ciddi
metod, ciddi nizam-intizam, xırdalıqlara böyük diqqət,*

*sonsuz zəhmət, inadçı iradənin möhkəm qərarı sayəsində
hasil olmuşdu. Onun sakit və soyuqqanlı davranışının
altında böyük güc və qızğın alov yatırdı.*

Kliff İnstitutunun direktoru və böyük metodist vəzçisi olan Samuel Çadvik öz yaşadığı dövrdə insanlara dərin təsir bağışlamışdı. O, hər gün yay və qış fəsilələrində belə səhər saat altıda yuxudan durub soyuq duş qəbul edirdi. Onun tədqiqat apararkən işığı çox vaxt gecə ikiyə qədər yanırdı. Bu ciddi həyat tərzini onun gərgin daxili nizam-intizamının zəhiri ifadəsi idi.

Corc Uaytfild bütün həyatı boyu axşam saat onda yatıb səhər dördə yuxudan dururdu. Həmin saat gəlib çatanda o öz yerindən durar və hər nə cür qonaq olsa da və ya hər nə cür söhbət olsa da, dostları ilə xoş tərzdə xudahafizləşib deyirdi: «Dostlar, indi bütün yaxşı insanların evdə olmaq vaxtıdır.»

*Yaponiyalı Barkli Bakston məsihçilərdən xahiş edirdi ki,
istər biznesdə olsun, istərsə də müjdəçi aləmdə olsun,
nizam-intizamlı həyat tərzini yaşasınlar. Buraya Müqəddəs
Kitabı öyrənmək, dua etmək, ondabirləri vermək, vaxtdan
düzgün istifadə, düzgün qidalanma, kifayət qədər yuxu
və idman ilə sağlam qalmaq aid idi. Buraya bir çox
tərzlər ilə bir-birindən fərqlənən məsihçilər arasında ciddi
nizam-intizamlı ünsiyyət daxildir.*

Şəxsi tərcümeyi-halə bu nəzərlər naməlum şairin demək istədiyi mənanı təsvir edir:

*Dahi insanların çatdığı və əllərində saxladığı
yüksəkliklər qəfil uçuş sayəsində qazanılmayıb;
yoldaşları gecə vaxtı yatarkən onlar yuxarıya doğru
hərəkət edirdilər.*

Əgər rəhbər güclü nizam-intizam göstərsə, başqaları bunu görəcək və onlardan gözlənilən ümidləri doğrultmaq üçün çalışacaq. Bu məqamda nümunəvi rəhbərlik çox vacib bir şeydir.

Nizam-intizamda başqa bir element də vardır ki, diqqəti çox az cəlb edir. Biz başqalarına verdiyimiz kimi, başqalarından da qəbul etməyi bacarmalıyıq. Qurban verə bilən bəzi insanlar özlərini qurban verməkdən zövq alırlar, amma qarşılıqlı hərəkəti qəbul etməkdən imtina edirlər. Onlar xidmət etdikləri insanlara borclu olmaq istəmirlər. Amma həqiqi rəhbərlik başqalarının hərəkətlərinin dəyərlərini tanıyır. Xeyirxahlığı və kömək qəbul etməkdən imtina etmək özünü təcrid etməkdir, başqalarının imkanlarını oğurlamaqdır və özünü qidalanmadan məhrum etməkdir. Buna nümunə olaraq baş Qulluqçu İsadır, O, xidmət etməyə gəlmişdir, amma başqalarının da xidmətini sevə-sevə qəbul etmişdi. Məryəm və Martanın Ona xidmətləri, Yerusəlimə girmək üçün istifadə edilən eşşək və başqa xidmətlər buraya aiddir.

Pastor Uvestkot həyatının sonunda bir böyük səhvi etiraf etmişdi. O, həmişə başqalarına kömək etmişdi, amma başqalarının ona xidmət etməsinə ciddi surətdə müqavimət göstərmişdi. Nəticədə onun həyatında boş bir yer qalmışdı, halbuki bu yerdə şirin ünsiyyət və insan qayğısı ola bilərdi.

Təsəvvür

Öz yaşadığı dövrdə insanlara ən güclü və daimi təsir göstərmiş insanlar «qabağı görənlər» — başqalarından daha çox və daha uzağı görən insanlar — iman qəhrəmanları olublar. İman üçün təsəvvür gərəkdir. Musa tarix boyunca ən dahi rəhbərlərdən biri olub, «gözə görünməyəni görə bilib.» Onun imanı təsəvvürü ötürüb. İlyasın qulluqçusu mühasirəyə almış ordunun aşkar təhlükəsini görmüşdü, amma İlyas göylərin saysız-hesabsız gözə görünməyən ordusunu görmüşdü. Onun imanı təsəvvürü ötürdü.

Pouhatten Ceyms yazırdı:

Allah adamı ruhani şeyləri görməyi bacarmalıdır. O, alovlu atlar və arabalar ilə dolu dağları görə bilməlidir; o, Allahın barmağı ilə yazılmış vicdan divarlarını oxuyub şərh etməyi bacarmalıdır; o, dövrün əlamətlərini ruhani mənaya çevirməyi bilməlidir: o, indi və sonra maddi

şeylərin pərdəsini kənara çəkməyi bacarmalıdır və elə etməlidir ki, Allahın mərhəmət kürsüsünü göstərən ruhani izzətlərə fani insanlar nəzər sala bilsinlər. Allah adamı ona dağda göstərilmiş nümunəni bəyan etməlidir; ona vəhy adasında göstərilmiş vəhyi başqalarına söyləməlidir ... Bu şeylərin heç birini o, ruhani görmə qabiliyyəti olmadan edə bilməz.

Asiya Müjdəçilik Təşkilatının təsisçisi, Çarlz Kouman «təsəvvür adamı» idi. Bütün həyatı boyu o, izdihamın görə bilmədiyi şeyləri görüb, həm də öz dövründə yaşayan insanlardan daha geniş, daha dolğun tərzdə görə bilib. O, uzaq üfüqlərə malik bir insan olub.»

Təsəvvürə həm daxili şeyləri görmək qabiliyyəti, həm də uzağı görmək qabiliyyəti daxildir. Prezident Makkenlinin dahiliyinin nüfuzu onun qulağını yerə qoyub gələn şeyləri dinləmək qabiliyyətinə əsaslanmışdı. O, dinlədiklərini təsəvvürə çevirmişdi; bir sözlə o, qarşıda nə baş verəcəyini görmüşdü. Rəhbər təbliğ etdiyi qaydaların və metodların son nəticələrini görməyi bacarmalıdır. Cavabdeh rəhbərlik həmişə qaydaların gələcək nəsillərə necə təsir göstərəcəyini bilmək üçün irəliyə doğru baxır.

İlk böyük müjdəçilər təsəvvürə malik insanlar idilər. Kareyin vəzçi yoldaşları dünyanı öz kilsə sərhədlərində məhdudlaşdırarkən o, bütün yer kürəsini gördü. Henri Martin məbəd hələ xırda teoloji narazılıqlar üzərində mübahisə edərkən müsəlman dünyasını — Hindistanı, İrani və Ərəbistanı gördü. İnsanlar A. B. Simpson haqqında belə deyirdilər: «Onun bütün həyatı boyu gördüyü işə baxanda elə görünürdü ki, yoldaşları tədqiq etməyə heç bir şey tapmadıqları bir halda o, tək irəliləyirdi.»

Misirli Daqlas Torntonun iş yoldaşı bir gün ona belə söylədi: «Tornton, sən mənim tanıdığım hər bir adamdan fərqlisən. Sən həmişə işlərin sonuna baxırsan. Əksər insanlar, mən də oraya daxil olmaqla, növbəti işi görməyə üstünlük veririk.» Tornton ona cavab verdi: «Mən görürəm ki, məqsədə baxmaqla daimi ruhlanma dözmək üçün mənə yardım edən başlıca amildir.» İdeal, təsəvvür onun üçün tamamilə vacib bir şey idi. O, bu şeylər

olmadan işləyə bilməzdi. Bu da onun baxışlarının genişliyini və planlarının əhəmiyyətini izah edirdi.

Baxan gözlər hamıda var; görən gözlər nadir insanlarda var. Fariseylər Peterə *baxdılar* və yalnız təhsilsiz bir balıqçı gördülər — heç ikinci dəfə baxmağa ehtiyac yox idi. İsa Peterdə dünyanı tərsinə çevirə bilən peyğəmbəri, müəllimi, müqəddəsi və rəhbəri *gördü*.

Təsəvvür nikbinliyi və ümidi özünə cəlb edir. Bədbin insan hər bir imkanda çətinliyi görür. Nikbin insan hər bir çətinlikdə imkanı görür. Nikbin insan təsəvvürə malik insanları irəliyə doğru getməkdən saxlayır. Ehtiyatlılıq öz rolunu oynamalıdır. Biz hamımız həqiqi məhdudiyyət və ətalət dünyasında yaşayırıq. Ehtiyatlı məsihçilər tarixdən və ənənədən dəyərli dərslər öyrənirlər, amma keçmişə zəncirlənmək təhlükəsi ilə üzləşirlər. İmkanları görə bilməyən, amma çətinlikləri aydın şəkildə görə insan başqalarında təsəvvürü canlandıra bilməz.

Brouning cəsur nikbin insanı belə təsvir edir:

*Buludların parçalanmasına heç vaxt şübhə etməyən,
düz məğlub olsa da, səhv qalib gəlsə də,
heç vaxt yuxulamayan, sinəsi irəliyə doğru yeriyan,
heç vaxt arxasını çevirməyən bir insan.*

Təsəvvür riskə aparır və tarix təhlükəli imanın yanına aparır. Təsəvvürə malik insan axarlara və dərin uçurumlara doğru ilk addımlar atır, o, «təhlükəsiz oyun» oynamır, səfeh risklər də etmir. Yepiskop Moul haqqında belə yazılmışdı:

Bu, onun böyüklüyü idi ki, o, heç vaxt öz yaşıdlarından geri qalmırdı, yaxud onlardan çox irəliyə getmirdi. O, öndə idi, yürüşə rəhbərlik etmək üçün kifayət qədər irəlində idi. O, həmişə yeni üfüqlərin mənzərəsini görürdü. Başqaları hər bir şeyin öz axarı ilə getməsinə icazə verərkən o, yaşlı vaxtında yeni ideyaları qəbul edirdi.

Rəhbərlər keçmişdən dərslər öyrənirlər, amma heç vaxt sadə fasiləsizliyə görə gələcəyi qurban vermirlər. Təsəvvürə malik insanlar gələcək barədə qərarları dəqiq təyin edirlər; keçmişin hekayəsi yenidən yazıla bilməz.

*Tapşırıqsız təsəvvür xəyali olur.
Təsəvvürsüz tapşırıq üzücü işdir.
Tapşırıqlı təsəvvür müjdəçini yaradır.*

Hikmət

«Hikmət bilikdən, ayırdetmədən, mühakimədən, dərrakədən və oxşar qüvvələrdən istifadə etmək bacarığıdır ...» Kəlamda ruhani və mənəvi həqiqət ilə əlaqədar düzgün mühakimə» (Vebster).

Əgər faktların toplusu və bilik aqlın inkişafıdırsa, hikmət səmavi ayırdetmədir. Hikmət faktların məğzini anlamaq qabiliyyətidir. Hikmətə Allahı və insan ürayinin incəliklərini tanımaq daxildir. Bilikdən artıq bir şeydir, bu, mənəvi və ruhani məsələlərdə bilikdən düzgün istifadə etmək, çıxılmaz vəziyyətlərin öhdəsindən gəlmək, mürəkkəb ünsiyyətləri yoluna qoymaqdır. «Hikmətin bir hissəsi hadisə baş verməzdən əvvəl hikmətli olmaqdır» — Teodor Ruzvelt demişdir. Bizlərdən çoxumuz «çox vaxt hadisədən sonra müdrik oluruq.»

Hikmət rəhbərə tarazlıq verir və qeyri-adilikdən uzaqlaşmağa kömək edir. Əgər bilik tədqiq ilə gəlicsə, hikmət Müqəddəs Ruhun insanı doldurması ilə gəlir. Onda rəhbər bilikdən düzgün qaydada istifadə edə bilər. «Hikmətlə dolu olmaq» hətta erkən məbədin ikinci dərəcəli rəhbərləri üçün tələblərdən biridir (Həv. iş. 6:3).

Bilik və hikmət bir deyillər, çox vaxtlar bir-biriləri ilə əlaqələri olmur. Bilik başqa insanların fikirləri ilə dolmuş başlarda yaşayır. Hikmət isə öz fikirlərinə qarşı diqqətli olan insanların beyinlərində yaşayır. Bilik qürurlanır ki, çox şey öyrənib, hikmət isə daha başqa şey bilmədiyi üçün özünü alçaldır.

Naməlum müəllif

D. E. Host rəhbərlər üçün hikmətin vacibliyini bilirdi:

Səlahiyyət sahibi olan şəxs o biri şəxsdən itaətkarlıq tələb edib, qarşı tərəfin ağılına və vicdanına hörmətsizlik edirsə, bu, qəddarlıqdır. Digər tərəfdən nəzakətdən, şəfqətdən, duadan, ruhani gücdən və sağlam hikmətdən istifadə olunarsa, insan o biri insana təsir göstərə bilər və onu ruhlandırma bilər, belə olan halda həyatın axarı dəyişilir, bu, ruhani rəhbərlikdir.

Paulun Kolosda məsihçilər üçün duası həmişə bizim dilimizdə olmalıdır: «Ona görə bunu eşitdiyimiz gündən bəri sizin tam hikmət və ruhani idrakla Allahın iradəsini bütünlüklə qavramanız üçün biz də dualarımızı və yalvarışlarımızı kəsmədik» (Kolos. 1:9).

Qərar

Bütün faktlar olanda cəld və aydın qərar çıxarmaq həqiqi rəhbərin başqa bir keyfiyyətidir. Xəyalı görünə bilər, amma rəhbər qərar çıxarmalıdır. Tez qərar çıxaran insan üstün tutduğu fikri tez söyləyə bilər, amma rəhbər dəlilləri ölçüb-biçməlidir və sağlam zəmində qərarlar çıxarmalıdır.

Allahın iradəsinə əmin olan ruhani rəhbər nəticələrin necə olacağına baxmadan hərəkətə başlayır. Məqsədə doğru gedərkən rəhbər heç vaxt geriye baxmır və ya plan həyata keçməyə, aradan çıxmaq strategiyalarını düşünmür. Həqiqi rəhbər uğursuzluğa görə təqsiri onun tabeçiliyində olan insanların üzərinə yıxmır.

İbrahim Kənanda böhran və Lutun xilas zamanı cəld və aydın qərar çıxardı (Yaradılış 14). Qardaşı oğlu ilə əlaqədar İbrahim ruhaniliyin həm fəal, həm passiv tərəflərini göstərdi. Otlaq sahələrini seçməkdə öz haqqına təmənnəsiz yanaşan İbrahim (Yaradılış 13), möminliyin passiv lütfünü nümayiş etdirdi. Amma Lut Sodomda döyüş zamanı əsir götürüləndə İbrahim dərhal hərəkət etməyə başladı. Böyük qoçaqlıqla o, düşməni təqib etdi və ondan üstün olanlar üzərində qələbə çaldı. Bu, həqiqi imandır.

Musa ibrani qulların əzablarını görəndə Misirin gücündən və imtiyazlarından imtina edərək İsrailin rəhbəri oldu (İbr. 11:24–27). Bunlar olduqca zəruri qərarlar idi. Bu, həqiqi imandır.

Paulun dramatik tövbəsindən sonra ilk sualı bu oldu: «Ya Rəbb, mən nə edim?» (Həv. iş. 22:10). Paul çəkinmədən Məsihin ilahiliyi barədə əldə etdiyi yeni biliyə əsasən hərəkət etməyə başladı. Nur saçanda onun dalınca getmək lazımdır. Tapşırığı görəndə isə onu etmək lazımdır.

İbranilərə məktubun 11-ci fəslində müqəddəslərin siyahısı təsəvvürün və qərarın tədqiqidir. Onlar təsəvvürü gördülər, ödəniləcək qiyməti hesabladılar, öz qərarlarını çıxardılar və hərəkət etdilər. Eyni ardıcılıq böyük müjdəçi rəhbərlərin həyatlarında da görünür. Karey Ketterinqdə təsəvvürü gördü və Hindistan üçün qərarını çıxardı, halbuki oraya getmək üçün çətinliklər onun qarşısında göylər qədər hündürlükdə dayanmışdı. Livingston Dambartonda təsəvvürü gördü, qərarını çıxardı, bütün maneələri dəf etdi və Afrikaya gedib çıxdı.

Vəziyyətlər belə insanları ruhdan sala bilməz və ya çətinliklər onları yoldan saxlaya bilməz.

Ruhani rəhbər qərar ilə üzləşəndə ləngitməyəcək, qərarı çıxardıqdan sonra tərəddüd etməyəcək. Səmimi, amma səhv qərar zəif iradəli hərəkətlərdən və ya qeyri-müəyyən təşəbbüslərdən daha yaxşıdır. Qərarı təxirə salmaq həqiqətən mövcud vəziyyət üçün qərar çıxarmaqdır. Əksər qərarlarda əsas element nə etmək barədə çox bilmək deyil, nəticələr ilə yaşamaqdır.

Çarlz Kouman məqsədli insan olmaqla məşhurlaşmışdı. Onun gözləri bir böyük məqsədə tuşlanmışdı. Onun üçün təsəvvür hərəkət planında birinci addım idi. O, imkanı görən andan nailiyyət hərəkətlərinə başlayana qədər özünü narahat hiss edirdi.

Sahil mühafizəsində işə başlayan cavan oğlan öz heyəti ilə birlikdə böyük fırtınada xilas etmə işi üçün çağırıldı. Üzünə yağış tökülərək və külək çırparaq qorxuya düşmüş bu oğlan kapitana qışqıraraq dedi: «Biz heç vaxt geriye qayıtmayacağıq!» Kapitan ona cavab verdi: «Bizə qayıdıb gəlmək əsas deyil, əsas odur ki, biz getməliyik.»

Cəsərət

Rəhbərlərdən ən yüksək qaydada — həmişə mənəvi cəsərət və çox vaxt fiziki cəsərət tələb edilir. Cəsərət qorxu və ruhdan düşmə olmadan təhlükəni və ya çətinliyi mətanətlə qarşılamağa güc verən aqlın keyfiyyətidir.

Paul qorxduğunu etiraf etmişdi, amma bu, onu heç vaxt dayandırmamışdı. O, 1 Kor. 2:3-də yazır: «yanınıza zəiflik, qorxu və böyük lərzə içində gəldim». Burada fel *gəldim* sözüdür. O, səyahətə çıxmaq qorxusu ilə evdə oturmadı. 2 Kor. 7:5-də Paul etiraf edir: «bayırda çəkişmələr, daxildə qorxular var idi.» O, təhlükəyə təslim olmadı, bu, onu Rəbbin işini görməkdən heç vaxt saxlaya bilmədi.

Martin Lüter həyatda yaşamış bütün insanlardan ən qorxusuzu idi. O, yazdığı təlimlərin yaratdığı suallar və ziddiyyətlər ilə üzləşmək üçün Vormsa səyahətə çıxanda dedi: «Sən məndən qorxu və ya rədd etmədən başqa heç nə gözləyə bilməzsən. Mən qaçmayacağam, nə də üz döndərməyəcəyəm.» Onun dostları təhlükələr barədə onu xəbərdar etmişdilər; bəziləri ona yalvarmışdılar ki, getməsin. Amma Lüter bu sözləri dinləmədi. «Vormsa getməyim!» — o dedi. «Damda olan kirəmitlər qədər orada şeytanlar olsa da, mən Vormsa gedəcəyəm.»

Lüter orada imperator V Çarlzın qarşısına çıxanda ona yazılarından ibarət çoxlu kağızlar göstərdilər və tələb etdilər ki, onları inkar etsin. Lüter cavab verdi: «Əgər mən Müqəddəs Yazılardan olan sübutlar ilə təlimlənməsəm və inandırılmasam, eləcə də inanmaq üçün açıq, aydın və dəqiq əsaslar olmasa, mən inkar edə bilmərəm və etməyəcəyəm, çünki vicdana qarşı hərəkət etmək nə təhlükəsizdir, nə də müdriklikdir.»

Sonra o, belə əlavə etmişdi: «Mən bu fikirdə qalıram. Mən başqa bir şey edə bilmərəm. Ya Rəbb, mənə kömək et! Amin.»

Ölümündən bir neçə gün əvvəl Lüter həmin günü yadına salmışdı. «Mən heç nədən qorxmurdum: Allah insanı həddən artıq cəsərətli edə bilər.»

Heç kim təbiətən cəsərətli deyil. Bəzi insanlar təbiətən Lüterdən daha qorxaqdırlar. Amma biz istər cəsərətli, istərsə də təmkinli olaq, Allah rəhbərlərdən tələb edir ki, möhkəm cəsərətə malik

olsunlar və qorxuya təslim olmasınlar. Əgər heç kim heç nədən qorxmursa, cəsarətli olmaq üçün belə tələb mənasız görünə bilər. Qorxu həyatın gerçək hissəsi olduğu üçün Allah böyük güclə bizi dolduran Müqəddəs Ruh verir. Amma biz icazə verməliyik ki, qorxu deyil, həmin güc öz işini görsün.

Bir-birinə zidd olan bu iki fakta nəzər salın: «Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün ... qapıları bağlı» (Yəhya 20:19) və «Onlar Peter və Yəhyanın cəsarətini görəndə» (Həv. iş. 4:13). Bu iki fakt eyni həvariləri, eyni qarşıdurmada təsvir edir. Burada fərq vaxtdır. Birinci və ikinci arasında nə baş verdi? Müqəddəs Ruh «bizə qorxaqlıq ruhu deyil, güc, məhəbbət və ağıllı-kamallı olmaq ruhu vermişdir» (2 Timotey 1:7).

Cəsarətli rəhbərlər xoşagəlməz, hətta çətin vəziyyətləri soyuqqanlı tərzdə qarşılayır, sonra çətinlikdən yaxşı bir şey çıxarmaq üçün möhkəm çalışırlar, baxmayaraq ki, onların etdikləri hərəkətlər tanınmış hərəkətlər deyil. Rəhbərlik həmişə təbii insan ətaləti və müqaviməti ilə üzləşir. Amma cəsarət tapşırıq yerinə yetənədək davam edir.

İnsanlar rəhbərlərin böhran zamanı sakit və cəsarətli olmasını istəyirlər. Başqaları öz başlarını itirərkən rəhbərlər öz istiqamətlərindən kənara çıxmırlar. Rəhbərlər ruhdan salan maneələr və hər şeyi alt-üst edən dəyişikliklər zamanı yoldaşlarını ruhlandırirlər. Sanxerivin qəddar orduları ilə üzləşən Xizqiya hərbi hazırlıqları etdikdən sonra xalqın mənəvi vəziyyətini möhkəmləndirdi. «Möhkəm və cəsarətli olun» — o, xalqına söylədi. «Aşşur padşahından və onun yanında olan çoxlu qoşundan qorxmayın, ruhdan düşməyin ... Onunla olan insan gücüdür, ancaq bizimlə olan Allahımız Rəbdir ki, bizə kömək edir və müharibələrimizdə vuruşur». Kəlamda qeyd edilir ki, «xalq Yəhuda padşahı Xizqiyanın sözlərindən ürəkləndi» (2 Salnamə. 32:7–8). Burada güclü və fəal rəhbərlik var idi.

Özünü alçaltma

Özünü alçaltma da ruhani rəhbərin əsas xüsusiyyətlərindəndir. Məsih öz həvarilərinə dedi ki, şərqin qəddar rəhbərlərinin qürurlu

hərəkətlərindən uzaq olsunlar, əksinə, özünü alçaldan qulluqçu kimi hərəkət etsinlər (Matta 20:25–27). Qədim dövrlərdə olduğu kimi, bu gün də özünü alçaltma siyasət və biznes sahələrində ən az arzu olunan bir şeydir. Ruhani rəhbər qurban verən xidmətin gizli yolunu və özünü reklam edən təmtəraqlı dünya üzərində Rəbbin təsdiqini seçəcək.

Biz çox vaxt vəftizçi Yəhyanı bəlağətli danışığı və dövrün şər əməllərini şiddətli surətdə ifşa etdiyi üçün böyük şəxs adlandırırıq. Onun sözləri bir çox xırda rəhbərlərin ürəklərini dəlib keçmiş və ifşa etmişdir. Amma onun əsl böyüklüyü bircə qeyri-müəyyən təsdiqdə aşkar olundu: «İndi Ona böyümək, mənə kiçilmək gərəkdir» (Yəhya 3:30). Burada Yəhyanın ruhani böyüklüyü aydın və güclü surətdə görünür.

Rəhbərin özünü alçaltması illər keçdikcə o biri xasiyyətləri və keyfiyyətləri kimi artmalıdır. Özünü alçaltmanın lütfündə Paulun etdiyi tərəqqiyə nəzər salın. Erkən xidməti dövründə o demişdi: «Çünki mən həvarilərin ən kiçiyəm və Allahın cəmiyyətini təqib etdiyim üçün həvari adlanmağa layiq deyiləm» (1 Kor. 15:9). Sonralar o, belə deyir: «Bütün müqəddəslərdən ən dəyərsiziyəm» (Efes. 3:8). Həyatının sonuna yaxın o, Məsihin mərhəməti və özü barədə belə söyləyir: «Məsih İsa günahkarları xilas etmək üçün dünyaya gəldi ... O günahkarlardan ən betəri mənəm» (1 Timotey 1:15).

Uilyam Lau klassik «*Ciddi çağırış*» kitabında yazır:

Qoy hər bir gün özünü alçaltma olsun; öz yoldaşlarınızın zəiflikləri və acizlikləri ilə özünü bir səviyyədə tutun, onların kövrəkliklərini örtün, üstünlüklerini sevin, yaxşı cəhətlərini ruhlandırın, onların ehtiyaclarını yüngülləşdirin, onlar çiçəklənərkən sevinin, onlar kədərlənərkən şəfqətli olun, dostluqlarını qəbul edin, hirsli olan vaxtlarına fikir verməyin, pisliliklərini bağışlayın, qulluqçuların qulluqçusu olun və bəşəriyyətin ən aşağı hesab etdiyi işləri görün.

Bir dəfə Samuel Brenql «böyük doktor Brenql» kimi təqdim ediləndə öz gündəliyində belə qeyd etmişdi:

Əgər mən onların gözlərində böyük görünürəmsə, Rəbb böyük iltifatla mənə kömək edir ki, Onsuz necə də heç kim olduğumu görüm və öz gözlərimdə kiçik qala bilim. Əlbəttə, O, məndən istifadə edir. Amma mən çox narahatam ki, O, məndən istifadə edir və iş mənim vasitəmlə görülmür. Balta kəsdiyi ağacların qarşısında qürrələyə bilməz. Bu işi yalnız odun yaran şəxs edir. O, baltanı düzəldib, itiləyib və ondan istifadə edir. Onu kənara tullayan kimi balta, sadəcə, köhnə dəmir parçasına çevrilir. Təki mən bunu diqqətdən qaçırmayım.»

Bu günün ruhani rəhbəri sevə-sevə köməkçi kimi işləyən şəxsdir, o, özünü alçaldaraq başqasının böyük uğurlara nail olmasına kömək edir. Çində xidmət edən Robert Morrison yazır: «Bizim xidmətlərimizdə olan ən böyük çatışmazlıq heç kimin ikinci olmaq istəməməsidir.»

Düzlük və səmimilik

Paulun açıq tərzdə danışdığı uğursuzluqları və uğurları bizlərdən çox az adam təkrarlamağa hazırlaşır. Hətta o, tövbə etməzdən əvvəl Allaha səmimi qəlbdən (2 Timotey 1:3) və böyük şəxsi paklıqla xidmət edirdi. Sonralar o yazırdı: «Allahın hüsurunda, Məsihdə olaraq səmimi qəlbdən danışırıq» (2 Kor. 2:17).

Rəhbərliyin bu iki keyfiyyəti israilililər üçün Allahın qanununun bir hissəsi idi (Qan. Tək. 18:13). Allah istəyir ki, xalqı açıq, şəffaf, düzgün xasiyyət nümayiş etdirdsin.

Bir dəfə tanınmış biznesmen suala belə cavab vermişdi: «Əgər ən böyük rəhbərin ən vacib keyfiyyətini göstərməli olsam, bunun şəxsi düzlük olduğunu söyləyərdim.» Sözsüz ki, ruhani rəhbər öz vədində səmimi, öz vəzifəsini yerinə yetirəndə sadıq, maliyyə işlərində vicdanlı, xidmətdə etibarlı, nitqdə isə düzgün olmalıdır.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Bu fəsil rəhbərliyin səkkiz əsas keyfiyyətini təsvir edir: özünü tərbiyələndirmə, təsəvvür, hikmət, qərar, cəsarət, özünü alçaltma, düzlük və səmimilik. İndi sizin həyatınızda bunlardan hansı birinə daha çox diqqət verilməlidir? Niyə?
- B. Siz özünü tərbiyələndirmə keyfiyyətinin rəhbərliyin o biri keyfiyyətlərinin inkişafına təsir göstərdiyini necə izah edərdiniz?
- C. Bu ruhani keyfiyyətləri başa düşdükcə düzlük və səmimilik arasında fərqi təsvir edin.

9

RƏHBƏRLİYİN DAHA ƏSAS KEYFİYYƏTLƏRİ

Cəmiyyət xidmətçiləri də ləyaqətli olmalıdır. Riyakar, şərab düşkünü, yaxud haqsız qazanca həris olmamalıdır. İman sirrini təmiz vicdanla saxlamalıdırlar. Onlar da əvvəlcədən sınaqdan keçsinlər, əgər nöqsanları olmazsa, o zaman xidmət etsinlər. 1 Timotey 3:8–10

Yumor hissi

Bizim yumor hissimiz Allahdan bir hədiyyədir ki, həm idarə olunmalıdır, həm də inkişaf etdirilməlidir. Təmiz, xeyirli yumor gərginliyi azaldacaq və çətin vəziyyətləri yüngülləşdirəcək. Rəhbərlər normal hiss ilə gərginliyi aradan qaldırmaq üçün bundan istifadə edə bilirlər.

Samuel Conson məsləhət görürdü ki, insanlar hər gün gülmək üçün vaxt ayırsınlar. Yepiskop Uatli yazır: «Biz təkcə aqlımızın tarlasını becərməməliyik, torpağı da razı salmalıyıq». Aqnes Striklænd deyirdi ki «yaxşı cəhətlərdən başqa dünyada olan əyləncə ən çox qoruyub saxlaya bildiyimiz bir şeydir.»

Vəzinə yumor daxil etdiyi üçün tənqid olunan Çarlz Spercon bir göz qırpımında dedi: «Siz bircə bilsəydiniz, mən bu şeylərdən nə qədər özümü saxlayıram, onda məni tərifləyərdiniz.» Sonralar bu mövzuda yazarkən deyir: «Bu vəzlərdə təbəssüm doğura bilən şeylər var, bəs onlar nədir? Vəzçi təbəssümün günah olduğunu dəqiq bilmir, istənilən halda o düşünür ki, yarım saat dərin yuxudansa, ani gülüş yaratmaq az cinayət olar.»

Helmut Tieleke yazır:

Biz görmürükmi ki, gülüş imanın əlamətləri kimi gözlər barədədir? Yalnız vəftiz olunan ciddilikdirmi? Gülüş bütpərəstlikdirmi?... Məbəd gülüşü qadağan edib gecə klubları üçün saxlayanda yaxşı yolda deyil.

Yumor müjdəçi həyatında böyük müsbət keyfiyyət və dəyərli sürtgü vasitəsidir. Əslində, müjdəçinin yumor hissi yoxdursa, bu, ən ciddi çatışmazlıqdır. Dostları Svedə deyirdilər ki, müjdəçi kimi Hindistana getmək ideyasından əl çəksin, çünki orada çox isti idi. Ona dedilər: «Bilirsən, orada kölgədə 48°C-dir!»

«Eh, biz həmişə kölgədə dayanmayacağıq ki!» — o cavab verdi. Hindistanda müjdəçi olan A. E. Norriş belə söyləyirdi:

Mən heç vaxt yumorsuz rəhbərlik görməmişəm; bu, insanın özündən və öz vəziyyətindən kənar dayanmaq qabiliyyətidir, hər bir şeyə uzaqdan baxmaq və gülməkdir. Bu, böyük təhlükəsizlik dəyəridir! Siz heç vaxt insanları Rəbbin sevinci olmadan uzağa apara bilməzsiz və yumor hissi sizinlə yanaşı gedən bir şeydir.

Duqlas Tornton çox vaxt məzəli olurdu. Onun iki oxşar atalar sözünü və ya idiomu valehedici bir tərzdə qarışdırmaq qabiliyyəti var idi. Bir dəfə o, öz yoldaşlarına demişdi ki, onun həmişə sirli strategiyası var. Sonra ondan soruşmuşdular ki, bəlkə başqa bir gizli strategiyası da var. Belə zarafatlar olan söhbətlər üzvlüyün ciddi toplantılarını canlandırır və faydalı gülüş hasil edir.

Yarım əsr xidmət etdikdən sonra F. C. Hallet bəyan etdi ki, kilsə daxilində iş zamanı ən uğurlu rəhbər Allahın lütfünü aydın başa düşmək hissi ilə birləşmiş güclü yumor hissində sahib olan insandır. Yumor vəzlərə kəskinlik, orijinallıq və bəlağətlik verir.

Dahi vəzcilərdən biri haqqında deyilirdi ki, o, yumordan ədviyyat və qızıqırdıcı içki kimi istifadə edirdi. Bəzi vaxtlar gülüşün tutmaları onun auditoriyasını yırğalayır — amma müqəddəs məsələlərdə heç vaxt belə olmurdu. Zarafatdan sonra o, cəld yüksəkliyə doğru

gedirdi. Onun yumoru heç vaxt mənasızlığa düşmürdü.

Zarafatın uyğunluğunun ən yaxşı sınaqdan keçirilməsi ya yumorun bizi, ya da bizim onu idarə etməyimizdir. Latin Amerikası Müjdəçilik Təşkilatının baş direktoru olan Kenet Strakan haqqında belə deyilirdi: «Onun güclü yumor hissi var idi, amma eləcə də hər bir şeyin uyğunluğunu hiss edirdi. O, zarafatın yerini bilirdi və onun yumoru idarə olunurdu.»

Qəzəb

Bu, düzgündürmü? Qəzəbli rəhbər? Əslində, İsada bu keyfiyyət var idi və biz bundan düzgün istifadə edəndə Onun ardınca gedirik. Mark 3:5-də İsa «ətrafındakılara qəzəblə baxdı.» Fariseylər Onun sualına inadkar, səssiz bir cavab vermişdilər, ona görə İsa da onları eynilə səssiz məzəmmət etdi.

Müqəddəs qəzəbin əsl sevgidə kökləri var. Bunların hər ikisi Allahın təbiətinə xasdır. İsanın əli qurumuş kişiyyə olan sevgisi Onun şəfasını inkar edənlərə qarşı qəzəbini qaldırdı. İsanın Allah evi üçün olan sevgisi məbədi «quldur yuvasına» (Matta 21:13) çevirən alıcılara və satıcılara qarşı Onu hirsləndirdi. Amma bu iki vəziyyətdə və başqa hallarda İsanı səhv edənlərə qarşı hirsləndirən Onun onlara sevgisi idi. Onun qəzəbi həmin insanların diqqətini cəlb etmişdi!

Axını və hadisələrin cərəyanını dəyişdirən böyük rəhbərlər Allahı təhqir edən və zəifləri kölə halına salan ədalətsizliyə və zorakılığa qarşı hirslənmişdilər. Uilyam Uilberfors İngiltərədə olan qulları azad etmək və qul alverini aradan qaldırmaq üçün göyləri və yeri hərəkətə gətirmişdi — və o, qəzəblənmişdi!

F. U. Robertson bir xüsusi tədbir zamanı öz qəzəb hissini təsvir etmişdi: «Mənim indi qanım alov kimi yanır və yadımdadır, həyatımda bir dəfə həddən artıq böyük gücüm var idi; mən bildirdim və sevinirdim ki, qorxaqların və yalançıların cəhənnəminin hökmünə zərbə vururam.»

Martin Lüter deyirdi ki, o, «qəzəbi qalxana qədər heç vaxt heç bir şeyi yaxşı etməyib və qəzəbi qalxandan sonra hər bir şeyi yaxşı edə bilib.»

Amma müqəddəs qəzəbdən sui-istifadə edilə bilər. Onu hiss edən bir çox insanlar qəzəbə yol verirlər ki, onların yıxılmasına səbəb olsun. Bu cavab, hətta başqa cavablar daha effektiv olsa da, çox asanlıqla üstün tutulan cavaba çevrilə bilər. Pastor Batler qəzəbi günahlı edən altı şərti öyrədir:

- İncikliyə və ya ədavətə xeyirxahlıq göstərəndə bizə vurulan zədəni təsəvvür edirik.
- Bizə zədə vurulanda fikrimizdə o, həqiqətdə olduğundan daha çox böyüyür.
- Həqiqi zədə olmadan ağrının və ya narahatçılığın hesabına biz inciyirik.
- Qeyzlənmə həddən artıq yüksələndə onun qarşısını almaq qabiliyyətimiz məğlub olanda.
- Biz qisasdan ağır və ya zərər yaratmaqla incikliklərimizdən zövq alırıq.
- Biz öz həyatlarımızda olan günaha hirsələndə və çaşıb qalanda başqalarında tapdığımız günaha asanlıqla qəzəbimizi tökürük.

Paul Məzmur 4:4-ün məsləhətini təkrarlayarkən müqəddəs qəzəbi müzakirə edir: «qəzəblənərkən günah işlətməyin» (Efes. 4:26). Bu qəzəb xudbin deyil və hal-hazırda hiss etdiyiniz ağrının üzərində cəmlənməyib. Günahdan azad olmaq üçün belə günah həqiqətə və saflığa can atmalıdır, Allahın izzəti burada əsas məqsəddir.

*Rəbbimizin saleh qəzəbini
təqdim etmək üçün bizim
qəzəbimiz kifayət qədər
müqəddəs deyil.*

Naməlum müəllif

Səbir

Ruhani rəhbərlər səbri düzgün paylaşdırmalıdır. Krisostom səbri yaxşı cəhətlərin şahzadəsi adlandırır. Çox vaxt biz səbri passivlik kimi başa düşürük, sanki səbirli insan tamamilə sakit və yarıyuxuludur. Amma səbrin belə variantını Müqəddəs Kəlam ilə düzəltmək lazımdır. Barkli 2 Peter 1:6-dan öyrədir:

Bu söz heç vaxt əlləri qoynunda və sadəcə hər şeyə dözən ruh mənasını vermir. Bu, qələbə dolu dözümdür... Məsihiçi dayanəti, həyatın bizə verdiyi hər bir şeyi cəsarətlə qəbul etmək, hətta ən pis şeyi başqa addımda yuxarıya doğru çevirməkdir. Bu vəziyyətlərə dözmək üçün yenilməz və cəsarətli bir qabiliyyətdir, bu, insana imkan verir ki, dağıdıcı məqamın üstündən keçsin, amma dağıtmasın və həmişə görünməyən şeyləri sevinclə qarşılasın.

Səbir şəxsi ünsiyyətlərdə ən çətin sınaqla qarşılaşır. Paul Yəhya Mark ilə ünsiyyətdə hövsələdən çıxmışdı. Hadson Teylor bir dəfə etiraf etmişdi: «Mənim ən böyük sınağım asılı olduğum insanlarda həddən artıq ruhdan salan zəiflik və bacarıqsızlığa görə hövsələdən çıxmağım olub. Mənim özümdən çıxmağımın heç bir əhəmiyyəti yoxdur — ancaq mehribanlıq göstərməliyəm. Amma ah, bu, necə də böyük sınaqdır.»

Bir çox rəhbərlər Teylorun mübarizəsini anlaya bilirlər. Amma şübhə edən Tomasın, dəyişkən Peterin, xəyanətkar Yəhudanın qarşısında Rəbbimizin səbri necə də heyrətamiz idi!

Rəhbər öz yoldaşlarından daha qabağa qaçmamaq və onları ruhdan salmamaq üçün səbir göstərir. İrəliyə doğru gedərkən onlara kifayət qədər yaxın dayanır və irəliyə doğru çağırışı eşidir. O, onunla birlikdə addımlayan dostlarının zəiflikləri üçün şəfqət göstərməkdə güclüdür. Paul Roma. 15:1-də yazır: «Biz, imanı güclü olanlar imanı gücsüz olanların zəifliklərinə dözməliyik».

Səbirsiz insan zəifliklə öz rəhbərliyində səmərəsiz olacaq. Bizim qüvvəmiz bizi o biri qaçan şəxslərdən ayıran məsafədə deyil, onlara yaxın olanda, onlara görə addımımızı yavaşdanda, ayağa qalxmağa və xətti keçməyə kömək edəndə aşkara çıxır.

Ernest Qordon öz atasını — A. C. Qordonu bu sözlərlə təsvir edir: «O, tənqid və qarşıdurmaya qarşılıqlı ittiham olmadan dözüdü.»

Biz əmr ilə deyil, iman ilə idarə olunanda səbir çox vacib bir şeydir. Rəhbərlər iman bacarığını düzgün tərzdə inkişaf etdirirlər, bu da öz növbəsində, ən yüksək səviyyədə şəxsi qərar çıxarmağa və plana rəhbərlik etməyə imkan verir. Çox vaxt rəhbərin hərəkət etmək üçün planı həmkarlarının dəstəyini gözləməlidir, komanda hazır olanadək səbirli olmalıdır. D. E. Host dahi rəhbəri belə xatırlayır:

Mən heç vaxt bu məsələlərlə əlaqədar Hadson Teylorun mənə göstərdiyi təsiri unutmaram. O, nöqsansız və faydalı layihələri kənara qoymaq və ya onları dəyişdirmək məcburiyyətində idi, amma qəti qarşıdurma ilə qarşılaşırdı ... Sonralar duada səbirlə gözləməyə cavab olaraq, bu layihələrin çoxu həyata keçirilmişdi.

Dostluq

Siz rəhbərləri onların dostlarının sayı və keyfiyyəti ilə ölçə bilərsiniz. Həmin ölçü ilə ittiham olunan Paulun dostluq üçün istedadı var idi. O, əslində, çox qaynayıb qarışan bir insan idi. Onun Timotey ilə ünsiyyəti yaş fərqi olan insanlar arasında dostluğun bir nümunəsi idi; Paul və Luka həmyaşıdlar arasında dostluğun bir nümunəsi idi.

A. B. Simpson bu həqiqi mükafatı qazanmışdı: «Onun rəhbərliyinin əsas izzəti bu idi ki, o, dostcanlı insan idi. O, yanında olan insanı və bütün bəşəriyyəti sevirdi.» Davudun rəhbərliyi onun dahiliyindən irəli gəlmişdi, o, ətrafına onun üçün ölməyə hazır olan adlı-sanlı insanları yığmışdı. Davud onların sevgisini və sədaqətini o dərəcədə qazanmışdı ki, adi bir istək belə həmin insanlar üçün əmr idi (2 Şəmuəl 23:15). Onlar onun üçün ölməyə hazırlaşmışdılar, çünki bilirdilər ki, Davud onlar üçün ölməyə bütünlüklə hazırdır.

Həvari Paulun sadıq dostları var idi. «Əhdi-Cədidə Pauldan başqa heç kim amansız düşmənlər qazanmayıb, amma dünyada

çox az insanın əla dostları olub. Onlar Paulun ətrafına elə yaxın toplaşmışdılar ki, özlərini həsr etmək üçün şəxsiyyətlərini itirməyə hazır idilər.» Bəli, Paul Məsih uğrunda dostlarını hər cür təhlükələrə gətirib çıxarmışdı, amma onlar həvəslə onun dalınca getmişdilər, Paulun onlara olan sevgisinə əmin idilər. Paulun məktubları səmimi ehtiramdan və yoldaşlarına şəxsi sevgidən şafəq saçdı.

Rəhbərlər insanlardan ən yaxşı şeyləri çıxarmalıdırlar və uzunsürən müzakirədən və ya sadə məntiqdənsə dostluq bunu daha yaxşı həyata keçirir. Con. R. Mott rəhbərlərə məsləhət görürdü ki, «ürəkləri ilə idarə olunsunlar. Əsaslar və faktlar heç bir nəticə verməyəndə saf dostluğa üz tutun.»

Robert A. Cefri Vyetnama Müjdənin gətirilməsində böyük rol oynadı. O, bütün dahi rəhbərlərin bölüşdüyü keyfiyyətə görə çoxlu işlər görmüşdü. «Sevginin yerini heç bir şey tuta bilməz ... Zəka bunu etməyəcək. Müqəddəs Kitabı bilmək kifayət deyil.» Cefri insanları onların özlərinə görə sevirdi. O, istənilən irqdən olan və istənilən rəngdə olan insanların ətrafında olanda özünü xoşbəxt hiss edirdi.

Bir neçə məsihçi rəhbər on doqquzuncu əsrin sonlarında Britaniyanın ən böyük vəzçisi olan Çarlz Spercon tərəfindən qazanılmış nüfuzdan zövq alırlar. Onun tərcümeyi-halını yazan şəxs deyir: «o, tam səlahiyyətlə hərəkət edirdi, bunu təkcə iradəsinə görə deyil, tanınmış dəyərinə görə edirdi. İnsanlar öz səlahiyyətinə təslim olur, çünki səlahiyyət birləşmiş hikmət və sevgi ilə dəstəklənir.»

Spercondan, Davuddan və ya Pauldan daha böyük olan bir Nəfər dostluq və sevgi ilə davamçılarını idarə edirdi. Onun haqqında yazılmışdı: «O, dünyada Özünə məxsus olanları həmişə sevmişdi və axıra qədər də sevdi» (Yəhya 13:1). Əslində, Peter İsanın səbirli sevgisinə cavab olaraq sınımış ürəklə tövbə etdi: «Ya Rəbb, Sən hər şeyi bilirsen, Səni sevdiyimi bilirsen» (Yəhya 21:17).

Nəzakət və diplomatiya

«Nəzakət» sözünün kökü toxunmaq ilə əlaqəlidir. Hiss etmə toxunmaq vasitəsilə hiss etmək qabiliyyətidir. Ünsiyyətlərlə

əlaqədar nəzakət insanlarla həssas tərzdə rəftar etmək qabiliyyətidir, incikliyə yol verməmək, incə vəziyyətlərdə düzgün sözlər və ya cavablar üçün «hiss» ə malik olmaqdır.

Diplomatiya, xüsusilə fərqli mədəniyyətlərdən olan və fərqli fikirlərə malik insanları daxil edərək incə vəziyyətlərin öhdəsindən gəlmək bacarığıdır.

Rəhbərlər inciklik yaratmadan və ya prinsip barədə güzəştə getmədən zidd nöqteyi-nəzərləri bərişdirməyi bacarmalıdır. Rəhbər başqasının həyatına, ürəyinə və düşüncəsinə təsir edə bilməlidir, sonra şəxsi üstünlükləri kənara qoyub başqasına əla uyğunlaşan bir tərzdə onunla rəftar etməlidir. Bu bacarıqlar öyrənilməlidir və inkişaf etdirilməlidir.

Rəhbər qarşılıqlı hüquqları və zəkanı tanıyan bir tərzdə fərqləri yoluna qoymağı bacarmalıdır, amma harmonik həllə aparıb çıxarmalıdır. Bu bacarıq üçün əsas olan şey insanların necə hiss etdiklərini, necə reaksiya göstərdiklərini anlamaqdır.

Yəşua İsrail qəbilələri arasında Vəd olunmuş torpağı böləndə nəzakətdən gözəl tərzdə istifadə etdi. Səhv hərəkət artıq titrəyən xalqı incidirdi. Yəşua həm ədalətli, həm də səmimi olmalı idi. Onun nəzakəti Ruven və Qad qəbilələri öz qurbangahlarını quranda yenidən parladı, halbuki bu, az qala vətəndaş müharibəsi yaradacaqdı. Yəşua Allahın məktəbində hikməti öyrənmişdi. Onun Allah ilə yaxın ünsiyyəti ona diplomatiya verdi ki, istiqaməti lazımsız qan tökmədən uzaqlaşdırsın və milli şəfaya doğru yönəlsin.

Uilyam Karey özü də bilmədən diplomat idi. Onun iş yoldaşlarından biri buna şahidlik edirdi: «O öz səlahiyyətini qorumadan və ya başqalarına tabeçilikdə olduqlarını hiss etdirmədən onların üzərində idarəçiliyi çox gözəl tərzdə idarə etməyi bacarırdı. Bütün bunlar sanki onun təbii ənamlarından irəli gəlirdi.»

Ruhlandırıcı güc

Xidmət etmək və qurban vermək üçün başqalarını ruhlandıran güc Allahın rəhbərini göstərir. Belə rəhbər ətrafda olanlar üçün sanki bir nurdur. Çarlz Kouman çox çalışmışdı, amma o, həm də elə qabiliyyət əldə etmişdi ki, bu qabiliyyətlə o, başqalarının

da çox çalışmasına müvəffəq olmuşdu. Onun həvəsi və cəhdi — ilhamlanması — yoluxucu idi.

Pastor Hsi öz dövründə Çində, həqiqətən, ən böyük rəhbərlərdən biri idi. Hsinin ruhlandırıcı hüzuu barədə belə qeyd edir: «Onun gücü heyratamiz idi. Belə görünür ki, heç bir cəhd olmadan o, hər bir kəsi idarə edə bilirdi. İnstinktiv olaraq insanlar onun ardınca gedir və ona etibar edirdi. O, işgüzarlıqda və təşəbbüs göstərməkdə böyük gücə malik idi. Siz məsihçi həyatının və xidmətinin tamamilə yeni idealını əldə etmədən onunla birlikdə ola bilməzsiz.»

Nehemyada bu keyfiyyət var idi. Yerusəlimdə olan insanlar, o gəlib çıxanda tamamilə ruhdan düşmüşdülər və qol-qanadları qırılmışdı. Çox qısa bir müddətdə onların arasında işçi komandası yaratdı. Bu, onun gücü idi, biz bu haqda Kəlamda oxuyuruq: «Çünki xalq ürəkdən çalışırdı» (Nehemya 4:6).

General Mark Klark tələbələrinə dərs keçərkən Uinston Çörçil barədə yazır: «Mən tarixdə bu cür insanın olduğuna şübhə edirəm ki, belə qəddar mülahizələr edərək, insanlara güc, bolluq, şən hissələr verə bilsin.»

Fransa Almaniya ordularına təslim olanda və Britaniya döyüşdə tək qalanda Britaniyanın Nazirlər kabinetinin işçiləri öz otaqlarında dərin kədər hissi ilə görüşdülər. Çörçil içəriyə daxil olanda təsəlli tapmayan nazirlərə baxaraq dedi: «Cənablar, mən bu işə ruhlandırıcı bir şey kimi baxıram.» Kiçik heyət ilə o, xalqı effektiv əks hücumla keçməyə səslədi.

İcra etmək qabiliyyəti

Amma ruhani rəhbərin icra etmək üçün qabiliyyəti olmadan təsəvvürü həyata keçirə bilməz. Doğrudur ki, təşkilatçılıq işində hiss edilməyən təhlükələr olur, əgər həddən artıq səy göstərilərsə, bu, Müqəddəs Ruhun işinin qeyri-qənaətbəxş əvəzədisinə çevrilə bilər. Amma metodun çatışmazlığı və təşkilatçılıq etməyi bacarmamaq gələcəyi olan bir çox xidmətləri iflasa uğradıb.

Yeşaya 30:18-də deyilir: «Çünki Rəbb adil Allahdır.» Burada «adil» sözü metod, qayda, sistem və ya qanun mənasını daşıyır. Allah metodik və qanun-qayda ilə iş görür. Allah işçilərindən və

rəhbərlərdən tələb edir ki, «hər bir şeyi ədəblə və qaydasında icra etsinlər.» Müqəddəs Kitabın şərhçilərindən biri Corc Smit yazır: «Küll-İxtiyarın tamamilə mərhəmətli və tamamilə metodik olması böyük bir həqiqətdir. Ona imanda heç bir din kamil deyil və ya təsirə görə güclü deyil, bütün bu şeyləri bərabər tərzdə təsdiqləyə bilməz.»

Bizim borcumuz Onun üçün etdiyimiz hər bir işdə Allahın intizamını əks etdirməkdir. Müjdəçilik insanları padşahlığa daxil etmək məsələsi deyil, müjdəçilik işini diqqətli planlaşdırmanı rədd etməklə həyata keçirmək olmaz. Biz insanlara xilas göstərmək üçün Ruhdan asılıyıq, amma biz həm də Müjdənin insanlara çatması üçün planlarımızı tərtib etməliyik və onları həyata keçirməliyik.

Con Uesl yaratdığı məbədin hələ də görünən təşkilatçılıq işində böyük istedadla malik idi. O, böyük istedadla malik icraçı olduğundan onun hərəkəti ölümünə qədər sarsılmaz qaldı. Onun başqaları barədə fikir söyləməsi, insanları müjdəçiliyin ən yaxşı dəyərləri üçün istifadə etmək qabiliyyəti, onların sadıq təbəçiliklərini qazanmaq, hərəkəti başqalarının başına gələn fəlakətlərdən qorudu.

Dinləməyin terapiyası

Problemlərin kökünə gedib çıxmaq üçün rəhbər dinləmək qabiliyyətini inkişaf etdirməlidir. Güclü xasiyyətə malik insanların bir çoxu çox danışmağı sevənlərdir. «O, məni dinləməyəcək» — deyər, bir müjdəçi şikayət edir. «Mən problemi açıb söyləməzdən qabaq o, cavab verir.»

Bir çox insanların xoş tərzdə dinləməsi effektiv deyil — onlar, sadəcə, məsələni başqa bir insanın bildirəcəyini gözləyirlər. Amma əsl dinləyici digərini qabaqcadan mühakimə etmədən başa düşməyə çalışır. Problem çox vaxt aydın şəkildə ifadə ediləndə yarısına qədər həll olunur. Bir müjdəçi gileylənirdi: «Əgər bircə o, məni dinləsəydi. Mənə problemi danışmaq üçün bir nəfər lazım idi.»

Həssaslığı göstərmək istəyən rəhbərlər çox vaxt uzun müddət qulaq asmalıdırlar və nadir hallarda qısa tərzdə danışmalıdırlar. Bir çox rəhbərlər o qədər məşğuldurlar ki, dinləməyə vaxtları yoxdur. Həqiqi rəhbərlər bilirlər ki, dinləməyə sərf edilən vaxt yaxşı istifadə olunub.

Siyasətçiliyə namizəd olan bir nəfər necə seçilmək barədə məsləhət almaq üçün Castis Oliver Uendel Holmsa yaxınlaşdı. Holms cavabında dedi: «Başqalarını xoş tərzdə və onları anlayan bir tərzdə dinləməyi bacarmaq, yəqin ki, dünyada insanlar ilə yola getməyin və həmişəlik onlarla dostlaşmağın ən effektiv mexanizmdir.»

Məktub yazmaq qabiliyyəti

Rəhbərliyin istənilən vəzifəsinə daxil olan məktublaşmalar və məktublar rəhbərin özünü aşkar edir. Məsələn, Paula diqqət yetirin. Biz onun əxlaq baxımından paklığı, əqli təmizliyi və ruhani həyatı barədə başqa mənbələrdən daha çox öz məktublarından çox şeylər bilirik. Çətin vəziyyət onun diqqətini tələb edəndə o öz qələmini tuşa deyil, göz yaşlarına batırırdı. «Sizə böyük əziyyət, ürək ağrısı və göz yaşları içində yazdım» (2 Kor. 2:4).

Yolunu azmış korinfilərə yazdığı güclü məktubundan sonra Paulun incə qəlbi ona həddən artıq kəskin olub-olmadığı barədə bilməyə imkan verdi. «Məktubumla sizi kədərləndirdimsə də, buna görə peşman deyiləm. Əslində, məktubumla sizi, bir anlıq da olsa, kədərləndirdiyim üçün peşman olmuşdum. Amma indi kədərinizə görə yox, bu kədər hissinin sizin tövbə etmənzə səbəb olduğu üçün sevinirəm.» (2 Kor. 7:8–9). Onun məktubunun məğzi mübahisədə udmaq deyildi, ruhani problemi həll etmək və oradakı məsihçilər arasında yetkinliyi hasil etmək idi.

Paulun məktubları ruhlanma, xoş sözlər, şəfqət hissi ilə dolu idi. Onları qəbul edən insanlar həmişə zənginləşirdilər (Filip. 1:27–30). Amma bu xasiyyət günahları ifşa etmək üçün onu sadıqlıqdan saxlamadı. «Məgər sizə həqiqəti söylədiyim üçün sizin düşməniniz oldum? İndi yanınızda olmaq və səsimi dəyişdirmək istəyirdim. Bu halınıza çəşib-qalmışam» (Qalat. 4:16, 20).

Aydın dildə danışmaq bizim məktublarımızda çox vacibdir, amma daha çox vacib olan isə düzgün ruhdur. Məktublar ünsiyyət vasitəsi olmaqla bütün faydalılıqları üçün onların mühüm məhdudiyyətləri vardır. Onlar nəse çətin bir şey haqqında danışanda gülümsəyə

bilməzlər və ona görə də danışıq tonunda səmimilik olduğunu göstərmək üçün əlavə diqqət yetirilməlidir.

Məktub yazmaq Paulun təlim proqramında vacib yeri tutmuşdu. Bu, Corc Uaytfilddə də belə idi. Onun haqqında deyilirdi ki, o, böyük izdihama vəz etdikdən sonra yeni imanlılara ruhlanma məktubu yazmaq üçün gecə yarısına qədər çalışırdı.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Bu fəslə oxumazdan qabaq rəhbərdə yumor hissinin nə dərəcədə olmasını vacib hesab edirdiniz? Niyə?
- B. Sizin həyat təcrübələrinizə və ya müşahidələrinizə əsasən, qəzəbdən effektiv tərzdə istifadəni necə təsvir edərdiniz?
- C. Bu fəsildə təsvir olunan bütün keyfiyyətlərin ümumi bir şeyi nədir? Həmin keyfiyyətlərin hamısı rəhbərin həyatında hansı yerlərdə fəaliyyət göstərir?

BUNLARDAN BAŞQA

Ey qardaşlar, aranızda etibar qazanmış, Ruh və hikmətlə dolu olan yeddi kişi seçin ki, onları bu işə təyin edək ... Stefanı ... seçdilər. Stefan iman və Müqəddəs Ruhla dolu bir kişi idi.

Həv. iş. 6:3, 5

Ruhani rəhbərlik Ruhla dolu insanları tələb edir. Başqa keyfiyyətlər vacibdir; Ruhla dolu olmaq olduqca zəruridir.

Həvarilərin işləri kitabı məbədi quran və müjdəçilik işini aparan insanların hekayələridir. Biz bunu qeyd etməliyik ki, hətta dyakonlar üçün də «Ruhla dolu» olmaq tələb olunurdu. İşçilər düzgünlükləri və ədalətliliklərinə görə tanınmalı idilər, amma hər şeydən öncə, ruhanilikləri ilə tanınmalı idilər. İnsan parlaq zəkaya və məharətli icraedici qabiliyyətə malik ola bilər. Amma ruhanilik olmadan həqiqi ruhani rəhbərliyi icra etməyi bacarmayacaq.

Həvarilərin bütün bacarıqlarının arxasında Ruhun icraçı fəaliyyəti dururdu. Məbədin ali icraçısı və müjdəçilik işinin baş komandanı olmaqla O, hər bir yerdə mövcud idi. Ruh səlahiyyəti, hətta həmin işin birbaşa ruhani müdaxiləsi olmasa da, dünyəvi və ya cismani əllərə həvalə etmədi; bütün işçilər Ruhla idarə olunmalı və dolu olmalı idilər. Bu gün də padşahlığın rəhbərləri üçün seçim dünyəvi hikmət, zənginlik və ya ictimai vəziyyət təsir göstərməməlidir.

Əsas ölçü ruhanilikdir. Məbəd və ya müjdəçilik təşkilatları fərqli növ ölçüləri izləyəndə əsasən rəhbərlikdən Ruh kənarlaşdırır. Nəticədə Ruh kədərlənir və sönür, bunun sonu isə ruhani ölüm və həmin səyin ölümü ilə tamamlanır.

Ruhani keyfiyyətlərdən kənarda rəhbərləri seçmək həmişə qeyri-ruhani rəhbərliyə gətirib çıxarır. A. T. Pirson belə vəziyyəti Baş Müdiri aradan götürmək istəyən böyük təşkilata bənzədib.

Yavaş-yavaş direktorlar heyətində və direktorlar, eləcə də direktor müavinləri arasında insanlar rəhbərin hiss edilmədən metodlarına və ruhuna qarşı dururlar. Onlar sakitcə onun ölçülərini dağıdır, planlarına əngəl törədir, qaydalarını pozurlar. Rəhbər bir vaxtlar əməkdaşlıqdan və dəstəkdən zövq alırdısa, indi o, ətalət və laqeydliklə qarşılaşır və o yerə gəlib çatır ki, qaydaları aydın şəkildə yerinə yetirə bilmədiyinə görə istefaya çıxır.¹ Eyni qaydada dünyəvi və ya materialist baxışları olan rəhbərləri təyin etmək Müqəddəs Ruhun həmin yerdə ruhani tərəqqi etməsinə maneçilik törədir.

Müqəddəs Ruh heç kimi öz iradəsinə qarşı hərəkət etdirmir. Ruhani bacarığı olmayan insanları rəhbərliyə təyin edəndə O, sakitcə kənara çəkilir və onların öz standartlarına uyğun tərzdə, amma Onun köməyi olmadan qaydaları yerinə yetirməsinə yol verir. Qaçılmaz nəticə qeyri-ruhani icraetmədir.

Yerusalimdə olan məbəd həvarilərin təlimlərinə qulaq asmışdı və bir lazımı keyfiyyətə malik olan yeddi kişini seçmişdi. Onların Ruhla dolu işlərinin nəticəsində məbəd xeyir-dua əldə etdi: yemək paylamaq və dünyəvi işləri görmək üçün seçilmiş insanlar tezliklə səmavi xeyir-duaları paylamaqda Ruhun vasitəçiləri kimi tanındılar. Stefan Məsih üçün birinci şəhid oldu və onun ölümü Paulun tövbəsində böyük rol oynadı. Filip müjdəçi oldu və Samariyada böyük oyanışa rəhbərlik etmək üçün Ruh tərəfindən istifadə edildi. Ənamlarını istifadə etməkdə sadıq olan rəhbərlər daha böyük cavabdehliklər və faydalılıqlar üçün inkişafa yol hazırlayır.

Həvarilərin işləri kitabı aydın şəkildə nümayiş etdirir ki, məsihçi hərəkətinə böyük təsir göstərən rəhbərlər Ruhla dolu olub. Yerusalimdə yuxarıdan güc alana qədər həvarilərinə gözləməyi əmr edən İsa haqqında belə yazılır: «Müqəddəs Ruhla və qüdrətlə məsh etdi» (10:38). O özü də həmin Ruh və qüdrətlə məsh olunmuşdu. Yuxarı otaqda olan 120 nəfər insanın hamısı Ruh ilə doldu (2:4). Paul Sanhedrində olanlara müraciət edərkən ruhla dolu idi (4:8). Stefan Ruhla dolu idi, Məsihə şəhadətlik etdi və üzü nur saçaraq şəhid oldu (6:3; 7:55). Ruhla dolu halda Paul özünəməxsus xidmətini başladı və tamamladı (9:17; 13:9). Paulun müjdəçilik işində yoldaşı Barnaba Ruh ilə dolmuşdu (11:24). Biz çox qərribə tərzdə kor olarıq ki, ruhani rəhbərlik üçün bu aydın tələbi görməyək.

Məbədin bu erkən rəhbərləri Ruhun rəhbərliyinə həssas idilər. Onlar öz iradələrini Ruhun idarəçiliyinə təslim etdikləri üçün Onun əmrlərinə və rəhbərliyinə itaət etməkdən zövq alırdılar. Filip Samariyadakı oyanışı qoyub səhraya getdi, amma görün, o, orada necə də gözəl bir imanlı tapdı (8:29)! Ruh Peterə kömək etdi ki, mənfi düşüncələrinə qalib gəlsin və Kornelius ilə görüşsün, bunun da nəticəsində dünyadakı bütprəstlərə xeyir-dua gəldi (10:19; 11:12). Ruh Paul və Barnabanı məbədin birinci müjdəçiləri adlandırdı (13:1–4). Paul bütün həyatı boyu Ruhun məhdudiyyətlərinə tabe olmuşdu (16:6–7; 19:21; 20:22). Yerusəlimdə olan məbədin rəhbərləri Ruha təslim olmuşdular. Şuranın onların ittihamlarını necə ifadə etməsi «Müqəddəs Ruh və bizim üçün yaxşı görünürdü» (15:28).

Ruh bütprəstlərə Müjdəni çatdırmaq üçün müdaxilə etdi. Ruhun böyük məqsədi müjdəçilikdir. Bu məqsəd bizim də məqsədimiz olmalı deyilmi?

İndi mən yazarkən Ruh Asiya məbədlərində hərəkət edir, onlara yeni müjdəçilik görüntüləri və istəyi verir. Yapon məbədləri Tayvandan Braziliyaya müjdəçilər göndəriblər. Şimali Amerika və Avropa müjdəçilərinin sayı dəyişməz qalan bir müddətdə səmavi Komandan Asiya məbədini öz müjdəçilik borcunu yerinə yetirmək üçün oyadır. Təzəliklə üç min üçüncü dünya məsihçisi müjdəçilik üçün Allahın çağırışına itaət edib.

Paul Efesdə olan məbədin rəhbərlərinə üzərilərinə qoyulan işi necə anlamaq barədə məsləhət verdi: «Həm özünü, həm də Müqəddəs Ruhun sizi nəzarətçilər təyin etdiyi bütün sürüyə diqqətlə baxın» (Həv. iş. 20:28). Həmin rəhbərlər vəzifəni həvarilərin seçimi və ya məşhur seçki vasitəsilə deyil, ilahi görüş vasitəsilə əldə etmişdilər. Onlar təkcə məbədə deyil, Müqəddəs Ruha da hesabat verirdilər. Bu təlim onlara və bizlərə necə də böyük əminlik və cavabdehlik hissi, necə də ruhani səlahiyyət gətirdi!

Əllinci gün bayramında Müqəddəs Ruhla dolmasaydılar, həvarilər irəlidə olan fəvqəltəbii tapşırıqla necə qarşılaşardılar? Onlara şeytana və cəhənnəmə qarşı barışıq olmayan döyüş üçün fəvqəltəbii güc lazım idi (Luka 24:29; Efes. 6:10–18).

Ruh ilə dolmaq, sadəcə, məsihçinin könüllü surətdə həyatını və iradəsini Ruha təslim etməsidir. İman vasitəsilə imanlıların xasiyyətinə

Ruh nüfuz edir, ona sahiblik və rəhbərlik edir. «Dolu olmaq» sözünün mənası «hərəkətsiz bir qaba tökmək» deyil, «ağlın üzərində nəzarəti ələ almaq» deməkdir. Bu məna Luka 5:26-da var: «Hamı ... böyük qorxu içində dedi.» Biz Ruhunu bizi doldurmaq üçün dəvət edəndə Ruhun gücü bu cür qüvvə və istək ilə həyatlarımızı tutub saxlayır.

Ruh ilə dolmaq Ruh tərəfindən idarə olunmaq deməkdir. Məsihi rəhbərin ağılı, emosiyaları, iradəsi və fiziki gücü Ruhun idarə və istifadə etməsi üçün yararlı olur. Ruhun rəhbərliyi altında rəhbərliyin təbii ənamları gücün ən yüksək səviyyəsinə çatır, müqəddəs məqsəd üçün həsr olunur. İndi kədərli olmayan və maneçiliyi olmayan Ruhun işi vasitəsilə Ruhun bütün bəhrələri rəhbərin həyatında böyüməyə başlayır. Onun şahidliyi daha gözəldir, xidməti daha sarsılmazdır və şəhadətliyi daha güclüdür. Bütün həqiqi məsihi xidməti belədir, amma imanlılar vasitəsilə Ruhun gücünün ifadəsi Ona təslim olmuşdur (Yəhya 7:37–39).

Əgər biz dolu olduğumuzu iddia etsək və ya Ruhun bizi idarə etməsində geriyyə çəkilsək, onda biz bir növ A. U. Tozerin xəbərdarlıq etdiyi problemi yaratmış olacağıq:

Əgər rəhbər yaxşı və pisi tanımağı öyrənsə də, günahlı həyat yaşayırsa, o, Müqəddəs Ruh ilə dolmaq istəyən qəlblər üçün kədərlənməyəcək. Ruh ilə idarə olunan hər bir insan istənilən gizli qanunsuzluğa görə həyatını mühakimə etməlidir. O, Müqəddəs Yazılar vasitəsilə aşkar edilmiş Allahın xasiyyətinə uyğun gəlməyən hər bir şeyi ürəyindən çıxarmalıdır ... Onun ürəyində şəhər üçün yer olmamalıdır, Allahın nifrət etdiyi şeylərə qarşı etinasızlıq etməməlidir.

Ruhun insanı doldurması ruhani rəhbərlik üçün əhəmiyyətlidir. Hər bir imanlıda ona lazım olacaq qədər Ruhun hüuru var. Bizim tapşırığımız Ona təslim olaraq qalmaqdır.

Ruhani ənamlar

Məsihiçilər hər bir yerdə ruhani ənamları üzə çıxarmırlar və istifadə etmirlər. Rəhbər həmin ənamların padşahlığın xidmətinə

gətirilməsinə, inkişaf etdirilməsinə, gücün bir yerə cəmlənməsinə yardım etməlidir. Ruhanilik təkliddə rəhbəri yaratmır; təbii ənamlar və Allah tərəfindən verilən ənamlar da rəhbərdə olmalıdır.

Bizim şəxə qarşı mübarizəmizdə Allahın məbədə verdiyi ruhani ənamlar üçün təmin etdiyi fəvqəltəbii təchizat lazımdır. Effektiv surətdə istifadə olunmaq üçün həmin ənamlar ruhani lütf tərəfindən zənginləşdirilməlidir.

Həmişə də olmasa, çox vaxt Müqəddəs Ruh məsihçi rəhbərin şəxsiyyətinə və xasiyyətinə təbii olaraq uyğunlaşan ənamları verir. Ruh həmin ənamları yeni effektivlik səviyyəsinə gətirir. Məşhur metodist vəzçi Samuel Çaduik deyirdi ki, o, Müqəddəs Ruh ilə dolanda yeni beyin deyil, yeni dərrakə əldə etdi; yeni dil deyil, yeni danışq effektivliyini əldə etdi; yeni danışq dili deyil, yeni Müqəddəs Kitab əldə etdi. Çaduikin təbii keyfiyyətlərinə yeni həyat qabiliyyəti, yeni enerji verildi.

Məsihçinin həyatında ruhani ənamların gəlişi təbii ənamları kənarlaşdırmır, amma onları genişləndirir və zənginləşdirir. Məsihdə yeni doğuluş təbii ənamları dəyişdirmir, amma onları müqəddəs məqsəd ilə bir araya gətirir; onlar Müqəddəs Ruhun idarəçiliyi altında yerləşdiriləndə yeni effektivlik səviyyəsinə qalxırlar. Gizli qabiliyyətləri çox vaxt aşkara çıxır.

Allah tərəfindən ruhani rəhbərliyə çağırılmış rəhbər arxayın ola bilər ki, Müqəddəs Ruh ona xidməti üçün bütün lazımi ənamları vermişdir.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Siz Kəlamdan «Ruh ilə dolmağın» mənasını necə anlayırsınız?
- B. Müqəddəs Ruh ilə dolmağı həyatda yaşamısınız mı?
- C. Sizin rəhbərlikdə olan həyat təcrübələrinizə Müqəddəs Ruhun iştirakı və ya yoxluğu necə təsir göstərmişdir?

DUA VƏ RƏHBƏRLİK

Hər şeydən əvvəl xahiş edirəm: ... bütün insanlar ... hamısı üçün yalvarış, dua, vəsatət və şükürlər edilsin. 1 Timotey 2:1

Ruhani rəhbər məbədin qalan üzvlərindən daha irəli getməlidir, hər bir şeydə, duada irəli olmalıdır. Amma ən çox irəli getmiş rəhbər dua həyatında sonsuz inkişafın mümkünliyündən agahdır. O, heç belə hiss etmir ki, buna «artıq nail olub». C. C. Vauqan bir dəfə demişdi: «Əgər mən kimisə itaətkar etmək istəsəydim, mən ona duaları barədə sual verməli olardım. Mən bu mövzunun kədərli tərzdə tövbələri olduğu üçün onunla müqayisə edəcək heç bir şey görmürəm.»

Dua dini instinktin ən qədim, ən universal və ən güclü ifadəsidir. Buraya körpənin ən sadə nitqi və yaşlı nəslin ən uca yalvarışları daxildir. Hamı yüksəklərdə olan Qüdrətliyə çatmaq istəyir. Dua, əslində, məsihçinin həyat nəfəsi və təbii havasıdır.

Amma çox qəribədir ki, bir çoxlarımız dua etməkdə çətinlik çəkirik. Biz Allaha tərəf yaxınlaşmaqdan, təbii olaraq, zövq almırıq. Biz duanın zövqü və gücü üçün bəzən boş sözlərə yer veririk. Biz bunu tam zəruri bir şey hesab edirik; biz bilirik ki, Müqəddəs Yazılar bunu tələb edir. Amma bizim çox vaxt dua etməyə həvəsimiz olmur.

Gəlin bu təbii həvəssizliyə qalib gəlmiş və duada güclü olmuş müqəddəs rəhbərlərin həyatlarından ruhланаq. Samuel Çaduik haqqında belə yazılırdı:

O, əsasən, dua adamı idi. Hər səhər saat altıdan sonra yuxudan durar və səhər yeməyindən əvvəl Allahla sakit vaxt üçün ayırdığı şəxsi otağında qalardı. O, camaat

qarşısında güclü idi, çünki o, şəxsi duada müntəzəm idi...O, dua edəndə Allahdan nəsa etməsini gözləyirdi. «Mən istəyirdim, daha çox dua edirəm, hətta az işləsəydim də, ürəyimin dərinliyindən hiss edirəm ki, kaş ki, daha yaxşı dua edəydim» — o, həyatının sonuna yaxın yazmışdı.»

«Mən duaya gedəndə hiss edirəm ki, ürəyim Allaha yaxınlaşmaq istəmir və Onunla olanda qalmaq istəmir» — çox tanınmış bir məsihçi etiraf edir. Sonra o, özünü tərbiyələndirmə üçün ehtiyacı göstərdi. «Siz dua etməyə heç həvəsiniz olmadığını hiss edəndə ona təslim olmayın, hətta bacarmadığınızı düşünəndə belə, dua etmək üçün mübarizə aparın və ona can atın» — o, məsləhət verir.

Başqa şeyləri öyrəndiyiniz kimi dua etmək qabiliyyətinə yiyələnmək də vaxt aparır. Duaya ayırdığımız vaxt bizim üçün duanın nə qədər vacib olduğunu göstərən həqiqi ölçü olacaq. Biz həmişə vacib şeylər üçün vaxt tapırıq. Duaya az vaxt sərf etməyin ən çox yayılmış bəhanəsi günümüzü dolduran «etməli olduğumuz işlər» siyahısıdır. Martin Lüter üçün əlavə işlər yükü daha az deyil, daha çox dua etmək üçün bir səbəb idi. Onun növbəti günün işi üçün planlarına diqqət yetirin: «İşləmək, səhər tezdən gecəyə qədər işləmək. Əslində, mənim görülməsi o qədər işim var ki, ilk üç saatımı duada keçirəcəyəm.»

Əgər Lüter məşğul olduğu bir halda dua edirdisə, onda biz də dua edə bilərik.

Duanın necə işlədiyini dəqiq izah etməyə çalışın və siz dərhal bəzi çətin tapmacalarla qarşılaşdığınızı görəcəksiniz. Amma duanın həqiqiliyi və gücü barədə skeptik (hər şeyə şübhə ilə yanaşan) insanlar, adətən, ciddi surətdə dua etməyən və ya Allah iradəsini aşkar edərkən Ona itaət etməyən insanlardır. Biz dua etmədən dua haqqında öyrənmə bilmərik. Bu vaxta qədər heç bir fəlsəfə insana dua etməyi öyrətməyib. Dua ilə bağlı əqli problemlər cavab verilən duanın sevincində və Allah ilə yaxın ünsiyyətdə həll olunur.

İzləmək üçün nümunə axtaran məsihçi rəhbər İsanın Özünün həyatına baxsa, yaxşı olar. Bizim duanın vacibliyinə olan imanımız Onun həyatını müşahidə etməklə yaranır. Əgər kimsə duasız həyatı

yaşaya bilirsə, bu, yalnız Allahın Oğlu ola bilər. Əgər dua zəif və ya lazımsızdırsa, İsa buna vaxtını itirməzdi. Amma bir qədər gözləyin! Dua Onun həyatında üstünlük təşkil edən xüsusiyyət və təliminin təkrarlanan hissəsi idi. Dua Onun mənəvi görüntüsünü aydın və güclü saxlayırdı. Dua Atasının kamil, amma ağırlı olan iradəsinə dözmək üçün İsayə cəsarət verdi. Dua görkəmin dəyişilməsi üçün yol açdı. İsa üçün dua tələsik olan əlavələr deyildi, şən bir zərurət idi.

Luka 5:16-da bizim üçün Rəbbin gündəlik etdiyi iş barədə aydınlıq gətirən bir fikir var. «Amma İsa kimsəsiz yerlərə çəkilib dua edirdi.» Müjdəçilərin haqqında danışdığı bu yer yeganə hal deyildi, bu, çox yerlərdə rast gəlinir. Dua üçün tənhalığa çəkilmək Rəbbimizin vərdisi idi. O, insanlardan uzaqlaşanda insan məskən salmayan yerlərə getməyə öyrəşmişdi — O, səhralarda olurdu. Kənardan müşahidə edənlər üçün bu, qərribə görünürdü, belə güclü, ruhani qüdrət ilə bol təmin edilmiş insana Özü üçün güc mənbəyini təmin etmək lazım idi ki, yorğun ruhunu tərəvətləndirsin. Biz daha çox təəccüblənirik, Həyatın padşahı, Əbədi kəlam, Atanın yeganə Oğlu Allahın taxtı qarşısında Özünü həlimliklə alçaltmışdı. O, ehtiyac anında kömək etmək üçün lütfə görə yalvarmışdı.

Məsih bütün gecəni duada keçirdi (Luka 6:12). O, çox vaxt Ata ilə qırılmaz ünsiyyət qurmaq üçün sübh tezdən dururdu (Mark 1:35). Onun həyatında və xidmətində olan ən böyük dəyişikliklər xüsusi duanı (Luka 5:16-da olduğu kimi) etdiyi müddətlərdə başladı. «Amma İsa kimsəsiz yerlərə çəkilib dua edirdi» — bu cümlədə gündəlik olan vərdisdən danışılır. Həm sözlə, həm də nümunə ilə O, həvarilərinə təkliddə dua etməyin vacibliyi barədə öyrətdi (Mark 6:46, beş min nəfəri yedizdirəndən sonra dua edir; Luka 9:28-də Görkəmin dəyişilməsindən əvvəl dua edir). Xüsusi ruhani cavabdehliklər üçün işçi heyəti seçməkdə cavabdehliyin verildiyi şəxs üçün Rəbbin həvariləri seçməzdən bir gün qabaq gecə duada vaxt keçirməsi parlaq bir nümunədir (Luka 6:12).

Həm Rəbbimiz, həm də Onun sadıq qulu Paul aydın şəkildə bildirmişdilər ki, həqiqi dua xəyal deyil. «Bütün həyatı dualar insanın həyat qabiliyyətindən axıb gəlir. Həqiqi vəsatətçilik qurbandır, qanı axan bir qurbandır» — J. H. Couvet yazır. İsa zahirən heç bir gərginlik keçirmədən möcüzələr törədir, amma «Məsih ... böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı» (İbr. 5:7).

Bəzən bizim dualarımız Paulun və ya Epafranın duaları ilə müqayisədə solğun və zəif olur. Paul Kolos. 4:12-də yazır: «Epafra ... sizin üçün hər zaman dualar edərək mübarizə aparır». Elə həmin insanlara yazır: «İstəyirəm ki, həm siz ... nə qədər böyük mübarizə apardığımı biləsiniz» (Kolos. 2:1). Burada «mübarizə» üçün istifadə edilən yunan sözü bizim «əzab» və «iztirab» sözlərimizin köküdür. Bu söz insanın işdə tamamilə yorğun olana qədər çalışmasını təsvir etmək üçün (Kolos. 1:29) və ya idmançı mükafatına görə meydanda yarışmaq üçün (1 Kor. 9:25) istifadə edilir. Bu söz əsgərin öz həyatı üçün vuruşunu (1 Timotey 6:12) və ya kişinin dostlarını təhlükədən xilas etmək üçün mübarizəsini (Yəhya 18:36) təsvir edir. Həqiqi dua tamamilə əqli nizam-intizamı və diqqəti bir yerə cəmləməyi tələb edən gərgin ruhani məşqdır.

Biz Paulun dua üzrə ən böyük insan çempionu olduğunu qeyd etmək istəyerdik. O, belə etiraf etmişdi: «Biz nə üçün və necə dua etmək lazım olduğunu bilmirik», sonra o, tez əlavə edir: «lakin Ruh Özü dillə deyilməyən ahlarla vəsatətçilik edir. Ürəkləri sınayan Allah da Ruhun nə düşündüyünü bilir, çünki Ruh Allahın iradəsinə görə müqəddəslər üçün vəsatətçilik edir» (Roma. 8:26–28). Ruh duada bizə qoşulur və Öz yalvarışlarını bizim yalvarışlarımızın üzərinə tökür.

Ruhda dua etmək

Bütün məsihçilərə dua bacarığı üçün daha çox təlim lazımdır və Müqəddəs Ruh ən yaxşı müəllimdir. Ruhun duada köməyi Müqəddəs Kitabda Onun bizə verdiyi başqa köməklərdən daha çox qeyd edilib. Bütün həqiqi dualar Ruhun qəlblərimizdə olan fəaliyyətindən irəli gəlir. Həm Paul, həm də Yəhuda öyrədir ki, effektiv dua «Ruhda dua etməkdir». Bu ifadənin mənası budur ki,

Müqəddəs Ruh etdiyi kimi biz eyni xətdə, eyni şeylər haqqında, eyni adla dua edirik. Həqiqi dua məsihçinin ruhunda yaşayan Ruhdan irəli gəlir.

Ruhda dua etmək iki səbəbə görə vacibdir. Birinci, biz Ruhun sahəsində dua etməliyik, çünki məsihçi həyatının atmosferi və mühiti Müqəddəs Ruhdur. Biz bunda çox vaxt uğursuzluğa düşər oluruq. Ruhani duadansa, yalnız ağılın sahəsində olan daha çox fiziki duanın edilməsi Ruhun təliminin deyil, bizim öz düşüncəmizin məhsuludur. Amma həqiqi dua daha dərinidir. Bu, bədəndən istifadə edir, ağılın əməkdaşlığını tələb edir və Ruhun fəvqəltəbii aləmini hərəkətə gətirir. Belə dua səmavi aləmdə öz işini görür.

İkinci, biz Ruhun gücündə və enerjisində dua etməliyik. «Hər cür dua və yalvarışla, həmişə Ruhun idarəsi ilə dua edin» (Efes. 6:18). Onun fəvqəlbəşər tapşırığı olduğu üçün dua insan gücündən daha artıq şeylər tələb edir. Bizdə Ruhun duası olduğu kimi, Ruhun gücü də var. İnsanın ürəyinin, ağılının və iradəsinin bütün enerjisi böyük insan nəticələri əldə edə bilər, amma Müqəddəs Ruhda dua etmək fəvqəltəbii mənbələri aşkara çıxarır.

Ruh bizə duada yardım etməkdən zövq alır. Bizim üç əsas maneçiliyimizin hər birində Ruhun köməyinə arxalana bilərik. Bəzən ürəyimizdə olan günah bizi duadan saxlayır. Biz etibarda və təbəçilikdə böyüdükcə Müqəddəs Ruh bizi hər bir ləkəni təmizləyən Məsihin qanına doğru aparır.

Bəzən ağılımızın məlumatsızlığı dualarımıza mane olur. Amma Ruh Allahın ağılını bilir və biz gözləyib qulaq asdıqca bizimlə həmin biliyi bölüşür. Ruh bizə aydın əminlik verməklə bunu edir ki, xüsusi dua xahişinin Allahın iradəsinin bir hissəsi olub-olmadığını bilər.

Bəzən biz bədənə zəifliyində görə dünyəvi oluruq. Biz xəstələnirik, biz özümüzü naxoş hiss edirik, biz zəif oluruq. Ruh bədənlərimizi canlandıracaq və hətta isti tropik iqlimlərdə yaşayanlara da zəifliklərimizin üzərində qalxmağa kömək edəcək.

Sonra bu üç şərt kifayət deyilmiş kimi, ruhani rəhbər duada şeytana qarşı durmalıdır. Şeytan təzyiq göstərməyə çalışacaq, şübhə və ruh düşkünlüyü yaradacaq, rəhbəri Allah ilə ünsiyyətdən saxlayacaq. Bizim bu fəvqəltəbii düşməyə qarşı Müqəddəs Ruhda səmavi müttəfiqimiz var.

Ruhani rəhbərlər gündəlik həyatımızın bir hissəsi kimi Ruhda dua etməyin təcrübəsini bilməlidir. Biz Ruhdan ayrı tərzdə yaşamağa çalışırıq mı? Biz duaya tam cavabı görmürük, elə deyilmi? Biz bütün günü dua haqqında oxuyuruq, onun gücünü az hiss edirik və xidmətimizdə inkişaf ləngiyir.

Müqəddəs Kitab çox vaxt duanı ruhani döyüş kimi izah edir. «Çünki mübarizəmiz ...şər başçılarına və hakim olanlara, bu qaranlıq dünyanın hökmlərinə, səmadakı ruhani şər qüvvələrə qarşıdır» (Efes. 6:12). Duanın bu mübarizə mərhələsinə üç şəxsiyyət cəlb olunub. Allah və şeytanın arasında məsihçi duada dayanır. Baxmayaraq ki, o, təkliddə zəifdir, məsihçi əjdaha və quzu arasında olan mübarizədə strateji rol oynayır. Dua edən məsihçidə şəxsi güc yoxdur. Amma sadıq imanlı iman vasitəsilə qələbə çalmış Məsihə birləşəndə O, ona güc verir. İman sanki şəbəkə sistemidir, onun vasitəsilə Qolqofada qazanılmış qələbə şeytanın əsirlərinə yetişir və onları qaranlıqdan nura çıxarır.

İsanı şər insanlar və onların əməlləri çox da narahat etmir, onu daha çox narahat edən həmin insanların günah etməsinə səbəb olan şər qüvvələrdir. Peterin inkarının və Yəhudanın xəyanətinin arxasında şeytanın iyrənc əli dururdu. «Çəkil qarşımdan, şeytan» — Peterin qürrəli məzəmmətinə Rəbbin cavabı oldu. Ətrafımızda olan bütün insanlar günahın quludur, şeytanın əsirləridir. Bizim dualarımız təkcə onlar üçün deyil, onları bir mükafat kimi əlində saxlayan şeytana qarşı olmalıdır. Şeytanı məcbur etmək lazımdır ki, öz caynağını çəksin və bu da yalnız Məsihin çarmıxda qələbəsi vasitəsilə əldə oluna bilər.

İsa günahın nəticəsindənə, onun səbəbini aradan qaldırdığı üçün ruhani rəhbər də duada həmin metodu tətbiq etməlidir. Rəhbər eyni ruhani döyüşə cəlb olunmuş öz səlahiyyəti altında olanlara kömək etməyi bacarmalıdır.

İsa danışdığı məsələlərdə şeytanı təpədən-dırnağa qədər silahlanmış güclü bir insana bənzədir. Belə güclü bir insanın evinə girib əsirləri azad etməzdən qabaq həmin insanın əl-qolunu bağlamaq lazımdır. Yalnız bundan sonra insanları xilas etmək olar (Matta 12:29). «Güclü adamın əl-qolunu bağlamaq» ifadəsinin mənası həmin gücü «şeytanın işlərini dağıtmağa (heçə endirməyə,

təsirsiz etməyə) gəlmiş Məsihin gücü ilə heçə endirməkdən başqa nə ola bilər ki? Onda bu iş Qolqofanın qələbəindən möhkəm yapışaraq imanda duadan başqa nə cür baş verə bilər? Biz əvvəlcə düşməni tərksilah etmədən şeytanın yuvasından qurtula bilmərik. Allah dua vasitəsilə Öz ilahi səlahiyyətini bizim üçün yararlı edir və biz onu arxayınlıqla mənimsəyə bilərik. İsa öz həvarilərinə vəd etdi: «Baxın, Mən sizə səlahiyyət vermişəm ki... düşmənin bütün gücünü ayaq altında əzəsiniz» (Luka 10:19).

Ruhani rəhbər insanlara təsir göstərmək üçün ən səmərəli üsul üçün ayıq olmalıdır. Hadson Teylor öz ifadəsinə görə yaxşı tanınır: «İnsanları Allah vasitəsilə hərəkətə gətirmək yalnız dua ilə mümkündür». O, müjdəçi karyerasında öz fikrinin həqiqətini min dəfə nümayiş etdirmişdi.

Məşq etmək

Belə gücün əlimizdə olduğuna inanmaq bir şeydir, amma onu məşq etdirmək başqa bir şeydir. İnsanları hərəkət etdirmək çətinidir; başqa işlər və təminatlar üçün dua etmək insan ürayinin inadkarlığının öhdəsindən gəlməkdən asandır. Amma bu dolaşq vəziyyətlərdə rəhbər insan ürəklərini onun Allahın iradəsi olduğuna inandığı istiqamətə aparmaq üçün Onun gücündən istifadə etməlidir. Dua vasitəsilə rəhbərin həmin mürəkkəb qfıla açarı var.

İnsan varlığının Allaha bəli və ya xeyr deməyi bacarması onun alicənablığı və izzətidir. İnsanlara sərbəst iradə verilib. Amma bu, problem yaradır. Əgər biz dua ilə başqalarının davranışına təsir edə biliriksə, belə güc sərbəst iradəyə qəsd edirmi? Allah bir insanın azadlığını başqa birinin duasına cavab vermək üçün azaldacaqmı? Bunu təsəvvür etmək çətinidir. Amma dualar hadisələrin istiqamətinə təsir göstərməyəcəksə, onda nəyə görə dua edək?

Birinci, yadda saxlamalıyıq ki, Allah həmişə Özü ilə müntəzəmdir. Allah Özünə qarşı getmir. Allah duaya cavab verəcəyini vəd edəndə — həmişə ilahi təbiət ilə müntəzəm bir tərzdə cavab gələcək, «çünkü Öz təbiətinə zidd davrana bilməz» (2 Timotey 2:13). Allahdan gələn heç bir söz və ya hərəkət Allahın başqa bir sözünə və ya hərəkətinə zidd olmayacaq.

İkinci, yadda saxlamalıyıq ki, bu sualların həllində dua ilahi fərmandır. Allah dua etməyi əmr edib və biz əmin ola bilərik ki, dua üçün verilmiş şərtlərə cavab versək, cavablar gələcək. İnsanın sərbəst iradəsi ilə duaya ilahi cavab arasında Allah heç bir ziddiyyət görmür. Allah bizə «padşahlar və səlahiyyət sahibi olanlar üçün» dua etməyi əmr edəndə insanların və hadisələrin istiqamətinə təsir göstərəcək gizli güc var. Əgər belə deyilsə, onda nəyə görə dua edək? Dua etmək üçün bizim üzərimizə düşən borc duanın təsirləri ilə əlaqədar istənilən dilemmadan yuxarıda durur.

Üçüncü, yadda saxlamalıyıq ki, biz etdiyimiz dua sayəsində Allahın iradəsini öyrənə bilərik. Allahın iradəsini bilmək bacarığımız imanın bütün duaları üçün əsasdır. Allah aqlımız və ürəyimiz vasitəsilə bizimlə aydın şəkildə danışa bilər. Müqəddəs Kitab prinsipin bütün məsələləri üzrə Allahın iradəsi barədə bizə birbaşa öyrədir. Bizim ürəklərimizdə Müqəddəs Ruh xidmət edir ki, Allahın iradəsində bizi öyrətsin (Roma. 8:26–27). Biz xahişimiz barədə səbirlə Allahın iradəsini axtardıqca Ruh aqlımıza təsir göstərəcək və ürəklərimizə əminlik gətirəcək. Allahın verdiyi belə əminlik bizi ümid duasından daha uzağa, iman duasına aparır.

Allah ürəklərimizə yük qoyanda və biz də dua etməkdə davam edəndə O, aydındır ki, cavab göndərmək istəyir. Corc Müllərə belə bir sual verilmişdi, ondan soruşmuşdular ki, iki kişinin imana gələcəyinə, həqiqətən, inanırmı? Müllər həmin o iki nəfər kişi üçün əlli ildən artıq idi ki, dua edirdi. Müllər cavabında belə dedi: «Sizcə, Allahın onları xilas etmək niyyəti olmasaydı, bütün bu illər boyunca məni dua etməyə qoyardımı?» Əslində, hər iki kişi Müllərin ölümündən dərhal sonra Məsihi qəbul etdilər.

Biz duada birbaşa Allah ilə bölüşürük, başqa insanlar ilə yalnız ikinci dərəcədə bölüşürük. Duanın məqsədi Allahın eşitməsidir. Dua başqalarını Allahın onlara göstərdiyi təsir vasitəsilə hərəkət etdirir. İnsanları hərəkətə gətirən dualarımız deyil, dua etdiyimiz Allahdır.

*Dua dünyanı hərəkətə gətirən əli
aşağıya qurtuluş gətirməsi üçün tərpədir.*

Anonim müəllif

İnsanları hərəkətə gətirmək üçün rəhbər Allahı hərəkətə gətirməyi bacarmalıdır, çünki Allah aydın şəkildə göstərib ki, O, insanları duaya cavab olaraq hərəkətə gətirir. Əgər hiyləgər Yaquba «Allahla və insanlarla güləşmək üçün güc» verilmişdisə, onda sözsüz ki, Allahın dua prinsiplərini izləyən istənilən rəhbər eyni gücdən zövq ala bilər (Yaradılış 32:28).

İnsanları hərəkətə gətirən geniş yayılmış dua Allah ilə düzgün ünsiyyətin nəticəsidir. Müqəddəs Kitab duaların cavabsız qalması barədə çox aydın şəkildə bildirir və hər bir səbəb imanlının Allah ilə ünsiyyətinə cəmlənir. Allah, sadəcə, özünün mənafeyini güdən dualara və ya çirkin məqsədlərdən irəli gələn dualara qoşulmayacaq. Günahdan yapışan məsihçi Allahın qulağını bağlayır. Allah günahların başçısı olan imansızlığa dözəcəkmi? «Allaha yaxınlaşan şəxs inanmalıdır» (İbr. 11:6). Bütün dualarımızda ən vacib məqsəd Allahın izzətidir.

Müqəddəs Kitabda adları çəkilən böyük rəhbərlər dua zamanı da böyük idilər. «Onlar zəkalarının əzəmətinə görə deyil, ehtiyatlarının tükənməz olduğuna görə deyil, gözəl mədəniyyətə və ya fitri istedadla malik olduqları üçün deyil, duanın gücünə malik olduqları üçün və Allahın gücünə əmr edə bildikləri üçün rəhbər idilər.»

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Dua məktəbi Allah ilə birliyin uşaq bağçasından başlayır və ali təhsildən də irəliyə gedir — sizin dua həyatınız hansı sinifdədir? Təzəliklə hansı tərəqqini etmisiniz?
- B. Sizin dua nümunəniz kimdir? Siz onun və ya onların dua etmə tərzini necə başa düşürsünüz?
- C. Siz bu fəsildən dua barəsində hansı faydalı düşüncələri və ya bilikləri yadda saxlayacaqsınız?

Hər fürsətdən istifadə edin, çünki günlər şərdir. Efes. 5:16

İnsanın rəhbərliyinin keyfiyyəti qismən vaxt ilə ölçüləcək: ondan necə istifadə edilir və o necə keçir. Cavan insanın xasiyyəti və karyerası onun boş vaxtdan necə istifadə etməsindən asılıdır. Biz məktəb və ya ofis saatlarını nizamlaya bilmərik — onları artıq bizim üçün təyin ediblər — amma biz həmin işlərdən sonra və əvvəl nə edəcəyimizi söyləyə bilərik. İş, yemək, yatmaq təminatını həyata keçirəndən sonra artıq qalan saatlarımızdan istifadə etmək qaydası bizim orta, yoxsa güclü bir insana çevriləcəyimizi təyin edəcək. Asudə vaxt heyvətamiz bir imkan və hiss edilməyən təhlükədir. Asudə vaxt müdrikliklə və ya səfeh tərzdə istifadə edilə bilər. Günün hər bir anı Allahdan bir hədiyyədir, o qayğıya layiqdir, istənilən ölçüdə olsa da, bizim vaxtımız qısa, işimiz isə böyükdür.

Müdrikliklə işlənmiş dəqiqələr və saatlar bol həyata çevrilir. Bir dəfə Mikelancelo iş gününün axırına qədər işi görüb qurtarmağa çalışırdı, kimsə ona xəbərdarlıq etdi: «Bu, sənin həyatının bahasına başa gələ bilər!» O cavab verdi: «Həyat başqa nə üçündür ki?»

Saatlar və günlər, şübhəsiz ki, keçəcək, amma biz onları məqsədlə və məhsuldar tərzdə idarə edə bilərik. Filosof Uilyam Ceyms təsdiq edirdi ki, insanın öz həyatından ən yaxşı tərzdə istifadə etməsi onu nəşə çox davam edən bir şeyə sərf etməsidir. Həyatın dəyəri onun müddəti deyil, onun qurban verilməsidir — bu, bizim həyatı uzun müddət yaşamağımız deyil, onu necə dolğun və gözəl yaşamağımızdır.

Vaxt qiymətlidir, amma biz onu düşünmədən sərf edirik. Musa vaxtın dəyərli olduğunu bilirdi və dua edirdi ki, Allah ona illəri

deyil, günləri saymağı öyrətsin (Məzmur 90:12). Əgər biz günlər barədə diqqətli olsaq, illər öz qayğılarını çəkəcək.

Rəhbər bəzi vaxtlarda deyəcək: «Mənim vaxtım yoxdur.» Belə bəhanə, adətən, dar dünya görüşlü və bacarıqsız insanın sığınacağıdır. Bizim hər birimizin Allahın həyatlarımız üçün olan kamil iradəsini yerinə yetirməyə görə vaxtımız var. J. H. Couvet demişdi:

Mən düşünürəm ki, günümüzün «bacarmıram» ifadələri bizə tanışdır, biz bununla vaxta olan daimi ehtiyacımızı ifadə edirik. Biz bunu o qədər dəfələrlə istifadə edirik ki, biz ona inanmaqla özümüzü aldadıyıq. Heç bir zaman vaxtı olmayan insan heç vaxt həddən artıq məşğul olan insan deyil. Belə insanların günləri elə yığcam və sisteməlik nizamlanıb ki, siz nə vaxt onlardan nəşə tələb etsəniz, təmənnəsiz xidmət üçün yardım etməkdə əlavə küncələr tapırlar. Mən bir xidmətçi kimi etiraf edirəm ki, mənim əlavə xidmətlər üçün ən çox ümidlə axtardığım insanlar ən məşğul insanlardır.

Bizim problemimiz həddən artıq az vaxtımızın olması deyil, əlimizdə olan vaxtdan yaxşı istifadə etməkdir. Bizim hər birimizin hər bir başqa insan üçün olduğu kimi vaxtı var. Amerika prezidentinin də bizim kimi iyirmi dörd saati var. Başqaları bizim bacarıqlarımızı, nüfuzumuzu, pulumuzu üstələyə bilər, amma heç kimin vaxtı başqa birindən daha çox deyil.

Pul məsəlində (Luka 19:12–27) hər bir qula eyni miqdarda pul verildi ki, bizim də hər birimizə eyni miqdarda vaxt verilib. Amma bizlərdən çox az bir hissəimiz ondan müdrikliklə istifadə edirik, yəni on dəfə artıq gəlir gətiririk. Məsəl müxtəlif bacarıqları göstərir; az bacarığı olan, amma eyni sadıqlıya malik olan qul eyni mükafatı əldə etdi. Biz istedadlarımız və ya təbii qabiliyyətlərimiz üçün cavabdeh deyilik, amma biz vaxtdan strateji tərzdə istifadə üçün cavabdehlik daşıyıq.

Paul efeslilərə vaxtdan düzgün istifadə etmək barədə xahiş edəndə (5:16-ya baxın), o, vaxtı sanki güc qazanmaq hesab edirdi.

Biz həyatın bazarında vaxtı layiqli olsa da, olmasa da, məhsuldar olsa da, olmasa da müəyyən sənətlərə və fəaliyyətlərə dəyişirik. Bu ayəni «imkanları alın» kimi də tərcümə edirlər, çünki vaxt imkandır. Burada diqqətlə planlaşdırılmış həyatın vacibliyi yerləşir: «Əgər biz vaxtdan qənaətcil tərzdə istifadə etməyi inkişaf etdirsək, biz yaşamağı öyrənirik. Əgər biz bunu bacarmasaq, hər bir yerdə uğursuzluqla rastlaşacağıq.»

İtirilmiş vaxt heç vaxt geri qaytarılmayacaq. Vaxtı ayıraraq kənara qoymaq olmur, onu yalnız yaxşı keçirmək olar. Bu sözlər günəş saatının üzərinə həkk edilmişdi:

*Mənim barmağımın kölgəsi keçmiş gələcəkdən ayırır;
Qaranlıqda və sənin gücündən kənarda doğulmamış
saatı dayandırmazdan qabaq
onun geri qayıtmayan xəttinin arxasında yoxa
çıxmış vaxt, artıq sən deyil;
Yalnız bir saat əlindədir,
İndi kölgə onun üstündə dayanıb.*

Anonim müəllif

İnsanı ayıldan bu gerçəkliyin qarşısında rəhbər diqqətlə ümdə məsələləri seçməlidir. O, müxtəlif imkanların və cavabdehliklərin dəyərini diqqətlə götür-qoy etməlidir. Rəhbər əsas işlər diqqəti cəmləndirən ikinci dərəcəli məsələlər ilə məşğul ola bilməz. Hər gün üçün diqqətlə planlaşdırma lazımdır. Üstün olmaq istəyən insan seçməlidir və rədd etməlidir, sonra ən vacib məsələlər üzərində diqqətini cəmləməlidir.

Çox vaxt həftənin hər bir saatının necə sərf edildiyini yazıb saxlamaq faydalıdır və sonra Müqəddəs Kitabın üstün saydığı şeylərə əsasən, həmin siyahıya baxılmalıdır. Nəticələr çox acınacaqlı ola bilər. Çox vaxt siyahı göstərir ki, məsihi xidməti üçün bizim təsəvvür etdiyimizdən daha çox vaxt var.

Güman edək ki, biz yatmaq üçün özümüzə səkkiz saat (bəzi insanların daha çox ehtiyacı olur), üç saat yeməklər və söhbətlər, on saat iş və yol üçün ayırıraq. Bizim yenə də hər həftə doldurmaq üçün otuz beş saatımız qalır. Həmin saatlarda nə işlə məşğuluq?

Onlar necə istifadə edilir? İnsanın Allahın padşahlığına sərf etdiyi bütün şeylər həmin saatların necə istifadəsindən asılı ola bilər. Yəqin ki, həmin saatlar həyatın mənasız və ya qeyri-adi olub-olmadığını təyin edir.

Cəsəətli bir müjdəçi Meri Slessor içki içən bir kişinin qızı idi. Onun on bir yaşı olanda Dandi fabrikində işləməyə başladı və orada səhər saat altıdan axşam altıya qədər işlədi. Amma bu çox ağır iş rejimi onu məşhur karyerası üçün təhsildən saxlaya bilmədi.

Deyvid Livingston on yaşı olanda Dambartonda pambıq fabrikində gündə on dörd saat işləyirdi. Şübhəsiz ki, oxumamaq üçün onun bəhanələri var idi, çünki onun üçün çox az asudə vaxtı olurdu. Amma o, latın dilini öyrəndi və on altı yaşında xoras və virgil dillərini oxuya bilirdi. İyirmi yeddi yaşında o, həm tibb, həm də teologiya üzrə proqramı bitirdi.

Buna oxşar misallar o qədər çoxdur ki, həyatda nəşə dəyərli bir şey əldə etmək üçün vaxtın kifayət etmədiyindən şikayətlənməkdə bizim çox az əsasımız var.

Bizim Rəbbimiz vaxtdan strateji şəkildə istifadə etməyin kamil nümunəsini göstərir. O, həmişə tələbələr və izdihamlar ilə əhatə olunsa da, ölçülmüş addımlar ilə həyatda addımlamış, heç vaxt tələsməmişdir. İnsan kömək üçün Ona yaxınlaşanda İsa həmin şəxsin ehtiyacından daha vacib ehtiyacın olmadığını göstərmişdi.

İsanın sakitliyinin sirri Onun özünə inamında idi, çünki O, Atanın Onun həyatı üçün olan planına uyğun şəkildə işləyirdi. Bu plan hər bir saati əhatə edirdi və hər bir ehtiyacı təmin edirdi. Atası ilə duada ünsiyyət zamanı İsa hər gün deməli olduğu sözləri və etməli olduğu işləri əldə edirdi. «Sizə söylədiyim sözləri Özümdən söyləmirəm, Məndə olan Ata Öz işlərini görür» (Yəhya 14:10).

İsanın ən böyük narahatçılığı Ona tapşırılan işi ayrılmış saatların içərisində həyata keçirmək idi. O Öz həyatında ilahi vaxtdan xəbərdar idi (Yəhya 7:6; 12:23, 27; 13:1; 17:1). O, hətta Öz sevimli anasına belə söyləmişdi: «Mənim vaxtım hələ çatmayıb» (Yəhya 2:4). Məryəmin və Martanın kədərinə cavab olaraq İsa iki günə görə öz cədvəlini dəyişməkdən imtina etdi (Yəhya 11:1–6). O, ölümünə yaxın həyatına nəzər salarkən demişdi: «Mən yerinə yetirməyi tapşıracağın işi tamamlamaqla Səni yer üzündə izzətləndirdim»

(Yəhya 17:4). İsa Öz həyatının işini kamilliklə yerinə yetirdi, onun heç bir hissəsini hədsiz tələsikliklə və ya vaxtın azlığına görə yarımçıq iş görməklə xarab etmədi. Onun gün ərzində iyirmi dörd saatı Allahın kamil iradəsini yerinə yetirmək üçün kifayət edirdi.

İsa Öz şagirdlərinə dedi: «Gün ərzində iyirmi dörd saat yoxdurmu?»

C. Stuart Holden Rəbbimizin sözlərində həm vaxtın qısalığını, həm də onun əhəmiyyətini gördü. Düzünü desək, gün ərzində on iki saat var idi, amma əslində isə gün ərzində tam iyirmi dörd saat var idi.

Vaxtdan xəbərdar olaraq İsa Öz vaxtını vacib işləri görməyə sərf etdi. Mənəvi xasiyyətin gücü vacib olmayanı rədd etməklə saxlanılır.

*Mən vaxtımı boş yerə sərf etməyəcəyəm;
Bu, Rəbbimin getdiyi yol deyil;
Amma mən hər bir saatımı Allahın gücü ilə həmişə
Allah üçün istifadə edəcəyəm.*

Anonim müəllif

Necə də maraqlıdır ki, Müjdələrdə Allah Oğlunun sakitliyinin heç bir dəfə də pozulması barədə yazılmayıb. Məşğul həyatda gərginliyi bir neçə şey yaradar, amma gözlənilməz müdaxilələr bunu daha çox yaradar. Amma İsa üçün belə şeylər yox idi. «Gözlənilməz» hadisələr həmişə Atanın planında əvvəlcədən təyin edilmişdi və İsa ona görə də onlar tərəfindən narahat olmurdu. Doğrudur, elə vaxtlar olur ki, yemək üçün vaxt olmur, amma Atanın bütün iradəsini yerinə yetirmək üçün vaxt həmişə əhəmiyyətli olub.

Çox vaxt ruhani rəhbərin hiss etdiyi təzyiq Allahın təyin etmədiyi tapşırıqları öz üzərinə götürməkdən irəli gəlir; belə tapşırıqlar üçün rəhbər Allahdan tələb olunan əlavə gücün təmin olunmasını gözləyə bilməz.

Bir məşğul kişi mənə müdaxilələrin problemini necə yoluna qoyduğunu söylədi. «Bir neçə ilə qədər onlar məni həmişə təngə gətirirdi, bu, əslində, həqiqətən, mənim tərəfimdən bir eqoistlik idi. İnsanlar gəlib deyərdilər: 'Bilirsiniz, qatarlarda iki saat vaxt

itirdim və fikirləşdim ki, gəlib sizi görürəm.' Bu sözlər məni narahat edirdi. Sonra Rəbb mənə dedi ki, insanları O, yolumuza göndərir. O, həbəşli bir hərəmağanın yanına Filipi göndərdi. O, Barnabanı göndərdi ki, Şaulu görsün. Həmin şey bu gün də var. Allah insanları bizim yolumuza göndərir.

Ona görə də kimsə yanıma gələndə ona deyirəm: 'Rəbb səni buraya gətirib. Gəlin görək, səni nəyə görə buraya göndərib. Gəlin, dua edək.' Burada iki şey baş verir. Müsahibə yeni vacibliyi daşıyır, çünki Allah oradadır. Bu, ümumiyyətlə, müsahibəni qısaldır. Əgər sizin yanınıza gələn şəxs görsə ki, Allahın onu sizin yanınıza nəyə görə gətirdiyi üçün səbəblər axtarırsınız, onda görüş xoş, amma qısa olacaq.

«Ona görə də müdaxilələri Rəbdən gələn bir şey kimi qəbul edirəm. Onlar mənim cədvəlimə aiddirlər, çünki cədvəl Allahındır, O Özünü necə istəyirsə, elə də onu qurur.»

Paul təsdiqləyir ki, Allahın hər bir kəsin həyatı üçün planı var. «Biz ... əvvəlcədən hazırladığı yaxşı əməllərinə görə həyat sürmək üçün Məsih İsada yaradıldıq» (Efes. 2:10). Gündəlik dua vasitəsilə rəhbər həmin planın xırdalıqlarını aşkar edir və işi ona uyğun şəkildə nizama salır. Hər yarım saat öz faydalılıq yükünü daşıyır.

Məsihə görə dünyaya nüfuz etmiş insanlar Con Uesli və F. B. Meyer öz günlərini beş dəqiqəlik müddətə bölmüşdülər, sonra onların hər birini hesablamağa çalışmışdılar. Bizlərdən hamımız belə oxşar prinsipdən faydalana bilərik. Məsələn, itirilmiş dəqiqələrdə çoxlu şeylər oxumaq olar.

Meyerin tərcümeyi-halı onun vaxtdan necə istifadə etdiyini qeyd edir:

Əgər onun qatarda uzun müddətli səyahəti var idisə, onda o, vaqonun bir küncünə çəkilib dəftərxana şkaflı kimi görünən portfelini açırdı, bəzi ciddi məqalələr üzərində işləyirdi və ətrafdakılara heç diqqət vermirdi. Çox vaxt uzun müddətli toplantılarda, hətta onun tam diqqətinin tələb olunmadığı heyətin toplantılarında o, yavaş-yavaş portfelini açır və məktublara cavab yazırdı.

Vaxta simiclik edən başqa birisi U. E. Sanqster idi. Oğlu onun haqqında yazırdı:

Vaxt heç vaxt itirilmirdi. Bir dəqiqə ilə o biri dəqiqə arasında fərq onun üçün böyük əhəmiyyət daşıyırdı. Bu, onun dərindən görünərdi. «Mənim oğlum, sən heç nə etmirsən. Mənim dəqiq iyirmi iki dəqiqəm var. Biz gəzməyə çıxacağıq. Biz həmin vaxtı parkda gəzə bilərik.» Sonra o, böyük sürətlə evdən çıxdı və mən də həmişəki kimi atamın arxasınca qaçıb ona çatmalı oldum. O, bu müddət ərzində cari məsələlər barədə (beş dəqiqə), çempionatda ölkənin gələcək planları barədə (iki dəqiqə), oyanış üçün zərurət haqqında (beş dəqiqə), Loxnes bədheybəti (Şotlandiyanın Loxnes gölündə yaşadığı fərz edilirdi, tərcüməçinin qeydi) (iki dəqiqə) və Uilyam Romeyin müqəddəsliyi barədə (üç dəqiqə) danışardı. Həmin vaxtda artıq biz evdə olardıq.

Rəhbər vaxta düzgün tərzdə yanaşmalıdır, yoxsa bu, onun əsarətinə və məğlubiyyətinə gətirib çıxarar. Rəhbər vaxtdan möhkəm yapışmasa, lazımsız gərginlik altında işləyəcək. Hətta rəhbər gündəlik vəzifə borcunu yerinə yetirmək üçün əlindən gələn hər şeyi etsə də, işin böyük sahələri həmişə qalır. Kömək üçün hər bir çağırışın heç də hamısı Allahdan deyil, çünki hər bir ehtiyaca cavab vermək qeyri-mümkündür. Əgər rəhbər səmimi tərzdə öz gününü duada planlaşdırırsa, onda planı bütün enerjisi ilə və coşğunluqla həyata keçirir, bu da kifayətdir. Rəhbər yalnız öz idarəçiliyi altında olan şeylərə cavabdehdir. Qalan şeylərdə isə o, sevimli və səlahiyyətli səmavi Atamıza etibar etməlidir.

Vaxtın oğrusu olan süründürməçilik əbədi mirasımızdan bizi məhrum etmək üçün şeytanın ən güclü silahlarından biridir. «Təxirə salmaq» vərdişi ruhani rəhbərlik üçün öldürücü bir şeydir. Onun gücü bizim vacib qərarlar ilə vuruşan təbii könülsüzlüyümüzdə yaşayır. Qərarlar çıxarmaq və onları həyata keçirmək həmişə mənəvi enerji tələb edir. Amma vaxtı ötürmək heç vaxt hərəkəti asanlaşdırmır, əksinə, onu çətinləşdirir. Əksər qərarlar bir gün sonra daha çətin olur və siz belə süründürməçiliyə görə faydanı

itirə bilərsiniz. Gicitkəndən indi yapışmasan, başqa heç vaxt ondan yapışmaq asan olmayacaq.

«Bunu indi et» bir şüardır ki, bir çox insanlara dünyəvi uğuru qazandırmışdı, bu, eynilə ruhani məsələlərə də aiddir. Süründürməçiliyə qalib gəlmək üçün faydalı metod diqqətlə görüləcək işləri siyahıya salmaq və heç vaxt onların hansısa birini unutmamaq və ya təxirə salmamaqdır.

Ömür boyu oxucu olan bir şəxsdən dostları soruşmuşdular: «Sən oxumağa vaxt necə tapırsan?» O, cavabında demişdi: «Mən onun üçün vaxt əldə etmirəm; mən vaxtı götürürəm.»

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Sizcə, vaxtdan düzgün istifadə nəticəsində həyatınızda hansı üç sahə yaxşılaşa bilər?
- B. «Hər fürsətdən istifadə edin» (Efes. 5:16) sizin üçün nə məna daşıyır?
- C. Siz süründürməçiliyə olan meyillərinizin öhdəsindən necə gəlirsiniz?

RƏHBƏR
VƏ QİRAƏT

... kitabları, xüsusən, yazılı dəriləri də gələndə gətir.

2 Timotey 4:13

*Qiraət insanı tam edir; danışmaq insanı hazır edir,
yazmaq isə onu dəqiq edir.*

Beykon

Paulun Timoteyə məsləhətində «... oxumaqla ... məşğul ol» (1 Timotey 4:13-ə baxın) o, şübhəsiz ki, Əhdi-Ətiqi camaat qarşısında oxumağı nəzərdə tuturdu. Amma Paulun məsləhəti oxumağın başqa sahələrinə də uyğun gəlir. Paulun kitabları — Timoteyin gələndə özü ilə gətirməsini xahiş etdiyi kitabları — yəqin ki, yəhudi tarixinin yazıları, qanun və peyğəmbərlərin izahatları və ola bilsin ki, Paulun vəzlərində və mühazirələrində sitat gətirdiyi bütpərəst şairlərin kitabları idi. Sona qədər şagird olan Paul istəyirdi ki, vaxtını tədqiq etməklə keçirsin.

1536-cı ildə şəhid olmazdan qısa müddət əvvəl həbsdə ikən Uilyam Tindal həbsxananın rəisindən xahiş etmişdi ki, bəzi şeyləri ona göndərsinlər:

*Qızdırıcı qab, şam, ayaqlarıma bağladığım qamaşları
(ayaqqabının üstündən geyinilən altsiz corab,
tərcüməçinin qeydi) yamamaq üçün parça... Amma bütün
bunlardan başqa, rica edirəm və sizin mərhəmətiniz üçün
yalvarıram ki, təchizatçı mənə ibrani Müqəddəs Kitabı,
ibrani qrammatikası və ibrani lüğətini əldə etməyə icazə
versin. Mən vaxtımı tədqiq etməklə keçirmək istəyirəm.*

Həm Paul, həm də Tindal yer üzündə olan son günlərini əlyazmaları tədqiq etməyə həsr etmişdilər. Hər bir nəslin ruhani rəhbərləri səylə tədqiqat və Müqəddəs Ruhun işıqlandırması ilə Allah Kəlamını bilmək üçün həvəsə malik olacaqlar. Amma bu fəsildə bizim xüsusi marağımız rəhbərin əlavə qiraətidir.

Ruhani və əqli inkişaf etmək istəyən rəhbər həmişə oxuyacaq. Hüquqşünaslar müntəzəm olaraq qanunlar barədə oxumalıdılar. Həkimlər həmişə dəyişən dünyada axında qalmaq üçün sağlamlıq barədə oxumalıdılar. Ona görə də ruhani rəhbər Allahın Kəlamını və onun prinsiplərini öyrənməlidir, eləcə də rəhbərlik üçün rəhbərə baxan şəxslərin fikirlərini bilməlidir. Belə etmək üçün qiraət rəhbərin fəal həyat təzi olmalıdır.

İndiki vaxtımızda ruhani klassikləri oxumaq vərdişi çox zəifləyir. İndi tarixdə əvvəlki vaxtlarda olduğundan daha çox asudə vaxtımız olur, amma bir çox insanlar iddia edirlər ki, oxumağa vaxtları yoxdur. Ruhani rəhbər həmin bəhanədən istifadə edə bilməz.

Con Ueslinin oxumağa böyük həvəsi var idi və o, çox vaxt bunu at belində edirdi. Çox vaxt o, gün ərzində at belində səksən və bəzən yüz əlli kilometr yol qət edirdi. Onun vərdişi bu idi ki, elm, tarix və ya tibbə aid kitabların cildlərini yəhərin üzərində olan çantaya yığırdı və bu yolla minlərlə kitabı yolda oxuyurdu. Onun Oksfordda olan vaxtlarında ağılına və ürəyinə sahib olmuş yunan dilində Əhdi-Cədidindən başqa üç böyük kitabı bunlar idi: «*Məsihin təqlid edilməsi*», «*Müqəddəs yaşamaq və ölmək*», «*Ciddi çağırış*». Bu üç kitab onun ruhani bələdciləri idi. Uesli metodist cəmiyyətlərində cavan xidmətçilərə ya oxumağı, ya da xidmətdən çıxmağı söyləmişdi!

Rəhbərlər qəlbi qidalandıran və ağı ruhlandıran kitablar oxumaqla gün ərzində ən azı yarım saat vaxt keçirməyə qərar verməlidir. A. U. Tozer «Kitablardan istifadə və sui-istifadə» barədə demişdi:

Nəyə görə müasir məsihçi böyük kitabları oxumağı öz gücündən kənar hesab edir? Əlbəttə, əqli qüvvə yeni nəsillər gəldikcə zəifləmir. Biz atalarımız kimi ağıllıyıq və əgər biz say göstərmək üçün kifayət qədər maraqlanırsaq,

onların qəbul edə bildikləri hər bir düşüncəni biz də qəbul edə bilərik. İndiki məsihçi ədəbiyyatının keyfiyyətinin aşağı düşməsinə əsas səbəb əqli deyil, ruhanidir. Böyük dini kitablardan zövq almaq Allaha hansısa bir dərəcədə həsr olunmanı və çox az müasir məsihçidə olan dünyadan ayrılmaq qabiliyyətini tələb edir. Erkən məsihçi atalarını, mistisistləri, puritanları anlamaq çətin deyil, onlar canlandırıcı və təmiz havası olan ölkədə yaşayırlar və oraya yalnız sevgi Allahı gələ bilər ... İnsanların böyük məsihçi kitablarını başa düşə bilməməsinə bir səbəb budur ki, onları itaət etmək istəyi olmadan anlamağa çalışırlar.

Nəyə görə oxumaq lazımdır?

«Ruhlanma quyularını yenidən doldurmaq üçün oxuyun», Harold Okenqanın məsləhəti idi. O, bal ayına gedərkən özü ilə bir çamadan kitab götürmüşdü!

Beykonun oxumaq üçün məşhur qaydası bu idi: «Nə zidd etmək və ya təkzib etmək, nə inanmaq və sübutsuz qəbul etməmək, nə də söhbət və mühazirə tapmaq üçün deyil, götür-qoy etmək və üzərində düşünmək üçün oxuyun. Bəzi kitablar sınaqdan keçirilməlidir, digərləri udulmalıdır və bir neçəsi isə çeynənilməli və həzm edilməlidir.» Əslində biz, sadəcə, başımızı ideyalar ilə doldurmaq, özümüzü başqalarından üstün hiss etmək və ya özümüzü savadlı göstərmək üçün oxuyuruqsa, onda bizim qıraətimiz faydasız və boş yerədir.

Ruhani rəhbər ruhani fayda üçün kitablar seçməlidir. Bəzi müəlliflər ürəyi və vicdanı ruhlandırır və bizi ən yüksəyə doğru istiqamətləndirir; onlar xidmət üçün bizim həvəsimizi alışıdır və bizi Allaha doğru aparır.

Ruhani rəhbərlər, eləcə də, intellektual inkişaf üçün oxumalıdırlar. Bu, ağılı sınaqdan keçirən, yeni ideyalar ilə təmin edən, fərziyyələrə təkən verən və çətinliyi tədqiq edən kitabları tələb edəcək.

Rəhbər öz vəzini və yazı üslubunu inkişaf etdirmək üçün oxumalıdır. Buna görə də təsirli və valehedici nitq mədəniyyətini bizə öyrədənlərin kitablarını oxumalıyıq. Tozer Con Banyanı

sadəlik üçün, Cozef Addisonu aydınlıq və incəlik üçün, Con Miltonu alicənablıq və düşüncənin müntəzəm surətdə yüksəlməsi üçün, Çarlz Dikkenzi şən əhval-ruhiyyə üçün, Fransis Beykonu ləyaqət üçün məsləhət görmüşdü.

Rəhbər həm də yeni məlumat əldə etmək, zamanə ilə ayaqlaşmaq, öz bilik sahəsində yaxşı maariflənmək üçün oxumalıdır.

Rəhbər böyük dərrakəyə malik insanlar ilə ünsiyyət qurmaq üçün oxumalıdır. Biz kitablar vasitəsilə əsrlər boyu olan ən böyük ruhani rəhbərlər ilə ünsiyyət qurmuş oluruq.

Yaxşı kitab böyük qüvvəyə malikdir. *«Ədəbiyyatın nadir tapıntıları»* kitabında Bencamin Disraeli bircə kitabın insana olduqca böyük təsir göstərdiyi barədə çoxlu sayda nümunələr gətirib. Mən dahi məsihçilərin tərcümeyi-hallarını oxuduqca görürəm ki, bircə kitab onların həyatlarını dönüş yerinə gətirmiş və xidmətin inqilabını yaratmışdır. Bu, Çarlz. C. Finneyin *«Dinin oynışı barədə mühazirələr»* kitabıdır.

Nə oxumalı?

İnsan öz şirkəti ilə tanındığı kimi, onun xasiyyəti də oxuduğu kitabları əks etdirəcək. Rəhbərin oxumağı onun daxili arzularının zahiri ifadəsidir. Bu gün nəşriyyatlardan axıb gələn çoxlu sayda başlıqlar fərqli seçimi əhəmiyyətli edir. Biz yalnız ən yaxşı olanı, yalnız tapşırıgımızda bizə ürək-dirək verən şeyləri oxuya bilərik. Bizim qiraətimiz bizim kimliyimiz və nəyi həyata keçirmək istədiyimiz ilə nizama salınmalıdır.

Təxəllüsü Kladius Klear olan qoca bir müəllif demişdir ki, oxucu kitablarını insanları böldüyü kimi bölə bilər. Bir neçəsi «sevimli» kitablardır, bu kitablar onunla sürgünə gedə bilərlər. Digərləri «dostlardır.» Əksər kitablar «tanışlardır», başı yırğalayan vaxtlarda istifadə olunur.

Metiyu Arnold düşünürdü ki, ən yaxşı ədəbiyyat beş yüz kitabın örtüyü çərçivəsindədir. Daniel Uebster çoxlu sayda kitab oxumaqdansa bir neçə kitabı tədqiq etməyi üstün sayırdı. O, həmin kitablara insan ürəyinin həqiqi biliyi, onun arzular, faciələri, ümidləri və peşmançılıqları üçün müraciət edərdi. Ağına-bozuna

baxmadan oxumaq heç kimə yaxşı kömək etmir. İngilis filosofu Hobbes bir dəfə söyləmişdi: «Əgər mən başqaları kimi çoxlu kitablar oxusaydım, onda onlar kimi az bilərdim.»

Samuel Brenql poeziya haqqında bu sözləri demişdi:

Mən əsərləri böyük mənəvi xasiyyəti və həvəsi aşkar edən yazıçıları xoşlayıram, məsələn, Tennisonu və Brouninqin bəzi əsərlərini. Başqalarının əsərləri işıqlıdır, amma mən yandırmağa alov istəyirəm. Şekspir? Düşüncəsi günəş şüası kimi aydın, amma emosiyasız, istiliyi olmayan alov. Şelli? Kits? Onların əla şair olduqları məlumdur, amma onlar məni hərəkətə gətirmir. Gözəldir — amma söz alış-verişi edənlərdir. Müqəddəsliyin gözəlliyi ilə gözəlliyin müqəddəsliyi arasında böyük fərq var. Biri ən yüksəyə doğru, ən zirvəyə, Allaha ən çox bənzəyən xasiyyətə aparır; o birisi isə çox vaxt eyş-işrət hissəsinə aparır.

«British Weekly»-nin (həftəlik qəzet) neçə illər redaktoru olan U. Robertson Nikol tərcümeyi-halı oxumağı ümumi qiraətin ən gözəl forması hesab edib, çünki tərcümeyi-hal xasiyyət haqqında danışır. Dahi və müqəddəs kişilərin, eləcə də qadınların həyatları barədə oxumaq insanın ürəyini Allah üçün alovlandırmaqdır. Təsəvvür edin ki, müjdəçilik hərəkətləri Uilyam Karey, Adoniram Cadson, Hadson Teylor, Çarlz Stadd və Albert Simpsonun tərcümeyi-halını oxumaqla necə də ruhlanıblar.

Öz vəzinə və təliminə görə çox tanınmış Cozef U. Kemp həmişə yaxşı tərcümeyi-halı özündə saxlayırdı. Ransom U. Kuper yazırdı:

Yaxşı tərcümeyi-halın formalarını oxumaq məsihçi təhsilinin vacib hissəsidir. Bu, insana öz xidmətində istifadə etmək üçün saysız təsvirlər verir. O, xasiyyətin həqiqi dəyərini müəyyən etməyi öyrənir, öz həyatı üçün iş məqsədinə qısaca nəzər salır, ona ən yaxşı üsulla necə nail olmağı qərara alır, dəyərsiz həvəsləri cilovlamaq üçün

özünü nə cür inkar etməyi öyrənir; və hər zaman Allahın həsr olunmuş həyata Öz məqsədlərini necə daxil etdiyini öyrənir.

Rəhbər nə asan kitablar ilə, nə də yalnız öz peşəsi barədə oxumaqla kifayətlənməməlidir. Muriel Ormrod belə məsləhət vermişdi:

Həmişə bizdən uzaq olan nədənsə yapışmağımız yaxşıdır. Biz həmişə nəşə fərqli bir şey oxumağa — yalnız fikirləri ilə razılaşdığımız yazıçıları deyil, döyüşməyə hazır olduğumuz yazıçıların da əsərlərini oxumağa can atmalıyıq. Gəlin, onları bizimlə razı olmadıqları üçün dərhal ittiham etməyə; onların nöqteyi-nəzərləri bizi hərəkətə gətirir ki, həqiqəti araşdıraq və onların rəylərini Kəlama əsasən sınaqdan keçirək. Gəlin, yalnız başqalarının dilindən eşitdiyimiz yazıçıların əsərlərini özümüz oxumadan onlara irad tutmayaq və tənqid etməyə. Yeni ideyalardan qorxmayın — və onlara aludə də olmayın.

Rəhbər Allahın padşahlığında daha yüksək xidmət və rəhbərlik üçün onu təchiz edəcək kitabların ağuşuna özünü atmalıdır.

*Azca öyrənmək təhlükəli bir şeydir;
Quyunun lap dərinliyindən için;
Quyunun üst qatından içsəniz, bədəniniz üçün
zəhərli olar, çünki quyunun üst qatı çirkli olur;
Amma onun dərinliyindən su çəkib çıxarsanız, o, sizi
təravətləndirər.*

Aleksandr Pop

Necə oxumalı

Biz oxumaqla öyrənirik. Oxuduğumuz mövzular üzərində düşünməklə biz kitabların ağaclarından meyvəni dəyirik, eləcə də, ağılımıza və xidmətlərimizə qida qəbul edirik. Bizim oxumağımıza ciddi götür-qoy daxil olmasa, onda bu, itirilmiş bir vaxt olacaq.

Şair Robert Souzi mömin bir qadına qabları yuyarkən necə portuqal dilinin qrammatikasını, geyinərkən fransız ədəbiyyatını və səhər yeməyi yeyərkən təbiət elmlərini öyrəndiyini və beləliklə, bütün günü bu işlərlə məşğul olduğunu söyləyəndə qadın sakitcə dedi: «Bəs siz nə vaxt düşünürsünüz?» Biz düşünmədən oxuya bilərik, amma belə oxu bizə fayda vermir. Spercon öz tələbələrinə belə məsləhət vermişdi:

Sizdə olan kitablara yiyələnin. Onları başdan-ayağa qədər oxuyun. Onlar sizə hopana qədər onlarda çimin. Onları oxuyun və yenidən bir də oxuyun, çeynəyin və həzm edin. Qoyun, onlar bütünlüklə sizə daxil olsunlar. Yaxşı kitabı bir neçə dəfə diqqətlə oxuyun və qeydlər edib onu təhlil edin. Tələbə görəcək ki, onun əqli quruluşuna sadəcə səthi oxuduğu iyirmi kitabdan daha çox bütünlüklə yiyələndiyi bir kitab təsir göstərib. Az öyrənmək və çoxlu qürur tələsik oxumaqdan irəli gəlir. Bəzi insanlar çoxlu oxumaqdan ötrü kitab üzərində götür-qoy etməni kənarlaşdırmaqla düşünməkdən məhrum olurlar. Oxuyarkən qoy şüarınız bu olsun: «keyfiyyət, kəmiyyət yox.»

Oxumağınızı mənalı və dəyərli etmək üçün sübut olunmuş aşağıdakı strategiyalardan istifadə edin:

- Tez unutmaq istədiyiniz şeyləri oxumaq üçün az vaxt ayırın. Oxumaq və unutmaq vərdişi yalnız başqa vacib şeyləri unutmaq vərdişini yaradır.
- Dostları seçdiyiniz kimi kitabları da eyni qaydada seçin.
- Oxuyarkən əlinizdə qələm və qeyd dəftəri olsun. Əgər qeyri-adi tərzdə yaxşı yaddaşa malik deyilsinizsə, onda oxudan əldə etdiyiniz çox şeylər bir günün içərisində itəcək. Qeyd etmək sistemini inkişaf etdirin. Bu, yaddaşa böyük yardım edəcək.
- «Gündəlik» tutun — heyranedic, maraqlı və ikinci dəfə düşünməyə layiq olan şeyləri qeyd etmək üçün dəftər.

Bu yolla siz gələcəkdə istifadə etmək üçün materialların xəzinəsini yaradacaqsınız.

- Tarixi, elmi və başqa faktları yoxlayın.
- Onun mənası məlum edilənə qədər heç bir sözün üstündən keçməyin. Lüğət yanınızda olsun.
- Siz ağılnızı eynilikdən çıxarmaq üçün fərqli şeylər oxuyun. Müxtəliflik bədəni necə təravətləndirirsə, ağılı da elə təravətləndirir.
- Oxuduğunuzu başqa şeylərlə də əlaqələndirin — poeziya ilə tarixi, tarixi roman ilə tərcümeyi-halı əlaqələndirin. Məsələn, siz Amerikanın vətəndaş müharibəsi barədə oxuyarkən Linkoln və ya Qrantın tərcümeyi-halını, eləcə də Uitmanın şerlərini oxuyun.

Kanon Yates demişdi ki, hər bir yaxşı kitabı üç dəfə oxumaq lazımdır. Birinci dəfə oxu ağılnızda ümumi baxış yaratmaq və kitabın içindəkiləri əvvəlki biliyiniz ilə əlaqələndirmək üçün cəld və fasiləsiz olmalıdır. İkinci dəfə oxu diqqətlə və addım-addım olmalıdır. Qeydlər aparıb düşünün. Sonra müəyyən müddətdən sonra üçüncü dəfə oxu birinci kimi olmalıdır. Kitabın içərisində arxa hissəsində onun qısa təhlilini yazın. Beləliklə, kitab sizin yaddaşınızda dərin iz buraxacaq.

Lamsden şəhərində şotlandiyalı bir xidmətçi böyük məmnunluqla vərəqlədiyi on yeddi min cildi toplamışdı. Amma onun oğlu sonralar demişdi: «O öz vəzlərinə çoxlu vaxt və əzab sərf etsə də, onlar ilə qiraəti arasında bir əlaqə yaratmamışdı.»

Lamsden sindromunun təhlükəsindən ehtiyatlı olun. Kitab bir ağıldan o biri ağıla ideyalar axını üçün kanaldır. Lamsdenli vəzçi öz ruhani həyatı üçün kitablardan fayda qazanmışdı, amma məbədinə olan insanlar onun qiraətinin təsirini heç vaxt hiss etməmişdilər. Rəhbərlər həmişə oxu, danışq və yazı arasında kanal yaratmalıdırlar ki, başqaları da fayda, məmnunluq və ruhlanma əldə edə bilsinlər.

Bu yazının tanış olan və Avstraliyada bir kənddə xidmət edən xidmətçi kitabları yaman sevirdi. Öz xidmətinin erkən dövrlərində o qərara gəldi ki, həm Müqəddəs Kitabı, həm də teologiyanı yaxşı

bilən bir məbəd yaratsın. O, öz məbədinin adamlarına kitabları sevməyi öyrətdi və onlara yavaş-yavaş daha dərin və daha qiymətli ruhani ədəbiyyatları oxumağa yol göstərdi. Bunun nəticəsi olaraq, həmin bölgədə çoxlu sayda fermerin əhəmiyyətli kitabxanaları və dərin imanları var idi.

Daha çox xidmətçilər bu yolla məbədi oxumağa doğru yönəltməlidirlər, onları daha böyük, daha həsr olunmuş, daha möhkəm imana doğru aparmalıdırlar.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Sizin həyatınıza ən böyük təsiri hansı kitablar göstərib? Niyə?
- B. Kanon Yates tərəfindən irəli sürülən sistem ilə hansı kitabları oxumaq istərdiniz?
- C. Siz bu fəsildə sadalanan oxu strategiyalarının nə qədərini hal-hazırda oxuyarkən istifadə edirsiniz? Sizcə, oxu vərdişlərinizə hansıları əlavə etmək yaxşı olar?

RƏHBƏRLİYİ İNKİŞAF ETDİRMƏK

Əgər rəhbərdirsə, səylə etsin.

Roma. 12:8

Hər bir məsihçi Allah üçün ən yaxşısını etmək məcburiyyətindədir. Hər hansı bir dünyəvi fəaliyyət kimi, əgər rəhbərlik təkmilləşdirilə bilərsə, onda biz bunu təkmilləşdirməyə can atmalıyıq. Belə etməklə, biz özümüzü çox yaxınlıqda olan, amma görünməyən daha yüksək ruhani səviyyəyə hazırlayırıq.

Hər bir məsihçi kilsədə baş rəhbərliyə çağırılmayıb, amma hər bir məsihçi rəhbərdir, çünki bizim hamımız başqalarına təsir edirik. Bizim hər birimiz öz rəhbərlik qabiliyyətlərimizi təkmilləşdirməyə can atmalıyıq.

Təkmilləşdirməyə doğru ilk addıma öz zəifliklərimizi dərk etmək, düzəlişlər etmək və gücümüzü inkişaf etdirmək daxildir. Bir çox səbəblər kilsə rəhbərlərinin nə üçün daha yaxşı olmadıqlarını izah edir və adı çəkilənlərdən bəziləri sənə də aid ola bilər.

- Bizim, ola bilsin ki, bizi genişləndirən, imanımızı çağırışa səsləyən və həyat fəaliyyətlərini birləşdirmək üçün müəyyən aydın məqsədimiz yoxdur.
- Ola bilsin ki, bizim imanımız cəsarətsizdir və biz padşahlıq üçün risk etməkdə tərəddüd edirik.
- Biz Məsihdəki qurtuluş səyimizi göstəririk, yoxsa bizim davranışımız nasaz və qəmgindir? Ruh yüksəkliyinə malik rəhbərlər ruh yüksəkliyinə malik davamçıları yetirirlər.
- Biz bəlkə çətin bir vəziyyətin «gicitkanını» tutmağa və onun öhdəsindən cəsarətlə gəlməyə meyl etmirik. Yaxud problemin vaxt keçdikcə yox olub getməsinə ümid edərək ləngiyə bilərik. Adi rəhbər çətin qərarları, söhbətləri və

məktubları kənara qoyur. Yubatma heç nəyi həll etmir və adətən, problemi daha da pis edir.

- Ola bilsin ki, biz səthi nəticələr əldə etmək üçün genişlik üçün dərinliyi qurban edirik və özümüzü arıqladıırıq.

Rəhbərlik etmək üçün öz gücünü topla

Roma. 12:1 bu əmri rəhbərlərə yazır: «Bədənlərinizi diri, müqəddəs və Allahı razı salan bir qurban olaraq Ona təqdim edin.» Yunan dilində «təqdim etmək» (bir dəfə olan və bitən hərəkəti göstərir) üçün istifadə edilən aorist zaman feli otuz altı dəfə indiki zaman (davamedici hərəkət) fel formasında işlədilibdir ki, o da bizim itaət etdiyimiz və təqdim etdiyimiz vaxt baş verən şeyi dəqiq müəyyən edir. Nəticələrin ikisi burada qeyd edilməyə layiqlidir.

Birinci, «nəsihət verin» (Romalıları 12:8). Barklay bu ifadəni belə tərcümə edir: «Əgər rəhbərliyi təmin etmək üçün çağırılmışansa, bunu söylə et.» Burada rəhbərliyə bütün qəlbinlə baş vurmağa, enerji ilə xidmət etməyə, tənbəlliyə heç bir yer verməməyə çağırır. Biz bunu edirikmi?

Sizin rəhbərliyiniz İsaya məxsus gücü göstərirmi? Şagirdlər Müəllimin Öz Atasının evi üçün olan saleh qəzəbi ilə qəzəbləndiyini görəndə, onlar yazıları xatırladılar: «Evinin qeyrəti Məni yandırır-yaxacaq.» (Yəhya 2:17) İsanın qeyrəti o qədər güclü idi ki, Onun dostları elə fikirləşdilər ki, O, ağılını itirib (Mark 3:21) və düşmənləri Onu cinə tutulmuş hesab etmişdilər (Yəhya 7:20). İnsanlar heç «qeyrətdən» və sənin adından eyni cümlədə istifadə edirlər?

Oxşar güc Paulun da həyatının hər bir mərhələsində qeyd edilirdi. Adolf Deissman yazmışdır: «Dəməşq yolunun işığı gənc təqibçinin qəlbində çoxlu sayda oddan təhlükəli material tapdı. Biz alovların tez şölə saçdığını görürük və Paul yaşlaşanda da onda alışıb şölənin öz parlaqlığını itirmədiyini görürük.» Biz bu cür davamlı gücə yaşlaşdıqca da can atmalıyıq. Yaş alovu közərtməyə çalışır — alovla həmişə yeni yanacaq lazımdır.

İmana gəlməzdən əvvəl Paulun səyi erkən məsihçilərə qarşı dəhşətli qəddarlıqlar etməyə gətirib çıxartmışdı ki, sonra o, etdiyinə görə qüssələnirdi. Müqəddəs Ruh tərəfindən təmizlənmiş

və başqa yerə istiqamətləndirilmiş eyni səy onun Məsihdəki yeni həyatına daxil oldu və onu nə vaxtsa məhv etməyə çalışdığı imanlı cəmiyyətindəki möcüzəli nailiyyətlərə apardı.

Ruhla dolu olaraq Paulun zehni Allahın həqiqəti ilə yanırdı və onun qəlbi Allahın sevgisi ilə şölə saçırdı. Onun həyatının mərkəzində Allahın izzəti üçün böyük həvəs var idi. İnsanların Paulun ardınca getməsi heç də təəccüblü deyil. O, rəhbərlik etmək üçün öz gücünü toplamışdı. O, bunu gərginliklə və səylə edirdi. Və onun həyatının ruhu onun ətrafındakılara da keçirdi.

Qaynayan yerdə qalmaq

Bizim ikinci indiki zaman felimiz Romalılara 12-ci fəsildə olan 11-ci ayədən gəlir: «Səyiniz azalmasın, ruhunuz alovlu olsun. Rəbbə qulluq edin.» Harrinqton Lees bu ayəni belə tərcümə edir: «Müəllim üçün xidmət edərək, işində tənbel olmayaraq, Müqəddəs Ruh tərəfindən qaynayan yerdə qalır.»

Bu ayə müntəzəmlikdən, səyli xidmətdən kənar dinamikliyi hədəf alır: «Müqəddəs Ruh tərəfindən qaynayan yerdə qalır.» Rəhbərlikdə olan əksər adamlar üçün qaynayan yerlər xüsusi anlarda asanlıqla gəlir. Əksər rəhbərlər ruhani həyəcan, yanan ürək, Allaha xüsusi yaxınlıq və xidmətdə adi bəhrədən daha çox bəhrə gətirmək barədə yaxşı bilirlər, amma problem orada qalmaqdır! 11-ci ayə «Ruhda alovlanaraq» yaşamağın mümkünlüyünü göstərir. Əgər Ruh bizim həyatımızın əsas mərkəz hissəsindədirsə, biz qaynamağı dayandırmamalıyıq.

Banyanın əsərində qəhrəman olan Məsihçi Şərhçinin evinə gedəndə bir sirri aşkar etdi. O başa düşmürdü ki, kimsə alovun üstünə su tökərkən onun alovlarının daha da yüksəlməsi necə ola bilər. Sonra o gördü ki, alovun arxasında ona kimsə su deyil, yağ tökür.

Onun dua barəsində olan gözəl vəzində, İsa vəd etmişdir ki, Müqəddəs Ruh bizə yalnız biz istədikdən sonra veriləcəkdir. «Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz övladlarınıza yaxşı hədiyyələr verməyi bilərsinizə, göydə olan Atanın Ondən diləyənlərə Müqəddəs Ruhunu verəcəyi nə qədər yəqindir!» (Luka 11:13) Biz xilas üçün Məsihe

etibar edəndə, bu vəd bizdə həyata keçir. Paul öyrədir ki: «Kimdə Məsihin Ruhı yoxdursa, o adam Məsihə məxsus deyil.» (Roma. 8:9)

Rəhbərliyi inkişaf etdirmək

Çin Müjdəçilik Təşkilatının təsisçisi Hadson Teylor, sadə və eyni zamanda, uzaqgörən adam idi. Onun sadə şeyləri çox böyük əhəmiyyətli yolla demək ənamı var idi. 1879-cu ildə Teylor təşkilatın katibəsinə yazdığı məktubunda deyirdi:

Ediləsi ən mühüm şeylər aşağıdakılardır:

- 1. İşin xarakterini inkişaf etdirmək;*
- 2. Möminliyi, işçilərin həsr olunmasını və uğurunu dərinləşdirmək;*
- 3. Əgər mümkündürsə, büdrəmə daşlarını aradan qaldırmaq;*
- 4. Təkarlər harada ilişib qalırlarsa, onları yağlamaq;*
- 5. Nasaz hər nə varsa, qaydaya salmaq;*
- 6. Nə çatışmırsa, təmin etmək.*

Belə sadə bir məsləhət rəhbərlərin məsuliyyəti üçün qavramanı aşkar edir. Gəlin genişlənək və tətbiq edək. Rəhbər aşağıdakı şeylərin qayğısına qalmalıdır:

Müdiriyyət — İşin xarakterini inkişaf etdirmək. Rəhbər hansı şöbələrin standartdan aşağı səviyyədə işlədiyini aşkar etməlidir və nasazlığa əlac tapmalıdır. Bu, yeni vəzifə öhdəçiliyini daxil edə bilər, yaxud yeni hesabat üsulları və başqa ünsiyyət yolları yarada bilər.

Ruhani ton — İşçinin möminliyini, həsr olunmasını və uğurunu dərinləşdirmək. İmanlı cəmiyyətinin, yaxud təşkilatın tonu öz rəhbərini əks etdirəcək. Su öz mənbəyinin səviyyəsinə çatır. Rəhbərlik qrupunun ruhani sağlamlığı yüksək səviyyəli rəhbərlik eşalonu arasında əsas məsələ olmalıdır. İşdən məmnun olmaq da, həmçinin, mühümdür. Əgər rəhbərlər uğuru inkişaf etdirmək üçün

öz iş yoldaşlarına üsulları göstərilərsə, onların həyata keçmə hissi onların işlərinin keyfiyyətini yaxşılaşdıracaq.

Qrupun mənəviyyəti — Büdrəmə daşlarını aradan qaldırmaq. Komanda arasındakı çəkişmə azaldılmalıdır. Problemlərə etinasız yanaşanda, mənəviyyət aşağı düşür və icra etmə azalır. Əgər problemə əlac varsa, o, həmin an həyata keçirilməlidir. Əgər problem şəxsdirsə, faktlar aydın olan kimi həmin şəxs ilə danışmaq lazımdır. Əlbəttə, problem, yaxud şəxs hörmət və sevgi ilə yoluna qoyulmalıdır, amma Allahın işi sülh saxlamağın xətrinə qurban edilməməlidir.

Şəxsi münasibətlər — Təkərlər ilişib qalanda onları yağlamaq. Komanda üzvləri arasında isti münasibətlərin olması çox zəruridir. Bəzi işçilər idarə etməyə üsünlük verirlər; başqaları isə insanları sevmək istəyirlər. Yalnız ikinci rəhbərdir. İnsanlarla davranmada, sevgi ilə doldurulmuş yağ, soyuq tapşırıqlarla doldurulmuş turşu butulkalarından daha effektivdir.

Problemi həll etmək — Nasaz olan şeyi qaydaya salmaq. Rəhbərlərin əsas vəzifələrindən biri təşkilat daxilindəki çətin problemləri həll etməkdir. Problem yaratmaq asandır; onları həll etmək isə çətindir. Rəhbər problemlə real üzləşməlidir və həll yolunu tapana qədər irəliləməlidir.

Yaradıcı planlaşdırma — Çatışmayan şeyləri təmin etmək. Planları tənqid etmək onları yaratmaqdan asandır. Rəhbər məqsədi aydın görməlidir, təsəvvürlü plan qurmalıdır və uğura aparan taktikaları tətbiq etməlidir. Bu sahədə həmişə hazır və işi yerinə yetirməyə uyğun olan adamlar azdır.

Rəhbərliyin potensialını artırmaq üçün daha bir məsələ: «arxa cəbhədən rəhbərlik» fikrinə qarşı durmaqdır. Həqiqi rəhbərlik həmişə ön cəbhədədir — heç vaxt arxadan, yaxud kənardan deyildir. İsrail xalqını yenidən səhralığa geri aparan elə arxadan olan rəhbərlik oldu.

Bir çox imanlı cəmiyyətləri və təşkilatları çıxılmaz vəziyyətdədirlər, çünki rəhbərlər arxadan olan hədə-qorxuya təslim olublar. Qrup üçün qaydaları müəyyən etməkdə ruhani rəhbərlərin razılaşmasına qarşı heç bir ayrı-seçkilik salan, yaxud irticaçı elementin olmasına icazə verilməməlidir.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN

- A. 13 və 14–cü fəsillərin hər ikisində Sanders «gicitkən» sözündən istifadə edir. Bu fəsildə «gicitkən fikrini tut». O, nə demək istəyirdi və bu, rəhbərliyə necə tətbiq edilir?
- B. Həyatındakı rəhbərlərlə əlaqədar sənin şəxsi çətinliklərin və sevincin nələrdir?
- C. Hadson Teylorun edilməli olan altı «hamısı mühüm» bənddən hansı sənin rəhbərlik etməyə çağırıldığın sahədə böyük dəyişiklik edə bilər? Nə üçün?

RƏHBƏRLİYİN QİYMƏTİ

Mənim içdiyim kasadan siz də içə bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum kimi, siz də vəftiz ola bilərsinizmi? Mark 10:38

Allahın padşahlığında rəhbərliyə can atmaq bizdən başqalarının ödədiklərindən daha çox ödəməyi tələb edir. Həqiqi rəhbərliyin rüsumu çox ağırdır və rəhbər nə qədər çox effektiv olsa, qiymət də bir o qədər çox olacaqdır.

London Politexnik İnstitutunun təsisçisi Quinton Hoqq bunun üçün taleyini həsr etmişdi. Böyük institutu tikməyin ona hansı məbləğə başa gəldiyini soruşanda, Hoqq cavab verdi: «Elə də çox yox, sadəcə, bir adamın həyat qanı bahasına.»

Bu, hər bir nailiyyətin qiymətidir və bu, bir dəfəyə ödənilmir. Nailiyyət hər gün tələb olunan yeni ödəniş qaydası ilə möhlətlə ödəmə üzrə qazanılır. Müntəzəm olaraq ehtiyatlar sərf olunur və ödəniş qurtaranda, rəhbərlik zəifləyir. Bizim Rəbbimiz öyrədir ki, biz başqalarına xilas təqdim etməklə özümüzü xilas edə bilmərik. İsa: «Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim Mənə görə canını itirirsə, onu qoruyacaq» (Matta 16:25) — deyəndə, Onun dediklərinin bir hissəsi bizi qoruyacağını düşündüyümüz boş ümiddə şəxsi ehtiyatları yığıb saxlamaqla əlaqəlidir.

Samuel Brenql yazmışdır:

Ruhani güc ruhani həyatın axmasıdır və bütün həyat kimi, divardakı mamır və şibyədən taxt önündə qoruyucu mələyə kimi, bu, Allahdandır. Buna görə də kim rəhbərliyə can atırsa, qiyməti ödəməli ola bilər və bunu Allahdan axtara bilər.

Özünü qurban etmə

Qiymətin bu hissəsi gündəlik olaraq ödənilməlidir. Çarmıx ruhani rəhbərliyin yolunda dayanıbdır və rəhbər bunu götürməlidir. «Məsih Öz canını bizim üçün fəda etdi. Biz də öz canımızı qardaşlarımız üçün fəda etməliyik» (1 Yəhya 3:16). Məsihin çarmıxına qədər olan dərəcə bizim çiyinlərimiz arasında və bizim arxamızdadır, buna görə də Məsihin dirilmiş həyatı bizim vasitəmizlə biruzə verir. Çarmıx yoxdursa, rəhbərlik də yoxdur. Paul bəyan etmişdir: «Mən hər gün ölürəm» (1 Kor. 15:31).

«Aranızda birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun. Çünki Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin» (Mark 10:44–45). İbranilərə məktub 11-dəki hər bir iman qəhrəmanı xidmətinin bir hissəsi kimi qurban verməyə çağırılmışdır. İmanlı cəmiyyətini idarə edənlər Allah naminə öz şəxsi istəklərindən, qanuni və təbii arzularından keçməlidirlər. Bryus Barton xidmət yerində bu sitatı çəkir: «Biz tez-tez sənin məşinin altına sürünəcəyik və özümüzü öz rəqiblərimizdən daha çox çirkəndirəcəyik.» Məsihçi bu cür xidməti göstərməyə can atır.

Samuel Zuemer qeyd etmişdir ki, İsanın dirilməsindən sonra Onun göstərmək istədiyi şeylər yara izləri idi. Emmausa getdiyi yolda Onun şagirdləri nə Onu, nə də ki Onun müjdəsini tanıdılar. İsa onlarla çörək bölənə və yara izlərini görəndə qədər Onun kim olduğunu tanımadılar. İsa dirilmədən sonra çaşqınlıqda olan qrupunun içində dayananda, O, onlara «həm Öz əllərini və böyrünü göstərdi.»

Çapıqlar sadıq şagirdliyin və gerçək ruhani rəhbərin həqiqi nişanlarıdır. Bir rəhbər haqqında belə deyilmişdir: «O, erkən dövrlərdə bədəni bütünlüklə yandırılan coşqun qəlbli şəhidlər sırasına məxsusdur.» İnsanlara mıxların və nizənin izlərindən daha çox başqa heç nə toxunmur. O izlər, Paulun çox yaxşı bildiyi, heç kimin təkzib edə bilmədiyi səmimiliyin sınaqlarıdır. «Qoy heç kim mənə əziyyət verməsin» — Paul yazmışdır, «çünki mən İsanın yara izlərini bədənimdə daşıyıram» (Qalat. 6:17).

*Sənin heç bir çapığın yoxdur?
 Ayağında, böyürlərində, yaxud əllərində görünməyən
 çapığın yoxdur?
 Mən ölkədə qüdrətli insan kimi sənin oxuduğunu
 eşidirəm,
 Mən onların nur saçan enmiş ulduzu alqışladıqlarını
 eşidirəm:
 Sənin heç bir çapığın yoxdur?*

*Sənin heç bir yaran yoxdur?
 Amma oxla yaralanmışam, yorulmuşam.
 Məni ağaca söykədilər ki, ölüm və
 Məni dövrəyə alan nərildəyən vəhşi heyvanlar
 tərəfindən parçalanım, mən huşumu itirdim:
 Sənin heç bir yaran yoxdur?*

*Heç bir çapığın, yaran yoxdur?
 Bəli, müəllim necə oldusa, şagirdlər də elə
 olmalıdırlar,
 Və Mənim ardımca gedən ayaqlar deşiliblər;
 Amma səninki salamatdır. Onun elə bir ardıcılı ola
 bilər ki, onda yara olmasın?
 Çapıq olmasın?*

Emi Karmikael

Paul özünü və öz yükünü bu yolla təsvir etmişdir:

*Hər tərəfdən əziyyət çəkirəm — amma əzilmirəm!
 Çaşqınlıq içindəyəm — lakin çarəsiz deyiləm!
 Təqib olunuram — amma O, məni tərk etməyibdir!
 Yıxıdılıram — amma heç vaxt yox olmuram!
 İsanın ölümünü bədənimdə həmişə daşıyıram ki,
 Onun həyatı bədənimdə aydın görünsün.
 Çünki İsanın həyatı fəni cismimizdə aydın görünsün
 deyə, biz yaşaya-yaşaya İsa üçün həmişə ölümə
 təslim edirəm!*

*Beləliklə, mənim bu fani bədənimdə, İsanın həyatı
görünə bilsin!*

2 Kor. 4:8–11

Tənhalıq

Nietze inanırdı ki, həyat ən yüksək zirvəyə doğru getdikcə daha da çətinləşir — soyuq daha da soyuqlaşır, külək daha da güclənir, məsuliyyət yükü daha da ağırlaşır.

Rəhbər həmişə öz ardıcılarından öndə olduğuna görə, xüsusi tənhalıq ilə yaşayır. O, mehriban olsa da, həyatında elə sahələr var ki, orada tək yeriməlidir. Məsləhət və digərlərindən kömək axtarsa da, qərar təkə rəhbərin üzərinə düşür. Dikson Host Hadson Teylor təqaüdə çıxanda və Çin Müjdəçilik Təşkilatını ona tapşırılanda o, tənhalıqı hiss etdi. Görüşdən sonra Host dedi: «İndi mənim heç kimim yoxdur, Allahdan başqa heç kimim!» Orada o, Allah ilə birlikdə təpədə dayandı.

Biz təbii olaraq başqaları ilə olmaqdan həzz alırıq və buna ehtiyacımız var və başqaları ilə ağır məsuliyyətin yükünü və qayğısını bölüşmək istəyirik. Bəzən iş yoldaşlarımızın həyatlarına təsir edən qərarları vermək — və onları tək vermək kədərli olur. Musa öz rəhbərliyinə görə qiyməti ödədi — dağın təpəsində tənha qaldı, düzəngahda tənha qaldı, səhv başa düşüldü və tənqiddə məruz qaldı.

Əhdi-Ətiq peyğəmbərləri tənha adamlar idilər. Xanok mühakimə haqqında təbliğ etdikcə, korlanmış cəmiyyətdə tənha idi. Onun mükafatı Allahın hüuru idi. Yunus böyük Ninevada, milyonlarla canların yaşadığı bütperəst bir şəhərdə tək idi. Bu gün ən tənha təbliğçi, qabaqcadan tapşırılmış peyğəmbərlik sözləri, dövrün adətlərinə qarşı çıxan sözləri olan şəxsdir.

Qreqarius Paul tənha adam idi, dostları tərəfindən yanlış başa düşülürdü, düşmənlər tərəfindən səhv təqdim edilmişdir, yeni iman edənlər tərəfindən tərk edilmişdir. Onun Timoteyə olan sözləri necə də acıdır: «Bilirsen ki, Asiya vilayətində olanların hamısı məndən üz döndərdilər» (2 Timotey 1:15).

A. U. Tozer yazmışdır: «Dünyanın ən böyük insanların əksəriyyəti tənha olublar». «Belə görünür ki, müqəddəs adamın

öz müqəddəsliyinə görə ödəməli olduğu qiymət tənhalıqdır». Rəhbər dostluğu qəbul edəndə və dostluq təklif edən hər bir kəsi dəstəkləyəndə — hətta gərgin qarşıdurma ilə üzləşəndə də «Allahdan başqa heç kim» vəziyyətlərində, tək qalmaq üçün kifayət qədər daxili ehtiyatları vardır.

*Bacı, yaxud qız alqışı olmadan,
Bəli, ata, yaxud oğul dəstəyi olmadan,
Quruda tənha və suda evsiz,
İşimi tamamlayana qədər səbirlə gedirəm mən.*
F. U. H. Meyers

Əldən düşmə

«Dünya yorulmuş adamlar tərəfindən idarə olunur.» Ola bilsin bu fikir şişirdilibdir, amma burada xırda da olsa, həqiqət var. Rəhbərliyin tələbləri ən möhkəm adamı belə yorur. Amma məsihçilər təzələnməyi haradan tapacaqlarını bilirlər. «Buna görə biz ümidimizi itirmirik. Zahirimiz get-gedə xarab olsa da, daxilimiz gündən-günə təzələnir» (2 Kor. 4:16). Hətta İsa da xidmətdə yorulurdu və dincəlməli idi (Yəhya 4:6). Ehtiyac içində olan qadın Ona toxunanda, İsa gücünün tükəndiyini, daxili ehtiyatlarının qapandığını hiss etdi (Mark 5:30). Davam edən yaxşı bir şey təsirli gücün və şəxsi gücün sərf edilməsi olmadan yerinə yetə bilməz.

Əmin-amanlıq ruhunda olmaq rəhbəri hasil etmir. Əgər məsihçi erkən durmaq və gecəyə qədər işləmək, səylə öyrənmək üçün daha çox güc sərf etmək və sadıq işləmək istəmirsə, o şəxs insanları dəyişdirməyəcəkdir. Əldən düşmə rəhbərliyin qiymətidir. Ortabablıq heç vaxt yorulmamağın nəticəsidir.

Məbəd Müjdəçiliyi Cəmiyyətinin katibinə Duqlas Tornton yazmışdır:

Axı mən taqətdən düşmüşəm! Yazmağımın yeganə səbəbi odur ki, indi işləmək üçün mən çox taqətdən düşmüşəm və o qədər taqətdən düşmüşəm ki, yata da bilmirəm ... onlar mənə deyirlər ki, mən vaxtından əvvəl qocalıram

və gərginlik bir az getməyə nə qədər həkimlər mənə uzun ömrü vəd etmirlər. Həyat yoldaşım məndən də çox təqətdən düşübüdür. O, bir müddət tamamilə dincəlməlidir ... Ah vətənimdə olan məbəd bu gün olan imkanların heç olmazsa yarısını dərk etsəydi! Heç kim çağırışı eşitməyəcək? Xahiş edirəm, bizə yardım etmək üçün əlinizdən gələni edin.

Burada hər gün sürətlə keçən fürsətləri tutan yorğun müjdəçi rəhbərlərdən danışılır.

Tənqid

«Dağıdıcı tənqiddən başqa rəhbərin təsirliliyini, bacarığını və təşəbbüsünü məhv edən başqa bir şey yoxdur... Bu, insanın düşünmə prosesinin təsirliliyinə mane olur və onu zəiflədir. Bu, onun özünə hörmətini dağıdır və öz məsuliyyətlərinin öhdəsindən gəlmək bacarığına olan inamını azaldır.»

Heç bir rəhbərin tənqidsiz günü keçmir və tənqid gələndə təvazökarlıq daha çox sınaqlardan keçəcəkdir.

Gənc bir xidmətçiye məktubunda Fred Mitçel bir dəfə yazmışdır:

Mən şadam ki, sən _____ tərəfindən sənə qarşı yönələn bütün tənqidlərdə ola bilən bütün xeyir-duaları götürürsən və bu acı hücum şirin bəhrə verəcəkdir. Bizimlə nə baş verəcəyi vacib deyil, amma baş verəcəklərə bizim reaksiyamız çox mühümdür. Sən daha çox tənqid gözləyə bilərsən, çünki bu, məsuliyyət ilə birlikdə gəlir. Bu, bizim Allahla təvazökar tərzdə addımlamağımıza və Allahın istədiyi hərəkəti etməyimizə səbəb olur.

Samuel Brenql öz müqəddəslik hissi üçün kəskin tənqidin istisini hiss etmişdir. Özünü müdafiə etməyə tələsmək əvəzinə, cavab vermişdir: «Məzəmmət üçün bütün qəlbim ilə sənə minnətdaram. Məncə, mən buna layiq idim. Dostum, məni dualarında xatırlayacaqsanmı?»

Başqa bir tənqidçi onun ruhani həyatına hücum edəndə, Brenql cavab vermişdir: «Mənim həyatımı tənqid etdiyin üçün sənə

minnətdaram. Bu, məni özümü yoxlamağa, ürəyimi araşdırmağa və duaya istiqamətləndirdi ki, bu da məni həmişə qəlbimin müqəddəsliyi üçün tamlıqla İsadən asılı olmağımı dərindən hiss etməyə və Onunla daha şirin ünsiyyətə aparır.»

Belə bir cavab ilə, tənqid lənətdən xeyir-duaya çevrilir, passivdən aktivə keçir.

Paul insanların yox, Allahın xeyirxahlığını axtarırdı. Onun ağır söyləri ətrafındakıları razı salmaq üçün deyildi (Qalat. 1:10). Nə də ki, Paul tənqiddən narahat olurdu. «Siz, yaxud insan məhkəməsi mənim işlərimi təhlil edirsə, bu, mənim üçün çox az əhəmiyyət kəsb edir ... Çünki mənim işlərimi təhlil edən Rəbdir» (1 Kor. 4:3–4). Paul iradları və digərlərinin tənqidlərini səthi götürə bilirdi, çünki onun qəlbi Allahın əlində idi (Kolos. 3:22).

Amma insan fikri ilə zəif ruhani həyat arasındakı etinasızlıq zənciri və doktrina fəlakətdir. İnsan fikrindən gələn sərbəstlik, kimin həyatında Allahın izzəti məqsəddirsə, o insan üçün dəyərli ola bilər. Paulun qulaqları Allahın səsində tərəf yönəlmişdir və insan səsləri ilə müqayisədə zəif idilər. O, insan mühakiməsindən qorxmurdu, çünki o, daha yüksək məhkəmə qarşısında duracağından xəbərdar idi (2 Kor. 8:21).

İmtina edilmə

Yüksək standartların ardınca gedən rəhbər özünü öz Müəlliminin getdiyi imtina edilmə çıxırında görə bilər. Çünki «O, özününkülərə gəldi və Özününkülər Onu qəbul etmədilər».

C. Qreqori Mentl bir xidmətçi barədə danışdı, bu xidmətçinin toplantısında insanlar onun sözünü qəbul etməkdən imtina etmişdilər. Xidmətçi öz xalqını yaşıllıq otlağa və sakit sular kənarına aparmaq istəyirdi, amma onlar istəmirdilər. Bu xorun Allahdan olmayan vərdişləri hər şeyi kəskinləşdirdi və xidmətçi xoru işindən azad etdi. Xor səhnədən düşüb gedəndən sonra bu, toplantını gələn bazar günü ilahi oxuduqları zaman sakit olmağa təhrik etdi. Xidmətçi tək oxudu.

Nəhayət ki, çıxılmaz vəziyyətin sonunda, Allah onunla danışdı. Parkdakı skamyada o, cırılmış qəzet hissələri gördü və bu sözləri oxumaq üçün onu götürdü: «Bir adam ilk öncə tamamilə imtina

olunmayana qədər, heç vaxt qəbul edilmir.» Xidmətçiyə daha başqa heç nə lazım deyildi. O, Məsih naminə tamamilə imtina edilmişdi və bu faktı dərk etməsi onun bəhrəli xidmətçi olmasına başlanğıc oldu. İnsanlar tərəfindən imtina edilərək o, Allah tərəfindən qəbul edilmişdir.

A. B. Simpson pastorluqdan istefa edəndə «ehtiyac içində olmağın, nifrət edilməyin, tərک olunmağın» mənasını öyrəndi. O, yaxşı maaşını, Amerikanın böyük şəhərində baş pastorluq vəzifəsini və onun hələ də cəhd edilməmiş işinə yardım etmək üçün bütün iddiaları təhvil verdi. Onun ardınca gedən yox idi, təşkilat yox idi, mənbə yox idi, böyük ailə dəstəyi yox idi və ona yaxın olan adamlar uğursuzluğun baş verəcəyini qabaqcadan xəbər verirdilər. O, tez-tez deyirdi ki, yüksək qiymətləndirdiyi dostları tərəfindən rədd edilərək mərhəmət üçün küçədəki daşa əyilib baxırdı.

«Tamamilə imtina edilmiş kələ-kötür yol şikayətsiz və sevinclə tapdalanırdı. O bilirdi ki ... alovdan və sudan keçməsinə baxmayaraq, zəngin yerə aparın ilahi yolla təyin edilmiş yoldur.» Simpson belə bir yerə aparıldı. Həyatının sonunda o, müjdəçilər hazırlamaq üçün beş məktəb açmışdı, on altı ölkədə yüzlərlə müjdəçi və Birləşmiş Ştatlarda və Kanadada çoxlu kilsələr açmışdır ki, onlar da öz saylarından da uzaqlara ruhani təsirini göstərmişdir.

«Tez-tez izdiham rəhbər keçib gedənə qədər onu tanımır və sonra onu həyatda daşladıkları daşla onun heykəlini qururlar.»

Təzyiq və Çaşqınlıq

Biz sadəlvhlüklə fikirləşirik ki, daha çox məsihçi kimi böyüdükcə, Allahın iradəsini ayırd etmək də bir o qədər asan olacaqdır. Amma çox zaman əksinə olur. Allah yetkin rəhbər ilə yetkin adam kimi rəftar edir, daha çox şeyi onun öz ruhani ayırd etməsinə buraxır və həmçinin, erkən illərdən daha az gözə çarpan bələdçilik verir. Rəhbərin təzyiqinə labüd şəkildə çaşqınlıq əlavə edilir.

D. E. Host dostuna demişdir:

Təzyiq! Bu, pillədən pilləyə gedir, bu, sənin həyatının hər bir anında dəyişir ... Hadson Taylor öz gənclik illərində

hər şeyin ona necə aydın, cəld gəldiyini deyirdi. O dedi: «amma indi mən yaşlaşdıqca və Allah məni daha çox istifadə etdikcə, tez-tez özümə dumanda tənha gedən adam kimi görünürəm. Mən nə edəcəyimi bilmirəm.»

Amma hərəkət etmək vaxtı gəlib çatanda, Allah həmişə Öz xidmətçisinin etibarına səs verirdi.

Başqalarının üzərinə düşən qiymət

Rəhbərə yaxın olan adamlar da qiyməti ödəyirlər. Bəzən ağır qiymət. Fred Mitçel Çin Müjdəçilik Təşkilatının britaniyalı direktoru vəzifəsinə dəvəti qəbul edəndə, o öz övladlarına yazmışdı:

Qəlbimdə çox kədərlərim var idi, özümü ananıza və siz övladlarıma daha çox verə bilmədiyimə görə bu, hələ də mənim əsas kədərlərimdən biri kimi qalır. Məhsul boldur və işçilər azdır, bu, o deməkdir ki, mənim üzərimdə çoxlu çağırışlar var idi. Mən öz etinasızlığıma haqq qazandırmıram, amma Rəbbimiz İsanın naminə sizin tərəfinizdən edilən hər bir qurban mükaəfatsız qalmamışdır.

Bu, rəhbərdən təhlükəli riskə getməyi tələb edir. Bu rəhbərdən padşahlığı qurmağı tələb edir. Buna görə də İsanın sözləri belə coşqun idi: qiyməti hesabla; çarmıxı götür (baxın: Luka 14:25–33)

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN

- A. Sən rəhbərliyin qiymətinin üzərinə əlavə edəndə, səndə cəmi nə qədər alınır? Ödənişi necə razılaşaçaqsan?
- B. Bu fəsildə adı çəkilən qiymətlərin (özünü qurban, tənhalıq, əldən düşmə, tənqid, imtina edilmə, təzyiq, çaşqınlığa düşmə və başqalarının üzərinə düşən qiymətlər) hansı birinin sənin üçün ən çətin olduğunu fikirləşirsən? Nə üçün?
- C. Səninlə kim rəhbərliyin qiymətini ödəməkdə bölüşəcəkdir və yaxud bölüşür? Onları necə ruhlandırırırsınız və onlara necə minnətdarsınız?

RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTLƏRİ

*Bunlarla yanaşı bütün cəmiyyətlər üçün hər gün çəkdiyim
qayğının yükü boynumdadır.*

2 Kor. 11:28

Xidmət

İsa rəhbərliyi xidmət kimi təyin etmişdir və Onun təyinatı istər rəhbər dünyəvi, istərsə də məsihçi təşkilatında işləsin, hər ikisinə aiddir. General Montqomeri demişdir ki, onun müharibə təcrübəsi ona öyrətməmişdir ki, komanda qoşuna xidmət etməlidir və yaxşı komanda zabiti özünü anonim saxlayaraq öz komandirinə xidmət etməlidir.

«*On iki nəfərin təlimi*» adlı kitabında A. B. Bryus yazmışdır: «Başqa padşahlıqlarda insanların onlara xidmət göstərməsini şərəf hesab edənləri onlar idarə edirlər. İlahi dövlətdə isə onlar xidmət etməyi şərəf hesab edənləri idarə edirlər.» Prinston Universitetində işləyən Con A. MakKay «xidmətçinin» məsihçilikdə mühüm obraz olduğunu dəstəkləyirdi. Allahın Oğlu Allahın işini görmək üçün Allahın xidmətçisi oldu. Bu obraz müjdəçilik təşkilatı üçün və fərdi imanlılar üçün onlara Allah tərəfindən verilən tapşırığı yerinə yetirmək üçün nümunəni təmin edir.

Həqiqi rəhbər ilk öncə öz rahatlığının, yaxud nüfuzunun deyil, başqalarının rifahının qayğısına qalır. O, başqalarının problemlərinə şəfqət göstərir, amma onun öz şəfqəti möhkəmlənir və stimullaşır; o yumşalmır və zəifləmir. Ruhani rəhbər həmişə digərlərinin etibarını Rəbbə istiqamətləndirəcəkdir. O, hər bir böhran vəziyyətində faydalılıq üçün yeni imkan görür. Allah Musadan sonra rəhbərlik edəcək şəxsi seçəndə, bu, özünü sadıq xidmətçi kimi sübut etmiş bir adam, Yeşua idi (Çıxış 33:11).

D. E. Host ondan əvvəl Çin Müjdəçilik Təşkilatının rəhbərliyinə keçən Hadsonun sirləri haqqında danışdı:

Bizim aramızda onun təsirinin yayılmasının başqa bir sirri də onun özü haqqında başqalarının fərvanlığı və rahatlığını nəzərə almağına böyük şəfqət göstərməsi və qayğıkeşliyi durur. O, hər zaman qarşısında özünü-qurbanın yüksək standartını saxlayırdı, bu sahədə onun qədər özünü qurban verməyi bacarmayan insanlara qarşı heç vaxt nəzakəti və şəfqətliliyi tükənmirdi. O öz qardaşlarının uğursuzluqlarına qarşı böyük həssaslıq və səbir göstərirdi və beləliklə, çox hallarda onlara yüksək sevgi ilə yardım göstərə bilirdi.

Tətbiq Edilən İntizam

İntizam rəhbərin başqa bir məsuliyyətidir, bu öhdəlik tez-tez xoşagəlməzdir. Özünü intizam etmə rəhbərin əsas xüsusiyyətlərindən biridir ki, bu da onun ətrafındakılara əvvəla-xır şüurlu surətdə, yaxud şüursuz surətdə tətbiq ediləcəkdir. Bəziləri rəhbərin intizamlı həyat tərzini təqlid edəcəklər, amma digərlərini isə intizam ilə həmin həyat tərzinə yönəltmək lazımdır. Bundan əlavə, hər hansı bir məsihçi cəmiyyətinin təsirliliyi və uzun müddət davamlılığı mömin və sevən intizamın təlimdəki, əxlaqdakı və davranışdakı ilahi standartları qoruyub saxlamasını tələb edir.

Paul intizamı məşq edənlər üçün rəhbərlikdə tələb olunan ruhu təsvir edir. «Qardaşlar, əgər bir adam bir təqsir üstündə tutulsa, siz ruhanilər onu həlimlik ruhu ilə bərpa edin. Sən də sınağa düşməmək üçün özünə fikir ver.» (Qalat. 6:1). Bütün intizamın əsas tərkib hissəsi məhəbbətdir. «Bir qardaş kimi ona nəsihət verin.» (2 Salonik. 3:15). «Bir qardaş kimi ona nəsihət verin.» (2 Kor. 2:8). Öz problemləri və zəiflikləri ilə üzləşən şəxs başqa bir şəxsə həm məhəbbətlə, həm də mətanətlə yardım edə bilər. Həlimlik ruhu tənqidilik ruhundan daha çox şeyə nail olacaqdır.

İntizam etmə vəziyyətinə yaxınlaşanda, rəhbər beş göstərişi yadda saxlamalıdır: (1) ilk öncə tam və bitərəfli sorğu-sual et; (2) sonra intizam hərəkətinin işə və fərdə olan tam faydasını nəzərdən keçir; (3) bunların hamısını sevgi ruhunda et —

hər zaman diqqətli ol; (4) hər zaman təqsirkarın ruhani bərpa olunmasını nəzərdə saxla; (5) bunlar barədə dua et.

İstiqamət

Yol göstərmək məsuliyyətin üçüncü hissəsidir. Ruhani rəhbər başqalarına istiqamət göstərməyə cəhd etməzdən əvvəl, özünün hara getdiyini bilməlidir. Baş Çoban bizə nümunə verib. «Öz qoyunlarının hamısını çölə çıxarandan sonra, onların önündə gedər və qoyunlar da ardınca gedər, çünki onun səsinə tanıyırlar» (Yəhya 10:4). A. U. Tozer deyib ki: «İdeal rəhbər Allahın səsinə eşidən və səs onu çağırıqca ona səs verəndir.» Paul Korinf məsihçilərinə bu çağırışı vermişdir: «Mən Məsihdən nümunə götürdüyüm kimi, siz də məndən nümunə götürün.» (1 Kor. 11:1). Paul kimin ardınca getdiyini bilirdi, hara getdiyini bilirdi və həmçinin, başqalarını da onun ardınca oraya getməyə çağırırdı.

İnsanları, hətta güclü fikirlərə malik olan yetkin məsihçiləri istiqamətləndirmək asan iş deyildir. Rəhbər öz iradəsini ölçüb-biçmədən onu müdafiə edə bilməz. D. E. Host demişdir:

Bizim təşkilatımız kimi təşkilatda, öz işlərinə rəhbərlik edənlər öz bildiyini edənlərlə və qarşıdurmalarla üzləşməyə hazırlaşmalıdır və instinktiv olaraq ağıllı və faydalı səslənən, amma bəzi təsir edilənlər tərəfindən təsdiq olunmayan işin gedişatlarını dayandırmağı bacarmalıdır. Hadson Teylor yenə də və yenə də ya çox dəyişmək, ya da ki, ağıllı və yararlı, amma böyük qarşıdurma ilə qarşılanan və mübahisəli dəyişiklikləri azaldan və ya ləğv edən layihələrdən daha böyük pisliklər yaratmağa meyl edən layihələri kənara qoymaq məcburiyyətində idi. Sonra, duadakı səbirli davamlılığa cavab olaraq, o layihələrin çoxu yerinə yetirildi.

Təşəbbüs

Rəhbər təşəbbüs göstərməlidir. Bəzi rəhbərlər yeni risklərə addım atmaqdan daha çox nailiyyətləri saxlamaqda bacarıqlıdılar,

onlar həvəsi yaratmaqdan, qaydanı qoruyub saxlayırlar. Həqiqi rəhbər həm riskə gedən, həm də uzaqgörən olmalıdır. O, həm təkan verməyə, həm də sürətini saxlamağa hazır olmalıdır. Paul həmişə ehtiyatla və çoxlu dualarla, amma həmişə uzaq məsafədə olana doğru can ataraq, daim nəzərdən keçirilmiş risklər edirdi.

Rəhbər ya irəliləyişə doğru planları işə salmalıdır, ya da ki, başqalarının dəyərli planlarını tanımalıdır. O, arxadakılara bələdçilik və istiqamət vermək üçün öndə qalmalıdır. O, nəyinsə baş verməsini gözləmir, amma onların baş verməsi üçün nə iş edir. O, özünü başlayandır, hər zaman təkmilləşmiş üsullar axtarır, yeni fikirləri sınağa can atandır.

Robert Luis Stevenson təhlükəsizlik və mühafizə davranışını «həmin bezdirici göbələk» adlandırırdı. Hadson Teylor iman addımları atdı ki, bu da başqalarına riskli plan kimi görünürdü. Təşkilatın tarixində ən böyük nailiyyət cəsarətli, riskli addımlar atan, Allaha yaxın olan rəhbərlər tərəfindən gəlmişdir.

Daha çox uğursuzluqlar yeni ideyalarla dolu təcrübələrdənsə, qorunmanın ifratlığından gəlir. Məsihi xidmətində mühüm vəzifəni tutan bir dostum qeyd etdi ki, bu yaxınlarda öz həyatını araşdıranda, onun uğursuzluqlarının ən çoxu kifayət qədər cürət etməməsindən irəli gəlib. Baş yepiskop Moull demişdir: «Allahın padşahlığındakı sərhədlər heç vaxt ehtiyat edən kişi və qadınlar tərəfindən artmamışdır.»

Rəhbər, təşkilatını səhvədən və itkidən xilas edə bilən ehtiyatlı insanların məsləhətlərinə soyuq yanaşa bilməz. Amma ehtiyat, xüsusilə də rəhbər Allahın hər şeyə nəzarət etdiyini bilirsə, vəhyi məhdudlaşdırmamalıdır.

Könüllü olaraq məsuliyyəti boynuna götürmək rəhbərin xüsusiyyətidir. Yeşua bu cür şəxs idi. O, tarixdə ən dahi adamlardan biri olan Musanın ardınca getməyə tərəddüd etmədi. Yeşuanın Musadan daha çox səbəbi var idi ki, bacarıqsızlığı barədə yalvarsın. Amma Yeşua Musanın günahını təkrarlamadı. Əksinə, tez qəbul etdi və işə başladı.

İlyas göylərə qalxanda, Elişanın gücünü qəbul etməkdən yayınmadı. O, cübbənin yerə düşməsi ilə qazandığı səlahiyyəti qəbul etdi və səlahiyyətli rəhbər oldu.

Hər bir məsələdə rəhbərlər öz ilahi çağırışlarından əmin idilər. Rəhbərlik işi təqdim olunanda, heç kimin Allahın ona verdiyinə qarşı tərəddüd etməsinə lüzum yoxdur.

Baş yepiskop Benson başqa bir dövrdə yaşayırdı, amma onun həyat üçün olan qaydaları bu gün də uyğunlaşır:

- Günün əsas işinə həvəslə başla.
- Öz məşğulluğuna, yaxud vaxtının azlığına görə deyilmə, amma ətrafında olan bütün zamanı al.
- Müvafiqlik gələndə heç vaxt deyilmə.
- Heç vaxt yük altında əzab çəkən kimi görünərək işləri şişirtmə, amma bütün məsuliyyətləri azadlıq və sevinclə qəbul et.
- Heç vaxt çoxlu işə, yaxud adi həyat təcrübələrinə diqqəti cəlb etmə.
- Üzləşmədən, yaxud ittihamdan əvvəl, Allahdan səhv edən şəxs üçün həqiqi sevgini əldə et. Faktları bil; Öz mühakiməndə səxavətli ol. Əks təqdirdə, sənin yaxşı niyyətli ittihamın necə təsirsiz, necə anlaşılmayan, yaxud ola bilsin, qıcıqlandırıcı ola bilər.
- Eşitdiyin hər şeyə inanma; qeybət yayma.
- Keçən toplantıya görə alqış, minnətdarlıq, hörmət, yaxud ehtiram axtarma.
- Sənin məsləhətin, yaxud fikrin nəzərə alınmayanda, yaxud nəzərə alınıb, kənara qoyulanda deyilmədən kənar ol.
- Heç vaxt özünün kiminləsə müqayisə olunmasına izin vermə.
- Söhbəti öz ehtiyaclarına və maraqlarına itələmə.
- Heç bir xeyirxahlıq, hala acıma axtarma; nəvaziş istəmə, amma gələni qəbul et.
- Təqsiri daşı; onu bölüşmə, nə də ki, dəyişdirmə.
- Sənin öz işlərinə, yaxud fikirlərinə görə başqasına şərəf verildəndə minnətdar ol.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN

- A. Bu fəsil bizim dörd əsas rəhbərlik məsuliyyətlərimizi araşdırır: xidmət, tətbiq edilən intizam, rəhbərlik və təşəbbüs. Bunlardan hansını daşımaq üçün daha çox hazırsan? Öz qabiliyyətlərini necə inkişaf etdirmisən?
- B. Bu məsuliyyətlərdən hansı səni daha çox sıxıntılı, yaxud narahat edir? Niyə?
- C. Baş yepiskop Bensonun rəhbərlik qaydalarını (fəslin sonunda) diqqətlə oxu. Hansı ifşəedicirsə, qarşısında «i» yaz; hansı təkanverici və öyrədicirsə, qarşısında «t»; hansı daha çox ruhlandırıcı və təsdiqləndiricirsə, qarşısında «r» hərfini yaz.

RƏHBƏRLİYİN SINAQLARI

Allah İbrahimi sınağa çəkdi.

Yaradılış 22:1

*Bundan sonra İsa iblis tərəfindən sınağa çəkilmək üçün
uh tərəfindən səhraya aparıldı.*

Matta 4:1

Ruhani səlahiyyət həvalə edilmiş hər bir kəs yol boyu sınaqlar, imtahanlar, çətinliklər gözləyə bilər. Bu sınaqlar nə qədər çətin və narahat olsalar da, onlar rəhbərliyi saflaşdırmağa və aydınlaşdırmağa xidmət edirlər. Yaqubun məktubundakı ilk fəsil nümayiş etdirir ki, Allah bu təcrübələrin baş verməsinə icazə verir, hətta bunların baş verməsini bizim yaxşılığımız və bizim böyüməyimizə görə planlaşdırır. Sınaqlar bizim məğlub olmağımıza görə yox, uğur qazanmağımıza görə nəzərdə tutulublar. Sınaqlar irəliləyişi göstərir.

Güzəştə Getmək

Razılıq əldə etmək üçün biz qanunu rədd etməliyik? Standartı aşağı salmaq həmişə geriye addımlamaq deməkdir və güzəştə getmək, demək olar ki, həmişə bunu tələb edir.

Musa və Firon arasındakı mübahisə güzəştə getmək üçün günaha sövq olunmanın bariz nümunəsidir. Firon başa düşəndə ki, Musa yəhudiləri Misirdən çıxartmağı nəzərdə tutur, o, Musanın planını dağıtmaq üçün hiyləgərlikdən və hədələrdən istifadə etdi. «Əgər istəyirsinizsə, Allaha ibadət edin,» onun birinci təşəbbüsü idi, «amma bunu etmək üçün Misiri tərk etməyin.» Müasir ekvivalent bu olardı: «Din yaxşıdır, amma onun barəsində dar düşünmə. İzin vermə ki, din səni dünyadan ayırı salsın.»

Bu cür yanaşma uğursuzluğa uğrayanda, Firon başqa bir şeyə əl atdı: «Əgər ibadət etmək üçün Misirdən çıxmalısınızsa, onda uzağa getməyin. Din yaxşıdır, amma onun barəsində fanatik olma. Bacardığıca dünyaya bir o qədər yaxın ol.»

Amma üçüncü cəhd təbii hisslərlə oynadı: «Qoyun kişilər getsin və ibadət etsinlər, qadınlar və uşaqlar isə burada qalsınlar. Əgər sən dünya ilə əlaqəni kəsməlisənsə, bu cür dar həyat tərzinə digər ailə üzvlərini də məcbur etmə.»

Fironun son cəhdi tamahkarlığa çağırış idi: «Yaxşı, gedin. Amma mal-qara, sürülər qalsın. İzin vermə ki, sənin qəribə dini öhdəliklərin sənin iş və irəliləyişinin yolunda dayansın.»

Aydın ruhani dərrakə ilə Musa hər bir bəhanəni rədd etdi: «Bir dırnaqlı da qalmamalıdır», Musa dedi (Çıxış 10:26). Beləliklə, Musa Allahın xalqına rəhbərlik etməyin böyük sınaqlarından şərəflə çıxdı.

Canatma

Bütün dahi rəhbərlər — həmçinin, Musa da — bu sınaqla üzləşirlər. Musa Sina dağında olarkən, İsrail xalqı bütperəstliyə döndü və Allah çox qəzəblənərək dedi: «Onları vəba ilə cəzalandıracağam. İrsdən məhrum edəcəyəm. Onlardan çox böyük və güclü bir milləti səndən törədəcəyəm.» (Saylar 14:12)

Musa, demək olar ki, artıq camaatın şikayətləri və tez-tez bütperəstliklə məşğul olmaqları barədə kifayət qədər eşitmişdir. Bu ilahi təklifi, yəni xalqın layiq olduğu cəzanı alması təklifini nə üçün də qəbul etməsin və idarə edə biləcəyi daha kiçik bir qrupla təzədən işə başlamasın?!

Allahın Öz ağzından çıxan sınağa bax. Öz şəxsi canatması əvəzinə, Musa fədakar zadəganlıq, Allahın izzətinə həqiqi qayğı və səhv bələdçilik edilən xalqa şəfqət göstərdi. Heç bir an belə, onun insani ağlına özünü ucaltmaq fikri gəlmədi. Dua ilə Musa üzüdönük xalqı məhkəmədən xilas etdi.

Qeyri-mümkün vəziyyət

«Bu şəxs qeyri-mümkün vəziyyət ilə necə üzləşir?» Con R. Mott rəhbərləri davamçılardan ayırmaq yolunu tədqiq edərdi. Mott rəhbərləri həvəsləndirirdi ki, onlar şəxsi qabiliyyətlərini, qrup şəklində işləmələrini və imanlarını inkişaf etdirmək üçün asan tapşırıqlardansa, çətin tapşırıqlar üzərində işləsinlər.

«Mən başqaları tərəfindən edilə bilən kiçik şeylər ilə məşğul olmağı tərgitmişəm.» — o dedi. Həqiqi rəhbər çıxılmaz vəziyyətlər və qəliz problemlər ilə üzləşmək üçün irəliyə addımlayır.

Bizim indiki dövrümüz rəhbərlərə daha çətin problemlər təqdim edir. Əgər rəhbər sona qədər dözməlidirsə, onlar çətinə adi şey kimi, mürəkkəb olana normal kimi baxmalıdırlar.

İsrail xalqı Qırmızı dənizə çatanda, Musa qeyri-mümkün vəziyyət ilə üzləşdi. Onların arxasında səhralıq və Fironun qoşunları, qarşılarında isə su var idi; və israillilərin qayıqları yox idi. Musa çıxılmaz vəziyyətdə idi və insanlar da əsəbiləşməyə başlayırdılar. Mənəviyyat aşağı düşdükcə şikayətlər başlayırdı: «Misirdə qəbiristanlıq yox idi ki, bizi səhralıqda ölməyə gətirmisən?»

Böyük iman adamı olan Musa özünü Allahda saxladı. Yəqin ki, onun əmrləri xalqa aydın fantaziya kimi görünürdü, amma fakta gələndə isə böhranlar onun rəhbərliyini müəyyən edən anlar idi.

«Qorxmayın» — deyə onlar hər dəfə qorxanda Musa qışqırırdı.

«Möhkəm olun!» — deyə o, Firon irəlilədikcə qışqırırdı.

«Rəbbin xilasını görəcəksiniz!»

Beləliklə həmin qəribə və heyranedici gündə İsrail xalqı Allahın hərəkət etdiyini gördülər, onların ümidləri doğruldu, düşmənləri məhv oldu. Ruhlandırıcı dərs odur ki, Allah insanlara bələdçilik etməkdən və sonra onların etibarına cavab olaraq, onlara hər bir qeyri-mümkün vəziyyətə uyğunlaşan qüdrəti göstərməkdən həzz alır.

Hadson Teylor çinliləri Məsihə gətirmək üçün çox çətin vəziyyətlər ilə üzləşmişdir. O, Allah üçün etdiyi tapşırıqlarda üç mərhələni — qeyri-mümkün, çətin, bitmiş mərhələni qeydə almışdır.

*Həyatında Qırmızı dənizə gəlib çatmısan?
Orada bacardıqlarını etməyinə baxmayaraq,
Heç bir çıxış yolu yoxdur, geriyə heç bir yol yoxdur,
Orada içindən keçməkdən başqa yol yoxdur?
Onda sakit etibar ilə Rəbbi gözlə
Sənin qorxuların yox olana qədər;
O, küləyi göndərəcəkdir, O, daşqınları toplayacaqdır,
Sənin ruhuna: «Davam et» deyəndə.
Səhər «qalxmış buludun altına» bax,
Sən orada yalnız Rəbbi görəcəksən,
O, səni dənizdən çıxarıb bilmədiyin bir yerə
aparanda
Onda sənin göz yaşların düşmənlərin kimi yox
olacaqdır,
Sən artıq qorxmayacaqsan;
Ona daha yaxşı yerdə,
Onun əllərinin yaratdığı yerdə həmdlər oxuyacaqsan.*

Enni Conson Flint

Uğursuzluq

Öz karyeralarının ən yüksək zirvəsində olan bir çox adamlar öz böyük daxili uğursuzluq hissini gizlədirlər. Britaniyalı təbliğçi Aleksandr Maklaren böyük izdiham qarşısında gözəl bir çıxış etdi, amma uğursuzluq hissləri ilə dolaraq geri döndü. «Mən bu barədə bir daha danışmamalıyam» — o dedi.

Onun gözlədikləri çox yüksək idi? Yoxsa o, böyük sevinc hissi keçirməli olduğu halda, iblis ona kədər gətirdi?

Rəhbərin uğursuzluğun öhdəsindən necə gəlməsi (yaxud, sadəcə, uğursuzluq hissi) gələcək üçün planın çox hissəsini təyin edəcəkdir. Peter Məsihi inkar edəndən sonra rəhbər kimi uğursuzluğa düşmüşdü, amma tövbə və sevgi yenidən fürsət qapısını açdı və Peterin rəhbərliyi qalan bütün məsihçi ələminə toxundu. «Günah çoxalan yerdə Allahın lütfü daha da çoxaldı.»

Müqəddəs Kitab qəhrəmanlarının çoxu uğursuzluq ilə üzləşmiş və ondan çıxıb bilmişdilər. Hətta uğursuzluq çox böyük olanda belə, yenidən rəhbərliyi tapanlar toz içində qalmaqdan və öz faciələrinə ağlamaqdan imtina etdilər. Əslində, uğursuzluqları onları Allahın lütfünü daha yaxşı anlamağa gətirib çıxardı. Onlar ikinci, bəzən üçüncü və dördüncü şansı verən Allahı tanıdılar.

Tarixçi Ceyms Antoni Froud yazmışdır: «İnsanın dəyəri onun özünəməxsus, yaxud xüsusi sınaq altında uğursuzluğa uğraması ilə deyil, həyatı ilə ölçülməlidir. Həvari Peterə əvvəlcədən xəbərdarlıq edilsə də, təhlükənin ilk anında üç dəfə öz Müəllimini inkar etdi; buna baxmayaraq, onun gücündə və zəifliklərində olan təbiətini bilən O Müəllim, onu seçdi.»

Uğurlu rəhbər ya özünün, ya da ki, başqa birisinin uğursuzluğunun son olmadığını öyrənib. Uğursuzluqlar və hətta bacarıqsızlıq hissi təvazökarlıq doğura bilər və həqiqətən səlahiyyətdə olan rəhbərə xatırlatmaq üçün xidmət edə bilər.

Paxıllıq

Əksər rəhbərlər hansısa müddətdə paxıl rəqib problemi ilə üzləşirlər. Hətta Musa da o sınaqla üzləşmişdir. Paxıllıq iblisin çox istifadə etdiyi bir silahıdır.

Musanın bu cür ilk sınağı öz ailəsi daxilindən, öz bacısı və qardaşından gəlmişdir. Belə görünür ki, onlar unutmuşdurlar ki, xalqı Misirdən çıxartma barədə Musanın nəcib qərarı olmasaydı, onlar və bütün israillilər hələ də ağalarının qamçısı altında qul kimi qalmışdılar.

Məryəm artıq böyük idi və daha yaxşı bilməli idi. O, Musanın efiofiyalı qadın ilə nikahı barədə qeybət yaymışdır. Nəsil nifrəti təkcə bu əsrin günahı deyil. Məryəm yad adamın müdaxiləsinə hiddətlənmişdi və zəif iradəli Harunu da üsyana çəkmişdi.

İkinci yer ilə məmnun olmayaraq, Məryəm və Harun iblis tərəfindən idarə olunaraq, çevriliş edərək Musanı vəzifəsindən götürmək istəyirdilər. Onlar öz xainliklərini möminlik ilə örtüdlər: «Rəbb yalnız Musa vasitəsi ilə danışıdı ...? O, bizim vasitəmiz ilə də danışmadımı?»

Musa çox dərin yaralanmışdı, amma o özünü müdafiə etmək üçün heç bir şey demədi. Onun əsas qayğısı öz vəzifəsi, yaxud üstünlüyü yox, Allahın izzəti idi. «Musa yer üzündə yaşayan bütün adamlardan daha itaətkar bir insan idi.» (Saylar 12:3). Musanın böyük səssizlikdə qalmasına baxmayaraq, Allah Öz xidmətçisinin səlahiyyətinə qarşı belə etirazı cavabsız qoymazdı.

Pis hərəkət açıq-aşkar olduğuna görə, cəza da açıq-aşkar olmalı idi. «Bulud çadırın üzərindən çəkiləndə Məryəm cüzama tutulmuş, qar kimi ağarmışdı. Harun Məryəmə baxdıqda gördü ki, o, cüzama tutulub» (Saylar 12:10). Belə təsirli cəza Məryəmin günahının ciddiliyinə işarədir və bir daha Musanın böyüklüyü işıq saçır. Onun yeganə cavabı, öz bacısı üçün dua etmək idi və Allah lütfkarlıqla, mərhəmətlə cavab verdi.

Rəhbər üçün dərs aydındır. Allah tərəfindən rolu yerinə yetirmək üçün təyin olunan şəxs, rəqibləri paxıla, yaxud xainə çevriləndə, öz müdafiəsi barədə narahat olmamalıdır. Bu cür rəhbər səmavi Qoruyucunun əllərində təhlükəsizdir. Həqiqətən, Allah Öz xəbərdarlıq sözləri ilə Məryəmə qarşı necə sadıq olduğunu göstərir: «Nə üçün qorxmayaq qulum Musadan gileyləndiniz?» (Saylar 12:8).

Musa ikinci çətinliklə Qorah və onun tərəfdarları tərəfindən üzləşdi. Qeyd edək ki, bu, onların Musaya və Haruna olan paxıllıqlarından idi. Qorah bu iki xüsusi adamın nə üçün yüksək vəzifədən həzz almaları barədə fikirləşirdi. Digərləri də (özü) eynilə bu işə layiq və bacarıqlı deyildilərmə?

Musa onların ittihamlarına qarşı özünü müdafiə etməkdən çəkindi, Allah müdaxilə etdi, hökm verildi və xalqda Allah qorxusu artdıqca, Musa əvvəlkindən daha yüksəklikdə dayandı.

Allah Özünün seçdiyi rəhbərləri müdafiə edəcəkdir. O, onları şərəfləndirəcək, qoruyacaq və təsdiq edəcəkdir. Rəhbərlər öz hüquqlarını, yaxud öz vəzifələrini müdafiə etmək barədə narahat olmamalıdırlar.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Sınaq və çətinliklərin olacağı sənin rəhbər olmaq münasibətinə necə təsir edir? Bu, ehtiyatlı olmaq, çətinlik, yaxud rəhbərlikdən çəkinmək üçün səbəbdir?
- B. Bu fəsildəki sınaqlardan hansılar ilə artıq üzləşmişən? Necə onların öhdəsindən gəlmişən?
- C. Musanın üzləşdiyi müxtəlif sınaqları və onun bunlara reaksiyasını nəzərə alsaq, bunlardan hansı sənə dərhal ən zəruri köməyi edib?

SƏLAHİYYƏTİ HƏVALƏ ETMƏK MƏHARƏTİ

Musa İsrail övladları arasından bacarıqlı adamlar seçdi və onlardan xalqa başçı seçdi... Onlar hər vaxt xalqı mühakimə edirdilər. Çətin işləri isə Musanın yanına gətirirdilər.

ÇIXIŞ 18:25–26

Rəhbərliyin xüsusiyyətlərindən biri başqalarının bacarıqlarını və məhdudiyyətlərini tanımaq və onların hər birini harada daha yaxşı iş görəcəkləri yerə yerləşdirməkdir. Başqaları vasitəsi ilə işlərin yerinə yetirilməsinə müvəffəq olmaq ən yüksək növ rəhbərlikdir. İnsanların ağıllı hakimi D. L. Mudi bir dəfə demişdir ki, o, min nəfər insan üçün işləməkdənsə, min nəfər insanı işlədərdi. D. E. Host demişdir: «Geniş surətdə fərqlənən işçilərin ənamlarını qiymətləndirmək bacarığı və sonra onların öz xasiyyətlərinə və işlərinə uyğun şəkildə onlara yardım etmək bizim təşkilatımız kimi təşkilatda nəzarət üçün əsas keyfiyyətdir.»

Dərindən düşünərək səlahiyyət vermək rəhbəri yerinə uyğun olmayan işçini idarə etmək təcrübəsindən xilas edəcəkdir.

Başqalarına məsuliyyətləri həvalə etmək və işi görmək üçün səlahiyyət vermək səlahiyyəti özü istifadə etmək istəyən insana həmişə zövq vermir. O, başqalarına məsuliyyətlər vermək istəyir, ama gücün cilovunu əlindən buraxmaq istəmir. Eləcə də bəzi rəhbərlər təcəlliklərində olan ağıllı insanları özləri üçün təhlükə hesab edirlər və ona görə də səlahiyyəti həvalə etmək istəmirlər. Əsas səbəb hər nə olursa olsun, səlahiyyəti həvalə etməkdə uğursuzluq təcəllikdə olan insan üçün ədalətsizdir və çətin ki qənaətbəxş və ya effektiv kimi sübut olunsun. Bu cür yanaşma etibarın çatışmazlığını göstərir və bu, ən yaxşı əməkdaşlığa da yardım etmir, nə də ki, rəhbərlik üçün təlim alanların tam qabiliyyətlərini üzə çıxarmır.

Səlahiyyəti həvalə etməkdə uğursuzluq həm də Allahın verdiyi insan resurslarını zəif tərzdə idarə etmədir!

Ola bilsin ki, təbəçilikdə olan şəxs öz rəhbəri kimi tapşırığı yaxşı icra edə bilmir, amma həyat təcrübəsi sübut edir ki, əsas məsələ heç də bunda deyil. Şans verərək, daha cavan şəxs bunu daha yaxşı edə bilər, çünki o, müasir həyatın nəbzini daha yaxşı hiss edə bilər. Amma istənilən halda, gənc rəhbərə həm məsuliyyət, həm də səlahiyyət verilməyə o, necə təcrübə əldə edə bilər?

Rəhbərin işi həvalə etmək dərəcəsi onun uğurunun meyarıdır. Bir nəfərlik idarə heç vaxt bir nəfərin daşıya biləcəyi yükədən artıq böyüyə bilməz.

Səlahiyyəti verməyi bacarmayan rəhbər ikinci dərəcəli əhəmiyyətli işin bataqlığına düşür; bu onu yükləyir və əsas tapşırıqlardan diqqətini yayındırır. Onun təbəçiliyində olan insanlar öz potensiallarını üzə çıxara bilmirlər. Bəzi hallarda, işi təklikdə etməyə təkid etmək sadəcə lovğalığın nəticəsidir.

Rəhbər səlahiyyəti həvalə edərsə, o həmin adamlara son dərəcə də etibar göstərməlidir. A. B. Simpson təsis etdiyi müxtəlif məktəbləri başqa adamların idarəçiliyinə buraxdı, onlara imkan verdi ki, öz ənamlarını istifadə etməkdə sərbəst olsunlar. Onlar uğursuzluğa uğrayanda, Simpson bunu öz rəhbərliyinin uğursuzluğu kimi qəbul etdi, çünki o özü onları seçmişdi.

Təbəçilikdə olanlar istər layihə uğur qazansın, istərsə də uğursuzluğa uğrasın, öz tapşırıqları çərçivəsində hərəkət etdikcə öz rəhbərlərinin dəstəyindən əmin olanda, işi daha yaxşı yerinə yetirirlər. Bu etibar hər hansı bir anlaşılmazlığı aradan qaldırmaq üçün məsuliyyətlərin yazılı formada aydın müəyyən edilməsindən yaranır. Aydın şəkildə ünsiyyət qura bilməmək bir çox xoşagəlməz problemlərə və məmnuniyyət gətirməyən nəticələrə aparıb çıxarıbdır.

Paul Super Con R. Mott ilə ünsiyyəti haqqında yazmışdır:

Bu on ildə mənim Polşadakı ən böyük mənbələrim onun dəstəkləməsi hissidir. Mənim ən böyük qürurum onun mənə inanmasıdır. Sözsüz ki, mənin ən böyük hərəkətverici qüvvələrimdən biri onun dəstəyinə layiq olmaq və onun məndən gözlədiklərini ölçməkdir.

Səlahiyyəti həvalə etmək prinsipinin Müqəddəs Kitabda ən böyük təsvirlərindən biri Musanın qayınatası Yetrodur. Onun barəsində Çıxış Kitabı 18-də yazılıb.

İsrail Misirdən keçmiş qul dəstəsindən ibarət təşkil olunmamış dəstə kimi çıxdı. Çıxış Kitabının 18-ci fəslindəki vaxta qədər yeni milli ruh inkişaf edirdi. Yetro Musanın dözülməz ağır yüklə üzləşdiyini gördü — o, səhərdən axşama qədər problemləri həll edirdi. Musa qanunverici hakim idi; Musa mühakimə edən idi; Musa yeni millətin icraedici qolu idi. Onun qərarları insanlar tərəfindən Allahın iradəsi kimi qəbul edilirdi.

Yetro Musanın bu cür gedişatı saxlaya bilməyəcəyini gördü və bəzi işləri başqalarına həvalə etmək üçün iki əsas faktı göstərdi. Birinci, «həm sən, həm də səninlə olan xalq üzülərsiniz. Axı bu iş sənin üçün ağırdır, onu təkbaşına edə bilməzsən.» (Çıxış 18:18). Musa son həddə çatmışdır, yəqin ki, fiziki və emosional mənbələrinə görə artıq məhdudiyyətlərini də keçmişdir. İkinci, problemi həll etmək üçün hazırkı üsul çox yavaş gedirdi və insanların səbri tükənirdi. Səlahiyyəti bölüşmək qanuni hərəkəti sürətləndirəcəkdə və insanlar da razı gedəcəkdə (Çıxış 18:23).

Sonra Yetro iki hissəli plan təklif etdi. Musa ruhani prinsipləri öyrətməkdə davam edəcəkdə və qanunverici rəhbərliyi ilə məşğul olacaqdı. O, həmçinin, məhkəmədə çətin məsələlərə də qərar verəcəkdir. Amma onun işinin çox hissəsi təbəçilikdə olan bacarıqlı və etibarlı adamlara həvalə olunacaqdı.

Yetro müdrikliklə danışdı, çünki əgər Musa təzyiq altında olsaydı, özündən sonra xaosu qoyub getmiş olardı — heç kim rəhbərlik etmək üçün təlim almazdı, heç kim heç nəyə rəhbərlik etməzdi. Rəhbərliyin nailiyyətini təmin etməkdə uğursuzluğa uğramaq bir çox təşkilatları və imanlı cəmiyyətlərini məhv etmişdir.

Musa Yetronun məsləhətinə qulaq asdı və bir neçə faydanı dərk etdi. O, daha böyük problemlərə diqqətini yönəldə bildi. Öz ətrafında olanların gizli ənamlarını kəşf etdi. Əgər Musa təklildə bu işi davam etdirmiş olsaydı, həmin ənamlı adamlar onun tənqidçilərinə çevrilə bilərdilər, amma indi onlar birlikdə problemləri həll edirdilər. İnsanların problemləri səmərli surətdə həll olunurdu və Musa ölümündən sonra effektiv rəhbərlik üçün əsas təməli qoymuşdu.

Yetro heç vaxt köhnəlməyən ruhani prinsip ilə Musanı ruhlandırdı. «Əgər belə etsən, Allah da sənə belə əmr etsə, dözə bilərsən. Bütün xalq da razı olub öz yerinə gedər» (Çıxış 18:23). Yetro öz məsləhətini Allahın səlahiyyəti altına qoydu. Allah Öz xidmətçilərinə öz işlərini görmək üçün bütün məsuliyyətləri verir. Bəzi tapşırıqları digərləri daha yaxşı edə bilərlər və bunlar həvalə edilməlidirlər. Amma hətta bu ikinci dərəcəli tapşırıqlar əla yerinə yetirilməsələr də, səlahiyyəti həvalə etmək hikmətin ən yaxşı hissəsidir. Musa, yəqin ki, təyin etdiyi digər yetmiş nəfər hakimdən daha yaxşı hakimlik edirdi, amma o bu işi təklikdə davam etdirsəydi, onun karyerası sona yetərdi.

Yetronun ruhani ayırd etməsi bu kadrlar heyətini seçmək üçün qoyduğu keyfiyyətlərdən irəli gəlir: qabiliyyətli adamlar, çünki onların işləri çox böyükdür; mömin adamlar; çünki Allah qorxusu müdrikliyin başlanğıcıdır; rüşvətdən və tamahkarlıqdan qaçan hörmətli adamlar.

Yerinə yetirəcəyimizdən daha çox iş məsuliyyətlərini üzərimizə götürmək böyük səhvdir. İşin üzərimizdə düşən payından daha çox etməkdə heç bir yaxşı cəhət yoxdur. Biz öz məhdudiyyətlərimizi biləndə yaxşı işləyirik. Bizim Yetrolarımız tez-tez bizdən daha yaxşı ayırd edə bilirlər, bütün işlərimizə təsir edə bilirlər və biz onlara qulaq asmalıyıq. Əgər biz təbii qanunu pozsaq — insanlar da işlər ilə birlikdə yatmalıdırlar, misal üçün — xoşagəlməz nəticələrdən qaça bilmərik. Əgər biz insan əqidəsinə tabe olsaq və daşıyaçağımızdan daha artıq götürsək, Allah nəticəyə görə heç bir məsuliyyəti qəbul etməyəcəkdir.

Müjdəçilik rəhbərliyi yerli insanların ruhani yetkinliyini görən anda səlahiyyəti bölüşməyə hazır olmalıdır. Sonra müjdəçi onların yanında dayanmalıdır, kömək etməyə hazır olmalıdır. Amma müdaxilə etməməlidir, yerli adama çətinlik və səhvlər olarkən yollar göstərməlidir ki, o da müjdəçi kimi ruhani rəhbərliyi öyrənsin. Bu yolla səlahiyyəti həvalə etmək yerli məsihçi həmkarları kəşf etmək, təlimatlandırmaq və istifadə etmək olan mühüm tapşırığı həyata keçirir. Erkən mərhələlərdə müdrik ayıq-sayıqlıq çox mühümdür, amma müdaxilə etməyi yalnız böhran anlarına saxlamaq lazımdır. Nəzarətdə olmaq hissi inamı dağıdır.

U. İ. Sanqster Britaniyadakı metodist məbədin müjdəçilik bölməsinin baş katibi seçiləndə, o, işi bütün təbəçilikdə olanlar arasında bölüşdürdü, məsuliyyətləri təyin etdi və nəzarət etməni təklif etdi. O, belə etibar etməyə görə peşman deyildi. Sanqster haqqında deyilmişdi: «Yəqin ki onun rəhbərlik barədə ən güclü anlayışı səlahiyyəti bölüşməyin vacibliyini bilmək və yardımçıları diqqətlə seçmək olub. O, həmişə o işin ustası olubdur.»

Böyük müjdəçi cəmiyyətinin rəhbəri haqqında yazaraq onun komandasının üzvü qeyd etmişdir: «Onda çox böyük rəhbərlik ənəmi var idi ki, onun təbəçiliyi altında işləyənlərə heç vaxt müdaxilə etmirdi. Hər kəs öz işini görürdü.» Başqa bir üzv yazmışdır: «O, insanların nə edə biləcəklərini bilirdi və görürdü ki, onlar həmin işi icra ediblər, imkanlarından ən yaxşı surətdə istifadə etməyə yol verirdi və əgər nəşə düzgün olmayanda, araşdırırdı.»

DÜŞÜNMEK ÜÇÜN:

- A. Həvalə olunmuş məsuliyyətləri əldə edəndə sənə ən faydalı təcrübələrin nələr olub?
- B. Sən səlahiyyəti həvalə etməyi nə dərəcədə bacarırsan?
Bir rəhbər kimi səlahiyyəti həvalə etmək sənə effektivliyini necə və nə vaxt inkişaf etdirib?
- C. Əgər sən məsuliyyətləri və imkanları onlara həvalə etsən, həyatında hansı insanlar faydalana bilərlər?

RƏHBƏRLƏRİ ƏVƏZ ETMƏK

Qulum Musa öldü. İndi qalx, sən və bütün bu xalq İordan çayını keçib İsrail övladlarına verəcəyim torpağa gedin ... Musa ilə olduğum kimi səninlə də olacağam. Yeşua 1:2, 5

Şəxsin rəhbərliyinin ən başlıca sınağı təşkilatçı olmayanda onun təşkilatının sağlamlığıdır. Bu həqiqət Qamlielin fariseyə verdiyi məsləhətin arxasında yatırdı: «Bu adamlardan əl çəkin və azad buraxın. Əgər bu hərəkət, bu iş insandandırsa, məhv olub gedəcək. Yox, əgər Allahdandırsa, bu adamların işini məhv edə bilməzsiz.» (Həv. iş. 5:38, 39). Allah tərəfindən ilhamlanmış və ruhani prinsiplər üzərində qurulmuş iş rəhbərliyin dəyişmə şokuna tab gətirəcəkdir və hətta, ola bilsin, nəticədə inkişaf etsin.

Bəzən biz bir rəhbərin ölməsinin Allahı təəccübləndirdiyini, yaxud Allahı təcili hərəkətə gətirdiyini düşünməklə Allahı alçaldırıq. Biz şok, yaxud narahatlıq hiss etsək də, Allahın əhd sandığı üçün titrəməliyik. Məsihçi rəhbərlik dünyəvi rəhbərlikdən fərqlidir. Allah rəhbərləri padşahlıq üçün seçir və hazırlayır (Mark 10:40). Allahın heç bir işi öz məqsədinə çatmayana qədər kənarda qalmayacaqdır.

Böyük hərəkətlər, adətən, onun təsisçisinin ölməsi ilə böhrana uğrayırlar. Amma bu cür böhranların ölümcül olmaması gərəkdir. Liman Biçer demişdi ki, Amerikanın Müjdəçilik Şurasının ilk katibi öləndə, o, ümidini itirmişdir. Sonra başqa bir rəhbər meydana çıxdı və işini elə yaxşı görürdü ki, ikinci katib də öləndən sonra Biçer özünü yenidən ümitsiz hiss etdi. Nəhayət, üçüncü katib özünün bacarıqlı olduğunu sübut etdi, Biçer özünü arxayın hiss etməyə başladı və anladı ki, Allahın resursları tapşırığın öhdəsindən gələ bilirlər. Biçerin özü öləndə, bəziləri inanırdı ki, o, əvəzedilməz idi. Amma Biçerin bütün xüsusiyyətləri — təmkinliyi, əənənəviliyi və

xarici müjdəçilik təşkilatları — Allahın vaxtında və Allahın yolu ilə yeni bacarıqlı rəhbərlər tapdı. Həqiqətən də, heç bir insan padşahlığın işi üçün ənamlı və həsr olunmuş, əvəzolunmaz deyildir.

Allah hər zaman fəaliyyətdədir, biz bunu görməsək də, O, insanları hazırlayaraq rəhbərlik üçün seçir. Böhranlar gələndə, Allah Öz təyin etdiyini onun üçün müəyyən olunmuş yerə qoyur. Adətən, bu cür yerdəyişmələri təşkilat görmür, amma vaxt onu aşkara çıxaracaq.

Allahın İsrail üçün ən böyük hədiyyəsi, torpağın özündən də çox Musa, Davud və Yeşaya kimi adamlar idilər. Allahın ən böyük hədiyyələri həmişə vasitəsi ilə Öz işlərini gördüyü xidmətçiləridir. Onun imanlı cəmiyyət üçün ən böyük ərməğanı rəhbərlik üçün təlim almış on iki kişi idi.

Musanın tərک etmə vaxtı gəlib çatanda İsrail xalqının necə ağılı itirdiklərini təsəvvür edin. Qırx il bütün xalq problemlərin həlli və rəhbərlik üçün ona baxırdı. Musa Allahın iradəsini onlar üçün izah edirdi. Doğrudur, yetmiş ağsaqqal onun rəhbərliyi altında xidmət edirdi, amma orada artıq başqa Musa yox idi. Böhrana əlavə, Kənan torpağına girən zaman onun ölüm vaxtının gəlib çatması idi. İnsanlar Allahda yeni bir rəhbərin olduğuna çətinliklə inanırdılar. Amma Yeşua hazırlanırdı və böhranlar onu önə çıxartdı.

Bu vəziyyət tarix boyu təkrarlanır; hər bir nəsil eyni dərsi öyrənir. Görkəmli bir rəhbərin ölümü şübhələr və qorxular gətirir. Metodistlər Veslisiz nə edərdilər? Xilas Ordusu Butsuz nə edərdi? Pastor köçüb gedəndə bizim imanlı cəmiyyətimiz nə edəcək?

İzzət yolu hər zaman qəbirə aparıb çıxarır, amma yeni izzət aşkarlanacaqdır. Ən dahi rəhbər labüd ölüm tərəfindən, yaxud başqa bir səbəbə görə çıxıb gedəcək və itki hissi onun rəhbərliyinin ölçüsündə fərqlənəcək. Amma keçmişə dönüb baxanda həmişə görürük ki, faciə əslində işin xeyrinə çevrilir.

Rəhbər yerindən götürüləndən sonra onun xasiyyəti və nailiyyətləri aşkara çıxır. Musanın ölümündən sonra İsrail xalqı onun tamamladığı işlər sayəsində onun böyüklüyünü gördülər. «Ölümün vurğusu həyat dərslərini mükəmməl edir.»

Eyni vaxtda, rəhbərin ölümü onun şəxsiyyətini Allahın işi ilə əlaqəli ölçüyə salır. Amma onun nailiyyətləri böyük olsa da, heç kim tam əvəzolunmaz deyil. Vaxt gəlir ki, onun xüsusi yardımına

daha ehtiyac olmur. Ən böyük ənamlı rəhbərin öhdəlikləri və məhdudiyyətləri vardır ki, onlar davamçısı işi yerinə yetirmək üçün qoşulanda üzə çıxır. Adətən, təsisçidən az məşhurluğa və nüfuza malik olan davamçı xüsusi ənamlarına görə işi daha yaxşı inkişaf etdirə bilər. Biz güman etməliyik ki, Yəşua Kənan torpağını ələ keçirmək üçün Musadan daha yaxşı təlimatlanmışdı.

Güclü və üstün olan rəhbərin getməsi digərlərinin peyda olmasına və inkişaf etməsinə yol açır. Adətən, məsuliyyətlərin çəkisi qəflətən tabeçilikdə olan şəxsin çiyinlərinə düşəndə, o, qabiliyyətlərini və keyfiyyətlərini inkişaf etdirir, belə ki nə özü, nə də başqaları bu şeylərin onda olduğunu düşünməyiblər. Yəşua Musanın köməkçilərindən biri kimi qalsaydı, heç vaxt görkəmli rəhbər kimi inkişaf etməzdi.

Rəhbərlikdə dəyişiklik, həm də Allaha imkan verir ki, məqsədləri vəsaitlərə uyğunlaşdırmaqda çoxtərəfli olduğunu göstərsin. Başladığı hər hansı işdə Onun mənbələri tükənməzdir. Əgər böyük ənamlara malik olan adam onları Allahın ixtiyarına buraxmayacaqsə, o iş üçün yararlı olmayacaq. Allah Özü üçün tam açıq olan az ənamlı adamı götürəcək və o, ənamlara Öz qüdrətli gücünü əlavə edəcəkdir. Paul Korinfililərə yazanda bunu fikrində tutmuşdur: 1 Kor. 1:26–29:

Qardaşlar, aldığınız çağırış barəsində düşünün. Bir çoxunuz bəşəri nöqtəyi-nəzərdən müdrik, nüfuzlu və yaxud əsilzadə deyildiniz. Allah isə müdrikləri utandırmaq üçün dünyanın ağılsız saydıqları, güclüləri utandırmaq üçün dünyanın zəif saydıqları, dünyanın dəyərli sayılanlarını heç etmək üçün dünyanın xor baxdıqları, əsilsiz və dəyərsiz sayılan kəsləri də seçdi ki, Allahın qarşısında heç bir insan öyünməsin.

Allah əlbəttə, anadangəlmə ənamlı insanların qüvvəsindən istifadə etmək istəyir, amma onlardan bəziləri Paul kimi həmin ənamları Allahın ixtiyarına buraxmaq istəyirlər. Bu cür adamlar öz güclərinə və müdrikliklərinə deyil, amma Allaha bel bağlamağı öyrənəndə, Allahın xidmətində onların yararlı olmasına hədd yoxdur.

A. B. Simpson böyük qurultayda olarkən Nyu-Yorkda hörmətli xidmətçi olan bir nəfər müşahidə etdi ki, Simpson olmayanda təşkilatın rəhbərliyini davam etdirmək üçün onun kimi bacarıqlı insan yoxdur. Xidmətçi təklif etdi ki, işin davam etdirildiyinə əmin olmaq üçün böyük ianə yığılsın. Simpson heç bir şey demədi və heç bir şey etmədi. O inanırdı ki, əgər iş Allahdan idisə, heç bir şey onu dağıda bilməz; əgər o, Allahdan deyildirsə, heç bir yaxşı məqsəd onu davam etdirməyə kömək etməz.

Həyatının son aylarında Simpson İttifaqdakı rəhbərlikdən istefaya çıxanda, müjdəçilik üçün ianələrin artması və xarici ölkələrdə inkişaf barədə xəbərlər gəldikcə, o, necə də sevinirdi. Onun ölümündən sonrakı ilin həmin dövrdə ictimaiyyətin tarixində ən inkişaf etmiş il olduğu sübut olundu. Simpsonun rəhbərliyinin keyfiyyətinə bundan daha yaxşı haqq ödənilə bilməzdi.

Yalnız bir Rəhbər vəzifəni əbədiyyən əllərində saxlayır; Onun üçün heç bir davamçıya ehtiyacı yoxdur. Şagirdlər onların yaşayan rəhbəri və Rəbbi olan İsanı əvəz etmək üçün heç bir addım atmadılar. Onun canlı hüsurundan agah olmaları şübhəsiz sübut idi. Bəzi vaxtlar məbəd İsanın canlı hüsurunun hissini itirdi, amma orada heç vaxt rəhbərsiz ordudan vahiməli qışqırıqlar gəlmədi. Məbədin təhlükələri və əzabları İsanın qəlbinin dərinliyindədir.

«Biz Rəbbimizə çox aydın deyirik,» — Martin Lüter dedi, «əgər O Öz məbədini istəyirsə, onda O ona baxmalı, ona qulluq etməli və onu müdafiə etməlidir, çünki biz onu nə saxlaya, nə də ki, qoruya bilərik; və əgər bacarsaydıq, onda biz səma altında ən qürurlu uzunqulaqlar olardıq.»

Bizim Rəhbərimiz sonsuz həyatın qüdrətində Öz işini idarə etdiyi üçün — O, dünən, bu gün və əbədi olaraq eynidir — insan rəhbərliyindəki dəyişikliklər bizi sarsıtmamalı, yaxud qorxutmamalıdır.

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Kimi əvəz etmək daha asandır — təsirsiz, yoxsa təsirli rəhbəri? Nə üçün?
- B. Bu fikir ilə necə razılaştığını, yaxud razılaşmadığını izah et: Dahi rəhbərlər əvəz edilə bilərlər, amma onların təsiri silinə bilməz.
- C. Başqasının yerinə keçməli olanda ilk mühüm addımlar hansılardır?

RƏHBƏRLƏRİ YENİDƏN HAZIRLAMAQ

*Bir çox şahidlərin önündə məndən eşitdiyin sözləri
başqalarına da öyrətməyə qadir olan sadıq adamlara
həvalə et.*

2 Timotey 2:2

Yuxarıdakı sözlər ilə Paul rəhbərlik etmək üçün digərlərini hazırlamaqda rəhbərin məsuliyyətini vurğulayır. Əgər o öz etibarını tamliqla daşımaldırsa, rəhbər digərlərini uğur qazanmaq və bəlkə də onu ötüb keçməkdə hazırlamaq üçün vaxt ayıracaqdır. Barnabanın ruhani inkişafı tələbəsi Paul onun rəhbərlik bacarıqlarını ötüb keçəndə və komandada daha nüfuzlu üzv olanda Barnabanın paxılıqdan tam azad olmasında görünür. Bu, o deməkdir ki, rəhbər təbəçiliyində olanlara imkan verməlidir ki, onlar güclərini məşq və inkişaf etdirdirsinlər.

Con R. Mott inanırdı ki, rəhbərlər gənc rəhbərlər yetişdirməklə, onlara tam rol verməklə və onların bacarıqlarına münasib qapılar açmaqla özlərini çoxaltmalıdırlar. Daha cavan adamlar ağır yüklərin çəkisini, başlanğıc üçün imkanları və son qərar üçün qüvvəni hiss etməlidirlər. Gənc rəhbər nailiyyətlər üçün səxavətli etibar almalıdır. Hər şeydən əvvəl isə o, etibarlı olmalıdır. Kobud səhvlər rəhbəri hazırlamaq üçün labüd dəyərdir.

Bu yaxında baş verən müjdəçi konfransında, asiyalı rəhbər qərbli müjdəçilərin rolu haqqında səmimi danışdı: «Bu günün Şərqdəki müjdəçiləri daha az ifaçı və daha çox təlim verən olmalıdırlar.» Bu, hər bir müjdəçi çərçivəsində doğru ola bilməz, amma hazırki müjdəçilik strategiyasında böyük ehtiyaclardan biridir.

Yeni rəhbəri hazırlamaq çox həssas bir işdir. Müdrik təlimçi gördüyü sonluğa elan etməyəcəkdir. Yepiskop Stefen Neil bu tapşırığın təhlükəsi haqqında danışmışdır:

Əgər biz rəhbərlər hazırlamaq üçün başlasaq, bizim işimizdə uğurumuz, yaqın ki, rahatlıq bilməyən, can atan və razı qalmayan ziyalılar yaratmaq olacaqdır. Məsihi aləmində can atma digər günahlardan daha çox ölümcül olduğundan, şəxsə onun rəhbər olacağını demək onun ruhani məhv olmasını təmin etmək üçün ən yaxşı yoldur və əgər buna yol verilərsə, o, insanı xidmətdə səmərəsiz edir. Bu gün ən mühüm olan şey yeni məbədlərdə məsuliyyətləri daşımağa çağırılan yerli məsihçilərin ziyalı keyfiyyəti yox, ruhani keyfiyyətidir.

Lesli Nyubicin daha dərinə gedir və məbədin rəhbərlik anlayışını ruhlandırır-ruhlandırmamağı tədqiq edir, rəhbərliyi onun qeyri-məsihi əvəzedicisi ilə çəşdirməməqlə istifadə etmək çox çətindir. İmanlı cəmiyyətinə «rəhbərlər» yox, müqəddəslər və xidmətçilər lazımdır və əgər biz xidmət üçün əsas şeyləri unuduruqsa, onda bütün rəhbərlik ideyası təhlükəlidir. Rəhbərlik təlimi hələ də Rəbbimizin Öz on iki şagirdi ilə istifadə etdiyi nümunəni izləməlidir.

Ola bilsin ki, müasir müjdəçilərin ən strateji və səmərəli işi sabahkı rəhbərlərə öz ruhani potensiallarını inkişaf etdirməyə yardım etməkdir. Bu tapşırıq diqqətlə düşünməni, müdrik planlaşdırmanı, sonsuz səbr və həqiqi məsihi sevgisini tələb edir. Bu, təsadüfən, tələsik, yaxud pis məqsədli olmamalıdır. Rəbbimiz Öz üç illik xidmətinin ən böyük hissəsini Öz şagirdlərinin xasiyyətlərini və ruhlarını formalaşdırmağa həsr etmişdi.

Paul da Timoteyə və Titə təlim vermək üçün eyni qayğıni göstərmişdir. Timoteyi Efesdəki imanlı cəmiyyəti üçün hazırlamaqda Paulun üsulu çox ibrətamizdir.

Paul Timoteyin dostu olanda, Timoteyin iyirmi yaşı var idi. Timotey məyusluğa doğru meyilli idi və o, vəzifəli adamlara qarşı çox dözümlü və onlara tərəfkeşlik edən adam idi. O, rəqiblərinə qarşı əsəbi ola bilərdi. O, gündəlik həsrətmənin alovunu alışdırmaqdan, köhnə ruhani təcrübələrə əsaslanmağa meyil edirdi.

Lakin Paulun ona qarşı böyük ümidləri var idi. Paul Timoteyin cəsarətsiz təbiətini düzəltməyə, yumşaqlığı möhkəmlilik ilə əvəz etməyə görə təyin edilmişdir. Paul Timoteyi, onun xasiyyətini

möhkəmləndirən təcrübələrə və çətinliklərə apardı. Paul onun hazırkı qüvvəsindən daha çox tapşırıqlar ona həvalə etməkdə tərəddüd etmədi. Gənc insan qeyri-mümkünü etməyə cəhd etmədən bacarığı və etibarı necə inkişaf etdirə bilər?

Paul ilə səyahət etmək Timoteyi xüsusi adamlarla tanış etdi, belə ki onların xasiyyətləri Timoteydə böyük bir arzunu oyatdı. O öz müəllimindən böhranları qələbə ilə qarşılamağı öyrəndi, belə ki Paul bunları gündəlik həyat tərzinə hesab edirdi. Paul Timotey ilə təbliğ etmək işini bölüşdü. Paul Salonikdə məsihçilər qrupunun əsasını qoymaq məsuliyyətini ona vermişdi. Paulun tələbkər standartları, ondan çox şeylər gözləməsi və ağır tələbləri Timoteyi ortabəlik həyatından xilas edərək, onda olan ən yaxşını üzə çıxartdı.

Paul Ris nə vaxtsa kommunist olmuş, lakin sonradan Məsihə gəlmiş Duqlas Hidenin təcrübəsini təsvir edir, bu sözlər Hidenin «*Həsretmə və rəhbərlik texnikaları*» adlı kitabında qeyd edilmişdir:

Kitabdakı ən heyranedicisi asan hekayələrdən biri — kommunist illər ilə əlaqəli olan hekayədir — bu, Hidin yanına gələn və rəhbər olmaq istədiyini elan edən bir gənc oğlan haqqındadır. Hidi dedi: «Mən fikirləşdim həyatımda heç vaxt heç kimin rəhbərə bu qədər az oxşadığını görməmişdim. O, alçaqboy, biçimsiz kök, solğun, enli, maraqsız sifətə malik idi ... Onun bir gözündə çəprik var idi və ən həyəcanlı kəkələmə ilə danışdı.»

Nə baş verdi? Onu ümitsiz tədqiq kimi kənara qoymaq əvəzinə, Hidi ona şans verdi — tədqiq etmək, öyrənmək, onun həsretməsini yoxlamaq, onun kəkələməsini düzəltmək şansı verdi. Axırda o, Britaniyada ən nüfuzlu kommunist həmkarlar ittifaqından birinin rəhbəri oldu.

Müşahidəçi rəhbər bəzi ümid verməyən adamlarda gizli istedadları kəşf edə bilər.

Mənəvi Yenidən Silahlanmaq təşkilatının təsisçisi Frenk Buçman bir çox rəhbərlik ənamlarını nümayiş etdirmişdir. O, iddia edirdi ki, əgər başqalarını onun işini özündən daha yaxşı görməyə hazırlamaqda uğursuzluğa uğrasaydı, o özü uğursuzluğa uğrayardı.

Bir çox illər o, təsisçi üçün səciyyəvi olmayan bir xüsusiyyəti özündə formalaşdırmışdır ki, bu da təşkilatın təsisçisi olmadan belə irəliləməsinə imkan yaradırdı.

Müjdəçi üçün heç bir iş rəhbərləri inkişaf etdirməkdən mühüm deyildir, müjdəçilərin yaratdığı yeni imanlı cəmiyyətinin sağ qalması və sağlamlığı yerli məsihçilərin ruhani keyfiyyətindən çox asılı olacaqdır. Hər hansı sahədə yol açmaq işi qurtarandan sonra rəhbərləri hazırlamaq birinci iş olmalıdır. Müjdəçilərin ən mühüm məqsədlərindən biri gələcəkdə məbədi idarə edə bilən gənc adamlarda imanı inkişaf etdirməkdir.

Hər necə olsa da, bizim proqramlarımız çox sərt olur və xüsusi şəxsi xidmətdə ruhdan salırıq, biz hər zaman qeyri-adi, formalaşmamış şəxs üçün yer ayırmalıyıq. Allahda Onun Özünün «standart olmayanları» var və onların çoxu dünya müjdəçiliyinə görkəmli töhfələr etmişdir. S. T. Stadı kim formalaşdırı bilərdi? Bu cür kişi və qadınlar adi standartlar ilə ölçülə bilməzlər, yaxud hansısa düzəldilmiş nümunəyə uyğunlaşa bilməzlər.

Bu cür müjdəçilərdən biri Yaxın Şərq müsəlmanları arasında silinməz iz qoyan Duqlas Tornton idi. O, nadir ənamlara malik idi və gənc oğlan olaraq, o öz başçılıqlarına özünün radikal görünən və praktik olmayan fikirlərini ifadə etməkdə tərəddüd etmirdi. Onun tərcümeyi-halında deyilir:

Onun öz cəmiyyətinə Misirdəki keçmiş, indiki və gələcək iş haqqında öz baxışlarını kiçik məqalədə yazmağa məcburiyyət hiss etdiyini bilmək çox təəccüblüdür. Gənc müjdəçilərin üç il yarımdan sonra başqa ölkəyə müjdəçiliyə göndərilməsinə imkan vermək lazımdır, bu fikir ilə bir çoxları razı deyildilər. Amma Tornton müstəsna insan idi və zaman sübut etdi ki, onun baxışları və hətta onun hisslərinin ifadəsi tədqiq edilməyə dəyər. Onlara etinasızlıq etmək heç də həmişə təhlükəsiz deyil. Əksər yeniyetmələr özlərinin ən yaxşı müşahidələrini daha yetkin bir vaxt üçün saxlayırlar. Lakin müstəsna adam gələndə, iki şeyi müşahidə etmək lazımdır — adam öz müşahidələrini düzgün yolla etməyi öyrənməlidir ki, özündən yaşca

kiçikləri özü ilə apara bilsin; özündən yaşca kiçik olanlar isə rəhbərin yerli biliyinin çatışmazlığına baxmayaraq, öz təzə və qeyri-iradi fikirləri ilə onlara çox fayda verə bilən rəhbərdən necə öyrənməyi öyrənməlidirlər. Hər biri çətin dərstdir.

Rəhbərlik hazırlığı kütlə halında edilə bilməz. Bu, səbir, diqqətli göstəriş və dua ilə müəyyən müddət ərzində şəxsi bələdçilik tələb edir. «Şagirdlər topdan satış ticarətində istehsal olunmurlar. Onlar tək-tək istehsal olunurlar, çünki kimsə şagirdlik etmək, göstəriş vermək və maarifləndirmək üçün ağırları üzərinə götürübdür ki, daha cavan olanı qidalandırsın və öyrətsin.»

Şəxs, həqiqətən də, rəhbərlik üçün təyin edilibsə, Allah o şəxsin effektiv xidməti üçün bütün lazımı təlimi almasının qayğısına qalacaqdır.

*Allah insanı öyrətmək istəyəndə,
Onu həyəcanlandırmaq istəyəndə,
Ona bacarıq vermək istəyəndə,
Allah insanı formalaşdırmaq istəyəndə,
Ən məşhur parçanı ifa etmək istəyəndə;
O, bütün dünyanın heyratlanması üçün
çox böyük və çox cəsarətli insan yaratmaq üçün
Bütün qəlbi ilə həsrət çəkəndə,
Onun üsullarına bax, Onun yollarına bax!
O, təmtəraqla seçdiyini necə də rəhmsizcəsinə
kamilləşdirir!
O ona necə də zərbə vurur və incidir,
Və Öz qüdrətli zərbəsi ilə onu dəyişərək
Gilin nümunə formalarına çevirir ki,
Onu yalnız Allah başa düşür;
Onun əzilmiş ürəyi ağladıqca
O yalvaran əllərini qaldırır!
O, necə əyirsə heç vaxt sındırmır.
O, yaxşı olanda Onu öhdəsinə götürür;
O Öz seçdiyini necə istifadə edir.*

*Və hər bir məqsədlə onu əridir;
Onun cah-cəlalından dadmağa
Hər bir hərəkətlə onu məcbur edir.
Allah bilir, O, nə etmək üzrədir!*

— *Naməlum müəllif*

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Səlahiyyəti həvalə etmək (18-ci fəsil) və rəhbərləri yenidən hazırlamaq rəhbəri formalaşdırmaqda birgə necə işləyir?
- B. Nəyə görə rəhbərləri yenidən hazırlamaq qrup halında deyil, tək-tək olmalıdır? Kim rəhbərliyin yenidən hazırlanması üçün ünsiyyətə başlayır?
- C. Başqaları səndə rəhbərlik qabiliyyətlərini hazırlamaqda və ruhlandırmaqda necə cəlb olunublar?

RƏHBƏRLİYİN TƏHLÜKƏLƏRİ

*... başqalarına vəz edəndən sonra mü kafatımdan məhrum
olmayım.*

1 Kor. 9:27

Ruhani rəhbərliyin təhlükələri digər çağırışlardan daha çox dərinidir. Rəhbər bədəninin sövq olunmalarından azad deyildir, lakin ruhani aləmdəki təhlükələr daha böyükdür, çünki düşmən olan şeytan hər hansı bir sahədə faydanı istismar etməkdə iflasa uğramır.

Qürur

Şəxs vəzifəyə çıxanda məbəddə rəhbərlərlə baş verdiyi kimi, qürura olan meyl də artır. Əgər yoxlanılmasa, bu vəziyyət şəxsin Allahın padşahlığında irəliləməsinə mane olacaq, çünki «Rəbb qəlbi təkəbbürlülərdən ikrah edir.» (Sül. məs. 16:5). Bunlar çox güclü və tədqiqedici sözlərdir! Allahı təkəbbürdən başqa heç bir şey kədərləndirmir, bu günah insanı taxt-taca otuzdurur, Allahı ikinci dərəcəli şəxsiyyət edir. Həmin o günah məsh edilmiş keruvu mənfur şeytana çevirdi.

Qürur bir çox formalarda olur, amma ruhani qürur ən dəhşətlisidir. Ruhani ənamlardan, yaxud rəhbər vəzifədən qürurlanmaq bizdə olan hər bir şeyin Allahdan gəldiyini və bizim malik olduğumuz hər bir mövqenin Allahın təyini ilə olduğunu unutmaqdır.

Qürurun qurbanı olan şəxsin günahdan az xəbəri olur. Problemi müəyyən etməyə bizə üç meyar kömək edir:

Birincilik meyarı. Başqa birisi bizim istədiyimiz vəzifəyə seçiləndə biz necə reaksiya göstəririk? Başqası bizim yerimizə yüksələndə biz necə reaksiya göstəririk? Başqasının ənamları bizim ənamlarımızdan daha böyük görünəndə biz necə reaksiya göstəririk?

Səmimilik meyarı. Bizim özümüzü səmimi əks etdirmə anlarında, tez-tez biz problemləri və zəiflikləri etiraf edirik. Başqaları da eyni problemləri bizdə görəndə, onda özümüzü necə hiss edirik?

Tənqidin meyarı. Tənqid dərhal incikliyə və özünü bəraətə aparır? Biz tənqidçini tənqid etməyə tələsirik?

Biz özümüzü çarmıxda Özünü alçaldan İsanın həyatı ilə ölçəndə, biz alçaqlıq, hətta qəlbimizin alçaqlığı ilə sarsılılıq və biz fəryad edirik:

Lovğalanmağa yol vermirəm,

qüruru mən alçaldırdım;

Mən, sadəcə, lütfə xilas olmuş günahkaram.

Ceyms M. Qrey

Lovğalıq

Qürurun çirkin təzahürlərindən biri olan lovğalıq özü haqqında fikirləşmək və danışmaq, özünün müvəffəqiyyətini böyütmək və hər şeyi Allah və Allahın xalqı ilə əlaqələndirməkdənsə, özü ilə əlaqələndirməyi məşq etməkdir. Çoxlu davamçılarının ona valeh olmasından uzun müddət həzz almış rəhbər bu təhlükəyə məruz qalmaq qorxusundadır.

Robert Luis Stevenson Samoaya çatanda, o, Malua İnstitutunda pastorluq üçün təhsil alan tələbələrə çıxış etməyə dəvət edildi. Onun çıxışı örtüklü müsəlman peyğəmbərinin hekayəsinə əsaslanmışdı, örtük taxan həmin peyğəmbər zəkali müəllim idi, o iddia edirdi ki, onun hüsurunun izzəti o qədər əzəmətlidir ki, insanlar ona tamaşa edə bilməzlər.

Axırda örtük köhnəlib cırıldı və yerə düşdü. Onda insanlar aşkar etdilər ki, həmin o zəkali peyğəmbər, sadəcə, öz eybəcərliyini örtməyə çalışan əldən düşmüş qoca bir kişi idi. Stevenson davam edərək onu vurğuladı ki, vəzçinin öyrətdiyi həqiqətlər nə qədər əzəmətli olsa da, rəhbərin xarici görünüşü nə qədər səriştəli görünsə də, örtüyün düşdüyü vaxt gəlir və insanlar həmin şəxsi olduğu kimi görürlər. Rəhbər lovğalığın eybəcərliyini, yoxsa Rəbb Məsihin şəklini dəyişmiş izzətini əks etdirəcək?

Sənin mövqeyində olan başqa adamların təriflərinə necə qulaq asdığını bilməyə görə lovğalığın yüksəlməsini və enməsinə sınaqdan keçirmək yaxşı meyardır. Rəqibiniz üçün olan təriflərə onu gözdən salmağa meyl etməyərək, yaxud onun işini kiçiltməyə cəhd etməyərək qulaq asana qədər əmin ola bilərsən ki, sənin təbiətində hələ də Allahın lütfü altına gətiriləsi lovğalığ meylinin ölməmiş əraziləri var.

Paxıllıq

Qürurun bu yaxın qohumu olan paxıllıq rəqiblərə paxıllıq edən şəxsi təsvir edir. Musa bu cür sınaq ilə öz dostlarının sadıqlığı arasında üzləşmişdi. Eldad və Medad «düşərgədə peyğəmbərlik» edəndə, Yeşua qəzəblənərək fikrini bildirdi: «Ağam Musa, onlara qadağan et.» (Saylar 11:27-28).

Lakin dahi rəhbər vəziyyəti gördü, bu, Musanın seçdiyi köməkçilər arasında Allahın Ruhunun coşması idi. Musa ona cavab verdi: «Sən mənə görəmi qısqanırsan? Kaş Rəbbin bütün xalqı peyğəmbər olaydı» (Saylar 11:29). Musanın qəlbində həsədə və paxıllığa yer yox idi. Başqalarında Allahın işi söndürülməməli, lakin dəstəklənməli idi.

Məşhurluq

Hansı rəhbər, yaxud vəzçi insanlar tərəfindən sevilməyi arzulamır? Xoşlanılmamaq yaxşı cəhət deyil, amma məşhurluğun çox yüksək qiyməti ola bilər. İsa xəbərdarlıq etmişdi: «Bütün adamlar sizin barənizdə yaxşı şeylər danışanda vay halınıza!»

Böyük ruhani rəhbərlərin ətrafında şəxsiyyət kultları yaranır. Davamçılar rəhbərlərin təsir qüvvələrindən qorxuya bürünürlər və elə yaltaqcasına hörmət göstərirlər ki, rəhbər artıq adi bir insan kimi görünmür. Ən pisi isə, bəzən rəhbər bu şərəfli yerdən həzz alır.

Paul bu cür problem ilə Korində üzləşmişdi. Oradakı məsihçilər düşərgələrə səpələnərək öz sevimlilərini yüksəldirdilər: bəziləri

Apollosu xoşlayırdı, başqaları Paulu xoşlayırdı. Həvari təhlükəni gördü və bunu dayandırdı. Onlardan heç biri belə tərəfkeşliyə bəraət qazandırmırdı, izzətəlayiq «Allahdır» (1 Kor. 3:7). Korinfililərin ruhani rəhbərlərə ola bilən hər hansı həvəsi, həsr olunması, yaxud sadıqlığı İsa şəxsiyyətinə çox sıx bağlanmalıdır.

Ruhani rəhbərlərə, ola bilsin, «öz işlərinə görə sevgi ilə çox yüksək ehtiram göstərilir», lakin yaltaqlığa çevrilən ehtiram pozulmuşdur. Rəhbərlər insanların meyillərini İsayə birləşdirmək üçün işləməlidirlər. Kiminsə xidmətinin qiymətləndirilməsindən ruhlanmaqda heç bir səhv yoxdur, amma rəhbər bütə çevrilməkdən tamamilə imtina etməlidir.

Stefen Neill ilahiyyatçı tələbələrə öz mühazirəsində belə demişdir: «Məşhurluq ruhani cəhətdən təsəvvür edilə bilən ən təhlükəli yerdir, çünki o, çox asanlıqla ruhani qürura aparıb çıxarır ki, bu da adamları ölümə sürükləyir. Bu, təşvişlə nəzarət ediləsi bir simptomdur, çünki bu, çox vaxt dünyaya güzəştə getməyin çox böyük qiyməti ilə satın alınmışdır.»

Spercon da öz ürəyini sıxan məşhurluğun təhlükəsini hiss etmişdir:

Uğur adamı insanların təzyiqinə məruz qoyur və bununla da onu cismani üsullar və təcrübələr ilə öz nailiyyətlərindən yapışmağa sövq edir və araverməyən genişlənmənin hakimlik edən tələbləri ilə tamamilə idarə olunmasına izin verir. Mən işi Allahın yerinə yetirdiyini və heç bir köməksiz Onun bunu davam etdirdiyini və mənim nə vaxtsa ölçümü qısaldanda Onun bunu başqa yollarla edə biləcəyini yadda saxlamayana qədər uğur mənim başıma gələ bilər və gələcəkdir.

Corc Uaytfild hədsiz məşhur idi və o, erkən illərində alqışlardan həzz alırdı. O xatırlayırdı ki, o, həqarətlə baxılmağı ölüm kimi hiss edirdi və gülünc edilməyi ölümdən betər sayırdı. Amma onun xidməti və karyerası inkişaf etdikcə, o, diqqətdən bezdi. «Mən kifayət qədər məşhurluq görmüşəm ki, bundan doymuşam.» — deyə, o, elan etmişdir.

Qüsursuzluq

Ruhanilik qüsursuz mühakiməyə zəmanət vermir. Ruhla dolu şəxs mühakimə etməkdə daha az səhv edər, nəinki onun dünyəvi tərəf müqabili, amma bizim ruhani səviyyəmizin nə qədər inkişaf etməsindən asılı olmayaraq, kamillik bizim hamımızdan yan qaçır. Hətta həvarilər də ilahi düzəliş tələb edən səhvlər edirdilər.

Allahı tanımaq, dua etmək, yenilik və oyanış problemləri ilə mübarizə aparmaq işində böyük pay verən ruhani rəhbərlərə yanlış mühakimənin, yaxud səhvin mümkünlüyünə yol vermək çətin gələ bilər. Sözsüz ki, rəhbər güclü və qətiyyətli şəxs olmalıdır ki, inandığının üstündə dura bilsin. Lakin səhvi boyuna almağa meyl etmək və özünün tay-tuşlarının mühakiməsinə yol vermək onun təsirini azaltmaqdan daha artırır. Davamçılar özünün qüsursuz olduğuna inanaraq rəhbərə etibarlarını itirəcəklər. Bu, qəribədir, amma doğrudur ki, həyatın bir sahəsindəki həqiqi səlahiyyətin yüksək səviyyəsi çox vaxt başqa sahələrdəki böyük həlimliklə birgə mövcud olur.

Əvəzolunmazlıq

Bir çox təsirli məsihçilər bu sınaq qarşısında yıxılıblar. Belə görünür ki, məsihçilər buna xüsusilə meyillidirlər. Onlar səlahiyyətdən uzun müddət yapışırlar, halbuki bu artıq gənc insanlara ötürülməli idi. Müəllif doxsan yaşlarında olan gözəl bir məsihçi ilə rastlaşmışdı, o, hələ də öz məbədinin uşaq məktəbinin rəhbəri idi. Daha cavan adamlar var idi və onlar bu iş üçün hazır idilər, amma məbəddə heç kim bu müqəddəsə təqaüdə çıxmaq haqqında yaxınlaşıb söz deyə bilmirdi. Uğursuz nəticə bu idi ki, işi icra etmək üçün enerjisi olan gənclər geridə qalırdılar və işsiz idilər.

Bəzən səmimi və yaxşı niyyətli davamçılar tam əvəzolunmazlıq anlayışını dəstəkləyirlər ki, bu da rəhbərlərin xudbinliyini qidalandırır və onları idarədə daha az məqsədli edir. Və biz yaşlaşdıqca öz işimizdə daha az məqsədli olururuq.

Əvəzolunmazlığına inanaraq məbəd yaratmış bir müjdəçi öz məbədinə ədalətsizlik edib. İşin ilk günlərindən müjdəçi işdən kənarda işləməyi planlaşdırmalıdır. Yerli rəhbərliklər Rəbbə necə

arxalanmağı, onların öz ruhani rəhbərlərini necə təlim etməyi və iş üçün necə məsuliyyət daşımağı öyrənməlidirlər.

Yüksək əhval-ruhiyyə və ruhdan düşmək

Allahın hər bir işinə məyus olma və sevincli günlər daxildir. Rəhbər bir insanın onu hədsiz dərəcədə ruhdan salmağın və başqa birininsə onun əhval ruhiyyəsini qaldırmağın təhlükəsindədir. Burada balans tapmaq asan deyildir.

Yetmiş şagird yüksək əhval-ruhiyyə ilə öz tapşırıqlarını görüb qayıdanda, İsa onların yüksək əhval-ruhiyyələrini yoxladı. «Bununla belə, ruhların sizə tabe olduğuna görə sevinməyin, amma sevinin ki, adlarınız göylərdə yazılıb» (Luka 10:20).

Karmeldəki səhnədən sonra (1 Pad. 18), İlyas elə ruhdan düşmüşdü ki, ölmək istəyirdi. Rəbb onun özünə yazığı gəlməsini ən adi yolla düzəltdi, ona iki uzun yuxu və iki sadə yemək verdi. Yalnız ondan sonra ruhani dərslər başladı və onlar İlyasın həyatı boyu böyük əhəmiyyət kəsb etdi. Onun ruhdan düşməsi əsassız idi: yeddi min sadıq israili hələ də Baala baş əyməmişdilər. İlyas qaçmaqla israililərin hədsiz ehtiyacları olduğu rəhbərliyin bu qalığından onları məhrum etmişdi.

Allahın işi üçün olan fikirlərimizin və məqsədlərimizin hamısı dərk edilməyəcəkdir. Etibar etdiyimiz adamlar bizi məyus edəcəklər; əzizlədiyimiz planlar uğursuzluğa, yaxud xəstəliyə görə qurban gedəcəkdir; rəhbərlərin etdiyi qurbanlar xudbinlik kimi başa düşüləcəkdir. Pis şeylər baş verir, amma ruhani rəhbər depressiyanın səbəblərini bilməlidir və onları müvafiq tərzdə yoluna qoymalıdır.

F. B. Mayer əbədi nikbin idi, hər zaman ümidlə dolu, hər zaman enerjili, hər zaman şər üzərində xeyirin qələbəsiindən əmin idi. Amma o, həmçinin:

*... həddən artıq gözüaçıq və dərindən düşənən idi və
hərdənbir bədbin həyat baxışları tərəfindən məğlub
olmamaq üçün ...*

O, bəzən insan ümitsizliyinin dərinliklərinə gedirdi. Kədərlənməmək və bəzən bədbin olmamaq üçün o, tez-tez və çox aydın şəkildə həyatın qaranlıq tərəfini də görmüşdür.

Depressiyanın başqa bir növü Sperconun «Xidmətçilərin zəiflikləri» adlı mühazirəsində təsvir edilmişdir:

Hər hansı böyük nailiyyətdən əvvəl, depressiyanın bəzi ölçüləri çox adidir ... Londonda ilk dəfə pastor olanda mənim təcrübəm bu cür idi. Uğurum məni dəhşətə gətirirdi və bu vaxta qədər mənim üçün açılan karyera fikri məni ən dərin dərinliyə atdı, orada mən anlaşılmaz tərzdə mərhəmət üçün yalvardım və yüksəklikdəki izzət üçün yer tapmadım. Mən kim idim ki, bu böyük kütləyə rəhbərlik edirəm? Mən özümü qaranlıq kəndə yollayırdım, yaxud Amerikaya köçərdim və məndən tələb olunan şeylər üçün yetərli olduğum meşənin dərinliyində tənha yuva tapardım. Elə o zaman mənim həyat boyu gördüyüm işlərin pərdəsi qalxırdı və onun nəyi aşkar etməsindən dəhşətə gəlirdim. Ümid edirəm ki, mən imansız deyildim, amma mən ürəksiz idim və öz yararsızlıq hisslərim ilə dolu idim. ...Bu cür depressiyalar Rəbbin mənim xidmətim üçün daha böyük xeyir-dualar hazırladığı anda gəlir.

Elə vaxtlar var ki, hər şey öz qaydasında gedir. Məqsədlərə nail olunur, planlar uğur tapır, Ruh hərəkət edir, canlar xilas olur və müqəddəslər xeyir-dua əldə edir. Robert Murrey Mak Çeyn belə vaxtlardan keçəndə diz çökər və rəmzi şəkildə uğur çələngini Rəbbin ayaqları önünə qoyardı, bu həqiqətən Ona məxsus idi. Bu cür vərdiş onu yalnız Allaha məxsus olan nailiyyət üçün izzəti mənimsəməkdən xilas olmağa yardım etmişdir.

Semuel Çaduik müdrik söz demişdir: «Əgər uğurlusansa, banlama, əgər məğlub olmusansa, qarıldama.»

Peyğəmbər, yoxsa rəhbər?

Bəzən biz iki yol ayrıcına gəlirik və hər iki yol yaxşı və doğru görünür. Məsələn, rəhbərlik ənamları olan vəzçi məşhur rəhbər olmaq, yaxud tanınmayan peyğəmbər olmaq qərarları ilə üzləşir. A. S. Dikson bu cür çətin vəziyyətlə üzləşmişdir:

Hər bir vəzçi ilk öncə nəticələrə baxmadan, Allahın ona buyurduğu kimi vəz edən peyğəmbər olmalıdır. O öz məbədində, yaxud denaminasiyasında rəhbər olduğundan agah olanda, öz xidmətində böhranla qarşılaşmış olur. İndi o, iki istiqamətdən birini — Allahın peyğəmbəri olmaq, yoxsa insanların rəhbəri olmağı seçməlidir. Əgər o, peyğəmbər və rəhbər olmağa can atırsa, hər ikisində də müvəffəqiyyətsizliyə uğrayacaqdır. Əgər o, öz rəhbərliyini itirmədən peyğəmbər olmağa da qərar verirsə, o, diplomata çevrilir və peyğəmbər olması tamamilə bitir. Əgər o, hər hansı qiymətə olursa olsun, rəhbərliyi saxlamağa qərar verirsə, o, vəziyyətə əldə etmək və ya onu əlində saxlamaq üçün məftilləri dartan siyasətçinin səviyyəsinə asanlıqla enə bilər.

Dikson rəhbər və peyğəmbər arasındakı fərqləri böyüdür; həqiqətdə isə rollar qismən bir-birinin üstünü örtür. Amma vəziyyətlər elə inkişaf edir ki, rəhbər cəhənnəm alovunun peyğəmbərlik xəbərdarlığı ilə pastorluq işinin barmaqla azacıq itələmək işi arasında seçim etməli olur. Təhlükə də burasındadır.

Dünyanın yarısına oyanış gətirmək üçün əsrin sonunda Allahın istifadə etdiyi Ruben A. Torri bu cür seçim ilə üzləşdi. Dikson onun haqqında yazmışdır:

Dr. Torreyi eşidən minlərlə insan adamı və onun müjdəsini tanıyırlar. O, Müqəddəs Kitabı sevir və bunun Allahın qüsursuz Sözü olduğuna inanır və onu coşğun imanla təbliğ edir. O, heç vaxt güzəştə getmir. O, insanların adı rəhbəri olmaqdan, Allahın peyğəmbəri olmağı seçibdir və bu da onun Allah və insanlar ilə olan gücünün sirridir.

Hüquqdan məhrum edilmək

Onun müjdəçi və rəhbər kimi uğuruna baxmayaraq, Paul heç vaxt özünün hüquqdan məhrum edilməsi haqqında faydalı, ehtiyatlı qorxudan kənar deyildi (1 Kor. 9:27). Onun üçün bu şey özündən razılığa və təkəbbürlülüyə qarşı hər zaman xəbərdarlıq idi. Ruhani məsuliyyətlər həvalə edilən hər bir kəs üçün də belə olmalıdır.

27-ci ayədəki «məhrum olmaq» (başqa tərcümələrdə «atılmış», yaxud «bəyənilməmiş» yazılıb) yunan sözü pul sistemi üçün yararlı olmayan metallar üçün istifadə edilmişdir. Bu metallar kimyəvi təcrübədən keçə bilməzdilər; təmizləşdirmə prosesi onları aşağı standartda qoyub. Paul burada yarışın qaydalarına tabe olmaqda uğursuzluq üçün həsrətində olduğu mükafatı itirməkdən danışır.

Paulun metaforası burada onu iki rola qoyur. O, vəziyyətdə yarışandır və həmçinin, oyunun qaydalarını elan edən və qaçanları başlama xəttinə çağıran carçıdır. Paul qorxurdu ki, carçı (təbliğçi) kimi davranmaqdan sonra, özü öz təbliğ etdiyi standartlardan müvəffəqiyyətsizliyə uğrayacaq. Bu məsələdə, onun carçı kimi mövqeyi onun öz təqsisini yalnız ağırlaşdırmağa xidmət edəcəkdir və rüsvayçılıq gətirəcəkdir.

Burada Paulun qarşısındakı müvəffəqiyyətsizlik bədənin müvəffəqiyyətsizliyidir və buna qarşı qorunmaq özünü ciddi tərbiyələndirməyi tələb edir. Çarlz Hodc təsdiqləyir ki, Müqəddəs Yazılarda bədən «günahın yerləşdiyi yer və günahın üzvidir və bizim bütün günahlı təbiətimizə aiddir. Paul sadəcə, hiss edilən təbiətini tabeçiliyə gətirmək istəmirdi, o, ürəyinin bütün şər meyillərini tabeçiliyə gətirmək istəyirdi.»

Paul inanırdı ki, o, sadəcə, təlimin səhvlərinə, yaxud əxlaq barədə yanlış ittihamlara görə deyil, bədənin ehtiraslarına görə hüquqdan məhrum edilə bilər. Paul bədənin istəklərini nəfsə hakim olmaq tərbiyəsi ilə idarə edirdi — bir tərəfdən nə tərkidünyalığa (əsas lazımi şeylərdən imtina etməklə özünə zərər verməyə səbəb olmaq), nə də ki, digər tərəfdən öz ürəyinin istəklərinə güzəştə getməyə (məsələn, diqqətsiz pəhriz vasitəsilə güc-qüvvəni itirmək.) imkan verirdi. Paulun cismani istəkləri onun ağası olmadığı üçün onlara məğlub olmaq istəmirdi. O öz cismani ehtiyaclarının və

istəklərinin əmrinə təkid edirdi. A. S. Uay bu ayəni belə tərcümə etmişdir: «Mən öz heyvani təbiətimə təzyiq göstərirəm və onun ilə öz ağam kimi yox, öz qulum kimi rəftar edirəm.»

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. 17-ci fəsil rəhbərliyin sınaqlarını vurğuladı. Bu fəsil rəhbərlikdə olan təhlükələri təhlil etdi. Sən bu fəsildə rəhbərdəki müvəffəqiyyətlərin və effektivliyin arxasında gizlənən hansı xəbərdarlıqları görürsən?
- B. Qürur haqqındakı bölməyə özündə qüruru diaqnoz etmək üçün üç hissəli meyar daxildir. Əgər sən meyarları özündə yoxlamamısan, bir neçə dəqiqə vaxt ayır və özünə o sualları ver.
- C. Həvari Paulun şəxsi hüquqdan məhrum edilmə qayğılarını hansı yolla özünə aid elə bilərsən?

Ey Allahım, məni yadda saxla və mənə xeyirxah ol!

Nehemya 13:31

Nehemya Müqəddəs Kəlamda ən ilhamlandırıcı rəhbərlərdən biridir. Bəzən onun üsulları bir qədər güclü görünürdü, amma onlar onun millətinin həyatında möcüzəli olaraq qısa müddətdə əzəmətli islahatlara nail olmaq üçün Allah tərəfindən istifadə edilmişdi. Onun şəxsiyyətinin və üsullarının təhlili aşkar edir ki, onun qəbul etdiyi üsullar yalnız onun xasiyyətinin keyfiyyətlərinə görə təsirli idi.

Onun xasiyyəti

Oxucunun bu səmimi hekayədən ilk təəssüratları budur ki, Nehemya dua adamı idi. Nehemya üçün dua yaşamağın və işləməyin adi bir hissəsi idi. Yerusəlimdə mühacirlərin acınacaqlı vəziyyətini eşidəndə dua onun ilk reaksiyası oldu. Nehemya lütf taxtında yad adam deyildi (Nehemya 1:4, 6; 2:4; 4:4, 9; 5:19; 6:14; 13:14, 22, 29).

O, təhlükə ilə üzləşəndə cəsarət göstərdi. «Mənim kimi adam qaçarmı? Canını qurtarmaq üçün məbəddə gizlənərmə? Əsla belə etmərəm!» (Nehemya 6:11). Bu cür cəsarət hər hansı bir məyus adamı ilhamlandırırdı.

Başqalarının rifahı üçün onun qayğısı elə aydın idi ki, hətta onun düşmənləri bunu görürdülər (Nehemya 2:10). O öz qayğısını orucda, duada və göz yaşlarında ifadə edirdi (Nehemya 1:4–6). Nehemya özünü xalqının kədəri və günahları ilə təcəssüm edirdi: «Mən, biz İsrail övladlarının Sənə qarşı etdiyimiz günahları etiraf edirəm. Mən də, atalarım da günah etmişik» (Nehemya 1:6).

Nehemya güclü uzaqgörənlik göstərirdi. O bilirdi ki, qarşı tərəf, şübhəsiz, ona qarşı qalxacaq, buna görə də o, padşahdan məktublar vasitəsilə xahiş edərək təhlükəsiz keçid və tapşırığı yerinə yetirmək üçün resurslara görə zəmanət aldı, «məbədin yanındakı qala darvazalarına, şəhərin divarına ...» (Nehemya 2:8). O öz strategiyasını ehtiyatla planlaşdırırdı.

Onun bütün macəraları və cəsurluqlarında ehtiyat tədbiri var. O, oraya gəlib çıxan kimi dərhal iş başlamadı, lakin vəziyyəti qiymətləndirmək üçün üç gün gözlədi (Nehemya 2:11). Və o işə başlayanda, hamıya elan etmək üçün press-konfrans keçirmədi, öz məqsədlərini hədsiz dərəcədə gizli saxlayırdı, hətta kəşfiyyat işlərini də gecə edirdi.

Nehemya aydın qərarlar verə bilirdi. O, qəliz çağırışı kənara qoymurdu, lakin qəlbini yaralayır və hökm verirdi. Və onun qərarları qərəzsiz idi; o, kiməsə tərəfkeşlik etmirdi. İttiham etmək lazım olanda, o, həm məmurları, icraediciləri, həm də işçiləri tənbeh etdi (Nehemya 5:7).

Nehemya başqalarının halına son dərəcə acıyırdı. O, şikayətlərə qulaq asırdı və onların həlli üçün hərəkət edirdi (Nehemya 4:10–12; 5:1–5). O, insanlara «onun çiyinlərində hönkürməyə» izin verirdi. O, başqalarına şəfqət göstərirdi.

Nehemya realist idi; o, gerçək aləmin mexanizmlərini başa düşürdü. «Lakin biz Allahımıza dua etdik və divarın üstündə onların hədə-qorxusu qarşısında gecə-gündüz gözətçilər qoyduq» (Nehemya 4:9).

O, iş tamamlanana qədər xoşa gələn və xoşa gəlməyən bütün tapşırıqları yerinə yetirməklə məsuliyyəti qəbul etdi.

Nehemya güclü təşkilatçı idi; böhranı sakitcə yoluna qoyan, qorxmaz təşəbbüskar, cəsarətli qərar çıxaran və dözümlü rəhbər idi. O, hədələrlə üzləşəndə qətiyyətli və satqınlığa qarşı ayıq idi — öz davamçılarının tam etibarını qazanmış və onu əlində saxlayan rəhbər idi.

Onun üsulları

Nehemya öz iş yoldaşlarının mənəviyyatlarını qaldırırdı ki, bu da hər bir rəhbərin işinin mühüm hissəsidir. O, onların diqqətlərini

«qeyri-mümkündən» Allahın böyüklüyünə yönəldərək imanlarını qaldırırdı. Bütün yazılar boyu «Göylərin Allahı işimizi uğurlu edəcək» (Nehemya 2:20) və «Rəbbin verdiyi sevinc sizin qüvvətinizdir» (Nehemya 8:10) kimi vədlər vardır.

İman imanı tikir. Bədbinlik imanı dağıdır. Ruhani rəhbərin əsas tapşırığı başqalarının imanlarını tikməkdir.

Nehemya başqalarını səxavətlə ruhlandırırdı. O, oraya çatanda, insanların mənaviyyətləri pozulurdu. Birinci, o, Allahın görüntüsünə və qayğıkeşliyinə şəhadət etməklə ümidi alovlandırırdı və sonra onların birgə işləməklərini təmin etdi. «Mən Allahın mərhəmətli əlinin üzərimdə olduğunu bildirərək padşahın mənə dediyi sözləri onlara çatdırdım. Onlar belə dedilər: „Gəlin qalxaq, buraları bərpa edək“. Bu xeyirli iş üçün hamı əlbir oldu» (Nehemya 2:18).

Səhvlər və müvəffəqiyyətsizliklər düzəldilməlidirlər, amma üsul böyük fərqi yaradır. Nehemya insanların çatışmayan xüsusiyyətlərini göstərə bilirdi və daha yaxşı gün üçün ümid tapa bilirdi. Sonra onun böyük şəxsi nizam-intizamı insanları əmin edirdi ki, onun nikbinliyi sadəcə hərdəmxəyallıq yox, lakin dərin inamın gücü idi. Və beləliklə, o, onların etibarını qazanır və öz səlahiyyətini yaradırdı.

Nehemya planda olan potensial zəifliklər ilə cəld üzləşirdi. İki vəziyyət təsvir edilir.

İnsanlar ruhdan düşmüşdülər və yorulmuşdular. Rəqiblər həyatı miskin edirdilər (Nehemya 4:10–16). Zibil üst-üstə yığılırdı və inkişafa mane olurdu. Nehemya ilk öncə onların baxışlarını Allaha tərəf istiqamətləndirdi, sonra onları himayəsi altına alıb strateji yerlərə yerləşdirdi. O, ailə birliyinin gücündən istifadə edirdi, ailənin yarısına işləməyi, o biri yarısına isə keşikdə durub istirahət etməyi əmr edirdi. Nehemya gerçək problemləri həlledici hərəkətlər vasitəsi ilə həll edəndə insanların cəsarəti yenidən bərpa olurdu.

İkinci vəziyyətdə insanlar öz zəngin qardaşlarının tamahkarlıqlarından məyus olmuşdular (Nehemya 5:1–15). İnsanların əksəriyyəti girov qoyulmuş torpaqda yaşayırdılar; bəziləri ehtiyaclarını ödəmək üçün öz övladlarını satmışdılar. «Lakin biçarəyik, çünki tarlalarımız və bağlarımız başqalarının əlindədir» (Nehemya 5:5). Necə də xoşagəlməz qarmaqarışıqlıq:

«kasıbların» övladları var-dövlətin bir neçə nəfərin əlində saxlanıldığı bir iqtisadiyyatın qurbanları idilər və o bir neçə nəfər insan öz tutduqlarını buraxmaq fikrində deyildilər.

Nehemya onların hekayələrinə qulaq asırdı və onların əzablarına şərik olurdu. O, zadəganları rəhmsiz sələmçiliklərinə görə məzəmmət etdi və dərhal yardım üçün müraciət etdi (Nehemya 5:11). Onun şərtləri o qədər effektiv idi ki, zadəganların cavabı çox sadə oldu: «Sən necə deyirsən, biz də elə edərək» (Nehemya 5:12).

Nehemya Allahın Kəlamının səlahiyyətini insanların həyatında bərpa edirdi (Nehemya 8:1–8). Allahın Kəlamının standartı olmadan, bütün işlər heç nə olardı. Əgər bizim standartımız yoxdursa, əsas məqsədlər üçün görüntü yoxdursa, kərpic üzərinə kərpic qoymaqdan daha geniş məqsədimiz yoxdursa, onda müvəffəqiyyət nəyə lazımdır? Nehemyanın insanlara ən böyük hədiyyəsi bütün bu işlərin nəyə görə mühüm olduğunu göstərmək idi. O, Yeşuadan sonra qeyd edilməyən Çardaqlar bayramını bərpa etdi. O, qanunun oxunulması ilə insanları tövbəyə gətirdi (Nehemya 9:3–5). O, məbədi bütperəstliyin təsirindən təmizləyirdi (Nehemya 13:4–9). O, ondabir verməyi dəstəkləyirdi, şənbə günü dincəlməyi təyin etdi, bütperəst yadellilərlə nikaha girməyi qadağan etdi və həm də Allahın seçilmiş xalqı kimi İsrailin xüsusi kimliyini bərpa etdi.

Nehemya layihələri və insanları təşkil edə bilirdi. Planlar təyin etməzdən əvvəl o, mənbələri və şəxsiyyətləri diqqətlə nəzərdən keçirirdi. Bəziləri üçün bu, sevindirici olmayan yazı-pozu işləri, vaxt öldürücü araşdırmalar idi, amma Nehemya bunu diqqətli hazırlıq adlandırırdı. Sonra o, əsas vəzifələri təyin etdi, onları məsuliyyətli rəhbərlərə həvalə etdi (imanlı və mömin insanlara) və onları işə yerləşdirdi. Bütün bunlar başqalarının potensial rəhbərliyini aşkara çıxardı.

Nehemya heç bir kəskin qarşıdurmaya məcbur etməyərək qarşıdırmalar ilə üzləşirdi. O, təhqirləri, böhtanları, hədə-qorxuları və satqınlığı qəbul edirdi. O, bunların içindən dualar ilə alınacaq və gözü açıq çıxırdı (Nehemya 4:9). O sadəcə düşməyə məhəl qoymurdu. O, hər zaman qabaqcadan ehtiyatlı tədbir görürdü. O, heç vaxt imkan vermirdi ki, qarşıdurma onun enerjisini əsas

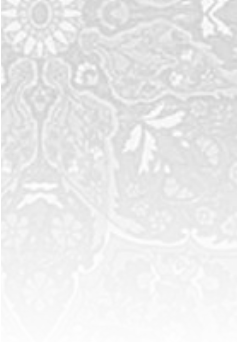
tapşırıqdan yayındırsın. O, hər zaman Allaha olan imanını saxlayırdı (Nehemya 4:20).

Ruhani rəhbərliyin sınağı onun məqsədinə nail olmaqdır. Nehemiyanın vəziyyətində aydın yazılır:

«*Divarın tikintisi tamamlandı.*» (Nehemya 6:15)

DÜŞÜNMƏK ÜÇÜN:

- A. Həyatında sənə rəhbərliyi qəbul etməyə və onu həyata keçirməyə çağıran ən azı iki əsas sahəni necə təsvir edərdin?
- B. Nehemiyada ən çox hansı keyfiyyətə üstünlük verirsən? Nə üçün?
- C. Həyatının sonunda nail olunmuş hansı məqsədləri (bitirilmiş divarları) geridə qoymaq istəyərdin?

SON SÖZ

Sən bu kitabı açmağa səbəb olan sualları və arzuları xatırlayırsanmı? Onlar rəhbərlik məsuliyyətlərini götürməyin hikməti, yoxsa onları kənara qoymağın sualları haqqında suallar idi? Sən «divarda deşiyə» baxırdın, yoxsa rəhbərlik etmək üçün dəvəti nəzərdən keçirirdin və addım atmağı fikirləşirdin? Sən rəhbərlik etmək üçün lazımı şeylərin səndə olması haqqında fikirləşirdin, yoxsa səndə rəhbərlik etmək üçün hələ də nəyinsə olduğunu fikirləşirdin?

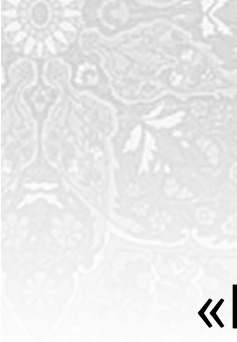
İndi sən bilirsən ki, rəhbərliyə çox şeylər daxil olsa da, ruhani rəhbərliyə daha çox şeylər daxildir. Bu kitabı qurtaranda sən son dərəcə heyrtlənmişənsə, İsanın davamçısının həyatına xoş gəlmisən. Əgər ruhani rəhbərlik asan olsaydı, hər kəs o işlə məşğul olardı!

Ruhani rəhbərlik bizim izləməli olduğumuz çağırış deyildir; bu, bizim cavab verməyi seçdiyimiz çağırışdır. Biz rəhbər olmağa qərar vermirik; biz cavab verməyə qərar veririk və həyatımızda Allahın çağırışına cavab verməyə davam edirik. Yol boyu, biz bunu xoşlasaq da, xoşlamasaq da, bu, bizi rəhbərliyə daxil edir.

Bu kitabın sonunda verilmiş Nehemyanın həyatı ruhani rəhbərliyin yüksək standartını –bizim təqlid etməyə can atdığımız diqqətli, səmimi və müdrik təcrübələr kimi təqdim etmişdir. Lakin bu səhifələrdə tədqiq etdiyimiz Müqəddəs Kitab rəhbərlərinin hamısından, ola bilsin ki, Peter bizim gündəlik üzləşdiyimiz çətinliklərin çoxusunu daha yaxşı təsvir edir. Peterin həyatını bilməkdən əldə etdiyimiz faydalardan biri Peter və İsanın arasındakı sonuncu, həlledici nəzarətçi bölməni dinləməkdən irəli gəlir. İsa Peterə kömək etdi ki, onun həsr olunmasını aydınlaşdırsın: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni bunlardan çox sevirsənmi?» (Yəhya

21:15). İsa Peterin iş məsuliyyətini yenidən bildirdi: «Quzularımı bəslə» (Yəhya 21:15). Və İsa Peterə əhəmiyyətli, ən mühüm, əsas bir əmr verdi: «Ardınca gəl!» (Yəhya 21:19).

Böyük əminlikdə və əminsizlik anlarında rəhbərliyin bütün eniş və yoxuşları vasitəsilə, dağıdılmış divarları yenidən tikən və Allahın nur və həyat müjdəsini qaranlıq yerlərə aparanlar İsanın «Ardınca gəl» dəvətinə həmişə «Bəli» deyənlər olub. Və onlardan çoxu sonradan böyük rəhbərlərə çevrildilər. Bu gün sənin qəlbində və həyatında İsanın dəvətinə hansı cavab əks-səda edir?

«RUHANİ RƏHBƏRLİK HƏR KƏS ÜÇÜN»

KİTABININ KİÇİK QRUP ÜZRƏ TƏDQIQ VƏSAİTLƏRİ

*R*uhani rəhbərlik hər kəs üçün öz rəhbərlik qabiliyyətlərini müəyyən etmək və inkişaf etdirmək istəyən hər bir kəs üçün yardımçı kitab olduğunu sübut etmişdir. Lakin yaxın dostlar ilə kiçik qrupda kitabı öyrənmək və müzakirə etmək, hətta daha çox fayda gətirə bilər. Bu, səmimiyyəti dəstəkləyəcəkdir və məsuliyyəti artıracaqdır. Sanders ilahi rəhbərliyin Allah tərəfindən verilən tapşırıq olduğunu vurğuladıqda, Allahın Kəlamı göstərir ki, O bu işdə çox vaxt başqalarının təsdiqindən istifadə edir (baxın: Həvarilərin İşləri 13:1–3). Bu tədqiq vəsaiti kiçik qrupların bu kitabdakı anlayışları altı hissədə müzakirə etməsi üçün yaradılmışdır. Suallar hər bir fəslin sonunda olan sualları geniş surətdə müzakirə etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. Hər bir hissə üçün olan format üç hissəyə bölünmüşdür.

«**Başla**» adi həyat təcrübəsi ilə başlayır və bütün qrup üzvlərinə müzakirədə iştirak etməyə yardım edir. Bir saatlıq bölmə üçün, bu suallar üzərində beş dəqiqədən artıq vaxt sərf etmə.

«**Məsələyə keç**» kitabdakı üç, yaxud dörd fəslin əsas məğzinə diqqəti yönəldir və daha sonra Müqəddəs Kitabda əsas ayə üzərində müzakirəni təmin edir. Bu suallar, adətən, müzakirə üçün 40–45 dəqiqə vaxt tələb edəcəklər.

«**Davam et**» qrup üzvlərini həyatda tətbiqlər üçün təkliflər ilə hərəkət mərhələsinə aparır. Bu sualları müzakirə etmək üçün 10–15 dəqiqə vaxt ayırın.

Qoy hər bir qrup fəsilləri oxusun və kiçik qrup üçün öz cavablarını qabaqcadan hazırlasınlar. Başqalarının bölüşdüklərinə qrup üzvlərinin cavab vermələri üçün onları dinləməyə ruhlandırın. Bölmələrdə nəzərdə tutulub ki, hər iştirakçı suallara öz cavablarını versin. Müzakirəni dua ilə açmağı və bağlamağı unutma.

BİRİNCİ DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 1–3-cü fəsilləri oxu, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara öz cavablarını hazırla.

Başla

1. Həyatının hansısa sahəsində rəhbər olmağa can atdığın an barədə danış. Hansı vəzifədə olmağa can atırdın? Nə baş verdi?

Məsələyə keç

2. Nəyə görə bu gün məsihçilər Paulun ruhani rəhbərlik «xeyirli işdir» (1-ci fəsil) fikri ilə razılaşmaqda çətinlik çəkirlər?
3. Nə üçün bizim Müqəddəs Yazılarda gördüyümüz ruhani rəhbərlər bu gün belə məhdud saydadırlar? (2-ci fəsil)

4. Əgər ruhani rəhbərlik yalnız Allah tərəfindən verilsə, onda ruhani rəhbərlik təlimi verməyin rolu nədir? (2-ci fəsil)

5. Ruhani rəhbərlik üçün tələb olunan keyfiyyətlər dünya biznesində arzu olunan rəhbərlik keyfiyyətləri ilə necə müqayisə edilir? Bu sualı müzakirə etmək üçün Mark 10:41–45-ci ayələri oxu və başa düşdüyünü daxil et.

6. Sən təzəcə iman etmiş gənc, uğurlu iş adamı üçün «xidmətçi rəhbərliyini» necə təsvir edə bilərsən? (3-cü fəsil)

7. Əgər sən kilsən ruhani rəhbərliyi bu fəsildəki kimi tanısaydı, dəstəkləsəydi və belə ümid etsəydi, onda sən kilsən necə fərqli olardı? (3-cü fəsil)

8. Bu ilk üç fəsli oxumaqla sən ruhani rəhbərlik barədə ən çox hansı əhəmiyyətli bilik əldə etmisən?

Başla

9. Rəhbərliyə görə hansı şəxsi istəklərə məhdudiyyət qoymaq sənə lazımdır? Hansını möhkəmləndirmək lazımdır?

10. Özünə xidmətin davranışını daha çox harada göstərməlisən?

İKİNCİ DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 4–7-ci fəsilləri oxuyun, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara cavablar hazırlayın.

Başla

1. Başqaları səndə hansı «təbii» rəhbərlik keyfiyyətləri görüblər? O müşahidələr ilə sən nə etmisən?

Məsələyə keç

2. Sənin fikrincə, təbii rəhbərlik və ruhani rəhbərlik arasında əsas fərq nədir? (4-cü fəsil)

3. Təbii rəhbərlik ruhani rəhbərliyə necə çevrilir? (4-cü fəsil)

4. Sandersin 5-ci fəsildəki üsullarından hansı biri rəhbər kimi inkişaf etməyin üçün səni daha çox maraqlandırır? (5-ci fəsil)

5. Sənin kilsən kiminsə ruhani rəhbərliyə uyğun gəldiyinə necə qərar verir? Proses necə gedir? (6-cı fəsil)

6. Siz ruhani inkişafınızın bu məqamında Paulun rəhbərlik haqqında hansı məsləhətini daha münasib gördünüz? (6-cı fəsil)

7. Rəhbərlərdə tez-tez hansı çatışmamazlıqları və zəiflikləri görürsən? (7-ci fəsil)

8. Təvazökar qəlbə malik olmaq üçün kiminsə Peter kimi uğursuzluğa uğraması vacibdir? Sənin tanıdığın insanlar təvazökarlığı necə öyrəniblər? (7-ci fəsil)

9. Rəhbərlik nümunəsi olaraq kimi üstün tutursan, Peteri, yoxsa Paulu? Hansı yollarla?

Davam et

10. Sənin həyatında ruhani rəhbərliyin hansı bir keyfiyyətinin daha çox diqqətə ehtiyacı var? Bu həftə onun üzərində işləməyə necə başlaya bilərsən?

ÜÇÜNCÜ DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 8–10-cu fəsilləri oxu, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara cavablar hazırlayın.

Başla

1. Əgər sənə bir arzunu həyata keçirməyə imkan versəydilər və bir rəhbərlik keyfiyyətini dərhal və həmişəlik versəydilər, o, hansı olardı?

Məsələyə keç

2. Görüntü problemləri necə yarada bilər? (8-ci fəsil)

3. Ciddi adamlar gülməli olmağı öyrənə bilərlər? Rəhbərlik edərkən nə üçün yumor hissini saxlamaq çətinidir? (9-cu fəsil)

4. Qəzəb rəhbərə necə kömək edə bilər? Necə incidə bilər? 9-cu fəsildə yepiskop Batler tərəfindən qeyd edilmiş qəzəb haqqında göstərişlərdən hansı sənin üçün faydalıdır?

5. Nə üçün səbirlilik rəhbərlərin inkişafı üçün çətin keyfiyyətdir? (9-cu fəsil)

6. Bu fəsillərdə təsvir edilən hansı rəhbərlik keyfiyyətləri, sənə, məsihçilər arasında ən azdır?

7. Nəsə etmək, yaxud harasa getmək qərarı ilə üzləşəndə, rəhbər bunun Müqəddəs Ruhdan, yoxsa özündən olduğunu necə ayırd edə bilər? (10-cu fəsil)

8. Rəhbərlikdə təbii yolla ənamlı olmaq ilə ruhani olaraq ənamlı olmaq arasında fərq nədir? (10-cu fəsil)

Davam et

9. İndi kitabın ortasına çatdığın üçün öz rəhbərlik keyfiyyətlərin haqqında qiymətləndirmə cədvəli düzəlt. Bu yaxınlarda harada irəliləyiş etmişən? Harada daha bir az işləməlisən? Həyatında hansı ruhani rəhbərlik keyfiyyətləri təsdiqlənib və sübut olunub?

DÖRDÜNCÜ DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 11–14-cü fəsilləri oxu, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara öz cavablarını hazırla.

Başla

1. Adi həftə ərzində bunlardan hansına daha çox vaxt ayırırsan: qazonlara qulluq/ev işləri?/kitab/jurnal/qəzet oxumaq? Televizora/kinoya baxmaq? Dua?

Məsələyə keç

2. Dua həyatın barədə nə vaxt kədər hiss etmisən? Hansı dəyişikliklər etmisən? (11-ci fəsil)
3. İnsanları dua etməkdən saxlayan maneələr hansılardır? (11-ci fəsil)

4. Əgər vaxt nəzərə alınmasaydı, kilsədə hansı işi etməkdən daha çox həzz alardın? (12-ci fəsil)

5. Nə üçün ruhani rəhbərlər vaxtdan istifadə zamanı hədsiz təzyiq hiss edirlər? (12-ci fəsil)

6. Əgər sən adaya atılmış olsaydın, hansı üç kitabı daha çox istəyərdin? (13-cü fəsil)

7. Əgər sən oxuduqlarının qeydləri və sənədləri xasiyyət təhlili üçün xəfiyyə-psixoloqa verilsəydi, onlar sənə barəndə nə nəticə çıxarardılar? (13-cü fəsil)

8. Gərginlik ilə rəhbərlik etmək nə deməkdir? Bu, Müqəddəs Kitabda istifadə olunan «səy» sözü ilə necə əlaqədardır? Şəxs bunu etməyi necə öyrənir? (14-cü fəsil)
9. Ruhani rəhbərin hər zaman ön cəbhədə olub heç vaxt arxa cəbhədə, yaxud yanda olmaması fikrini müzakirə edin. Xidmətçi rəhbər buna necə uyğun gəlir? Bu baxış üçün hansı ifratçılıqlar təhlükələr yaradır? Bu baxış hansı problemləri həll edir? (14-cü fəsil)

Davam et

10. Allahın padşahlığı üçün öz vaxtından daha səmərəli istifadə etməkdə hansı addımları ata bilərsiniz?
11. Dua həyatını inkişaf etdirmək üçün sərf oluna biləsi vaxtını hal-hazırda sən hara sərf edirsiniz?

BEŞİNCİ DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 15–18-ci fəsilləri oxu, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara cavablarınızı hazırlayın.

Başla

1. Rəhbərlik çətin və tələbkar ola bilər. Bu, həmişə doğrudur? Əgər belədirsə, sən hansı qiyməti ödəməyə hazırsan?

Məsələyə keç

2. Rəhbər üçün öz çarmıxını götürmək nə deməkdir? (15-ci fəsil)
3. Rəhbərlər ədalətli tənqiddən və rədd olunmanın öhdəsindən necə gəlməlidirlər? (15-ci fəsil)

4. Bensonun həyat üçün olan qaydalarından artıq neçəsini həyata keçirirsən? Hansı birinə əməl etmək sənin üçün ən çətinidir? (16-cı fəsil)

5. Yaxşı güzəştə getmə (inadkarlığın əksi) ilə pis güzəştə getmə (həsrolunmanın əksi) arasında nə fərq var? Siz güzəştə getmənin düzgün və yaxşı olduğunu necə deyə bilərsiniz? (17-ci fəsil)

6. Müvəffəqiyyətsizlik hissinə qalib gəlmək üçün sənin nə qədər vaxtın gedir? Müvəffəqiyyətsizliyi kiminlə müzakirə edirsən? (17-ci fəsil)

7. Rəhbərliyin hansı sınağından daha çox qorxursan (güzəştə getmə, can atmaq, qeyri-mümkün vəziyyət, müvəffəqiyyətsizlik, paxıllıq)? Nə üçün? (17-ci fəsil)

8. Göstərişləri kifayət qədər düzgün başa saldığını necə bilirsən? Səlahiyyəti həvalə etməkdə sənin ikifikirli olmağın sənə necə əziyyət verə bilər? (18-ci fəsil)

9. Yorgunluqdan təravətlənmək üçün sən nə edirsən, hara gedirsən?

Davam et

10. Əvvəl-axır gələcəkdə üzləşə biləcəyin rəhbərlik sınaqlarına daha yaxşı hazırlaşmaq üçün bu həftə hansı addımları ata bilərsən?

ALTINCI DƏRS

Ruhani rəhbərlik hər kəs üçün kitabından 19–22-ci fəsilləri oxu, sonra qrup müzakirəsi üçün aşağıdakı suallara cavablar hazırla.

Başla

1. Ötən ildə hansı dəyişikliklər sənin üçün çətin olubdur? İşdə? Məbəddə? Evdə? Bu çətinliklər hansı yollarla rəhbərlik ilə əlaqəli olublar?

Məsələyə keç

2. Arxaya baxdıqca, Allahın səni rəhbərlik üçün hazırladığını necə görmüsən? Başqalarını rəhbərliyə hazırlamaq üçün O, səndən necə istifadə edib? (19-cu fəsil)
3. Sənin nədənsə «kənarlaşmağının» səbəbi köməyinin bitməsi idi, yoxsa başqa rəhbərin yetişməsi vaxtı idi? (19-cu fəsil)

4. Rəhbər üçün məşhurluğun hansı təhlükələri var? (20-ci fəsil)

5. Rəhbərliyin hansı təhlükələri səni daha çox narahat edir? (21-ci fəsil)

6. Ruhani xidmət üçün sənin uyğun gəlməyinə görə «ortabablığın» hansı sahələrinin vacib olduğunu aşkar etmisən? (21-ci fəsil)

7. Heç vaxt səhv olmadıqlarına inanan adamlar ilə necə rəftar edirsən? (21-ci fəsil)

8. Nehemyanın rəhbərliyində daha çox nəyə heyransan? (22-ci fəsil)

9. İrəliyə — həyatının sonuna baxanda, hansı «divarların» durduğunu görmək istəyirsən? (22-ci fəsil)

10. Kişilər və qadınlar hansı dərəcədə fərqli rəhbərlik rollarına can atmalıdırlar?

Davam et

11. Allahın *sənin üçün* olan işini daha yaxşı etməyin üçün öz enerjini necə istiqamətləndirə bilərsən?

MÜNDƏRİCAT

Yenilənmiş nəşr üçün ön söz	3
BİRİNCİ NƏŞRƏ ÖN SÖZ	5

Fəsil Səhifə

1. XEYİRLİ İŞ	6
2. RƏHBƏRLƏRİ AXTARMAQ	11
3. RƏHBƏRİN ƏSAS PRİNSİPİ	15
4. TƏBİİ VƏ RUHANİ RƏHBƏRLİK	21
5. SİZ RƏHBƏR OLARMIZMI?	28
6. PAULDAN RƏHBƏRLİK BARƏDƏ MƏLUMATLAR . . .	34
7. PETERDƏN RƏHBƏRLİK BARƏDƏ MƏLUMATLAR . .	43
8. RƏHBƏRLİYİN ƏSAS KEYFİYYƏTLƏRİ	47
9. RƏHBƏRLİYİN DAHA ƏSAS KEYFİYYƏTLƏRİ	63
10. BUNLARDAN BAŞQA	75
11. DUA VƏ RƏHBƏRLİK	80
12. RƏHBƏR VƏ VAXT	89
13. RƏHBƏR VƏ QİRAƏT	97
14. RƏHBƏRLİYİ İNKİŞAF ETDİRMƏK	106
15. RƏHBƏRLİYİN QİYMƏTİ	112
16. RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTLƏRİ	122
17. RƏHBƏRLİYİN SİNAQLARI	128

18. SƏLAHİYYƏTİ HƏVALƏ ETMƏK MƏHARƏTİ	135
19. RƏHBƏRLƏRİ ƏVƏZ ETMƏK	140
20. RƏHBƏRLƏRİ YENİDƏN HAZIRLAMAQ	145
21. RƏHBƏRLİYİN TƏHLÜKƏLƏRİ	151
22. RƏHBƏR NEHEMYA	161
SON SÖZ	166
«RUHANİ RƏHBƏRLİK HƏR KƏS ÜÇÜN»	168

www.kitabi-knigi.com

İstənilən cihaza öz dilinizdə yükləyin və
oxuyun, Bütün ailə üçün pulsuz elektron
Kitablar.

RUHANİ RƏHBƏRLİK HƏR KƏS ÜÇÜN

HƏR BİR İMANLI ÜÇÜN ÜSTÜNLÜK PRİNSİPLƏRİ

500,000-dən artıq nüsxəsi satılmış *Ruhani Rəhbərlik hər kəs üçün* kitabı özünü rəhbərlik prinsiplərini öyrətməkdə hər dövrə uyğunlaşan klassik əsər kimi sübut etmişdir. C. Osvald Sanders həmin prinsipləri Musa, Nehemya, Paul, David Livingston və Çarlz Spercen kimi Allahın görkəmli insanların tercüməyi-halları ilə təqdim və təsvir edir.

Bugünkü dünyada məsihçiliyin güclü səsə ehtiyacı var. Belə səs yalnız Allah tərəfindən idarə olunan və Məsihə həsr olunmuş güclü rəhbərlərdən gələ bilər. *Ruhani Rəhbərlik hər kəs üçün* sizi ruhlandıracaq ki, siz istedadınızı və gücünüzü Onun ixtiyarına verməklə Onun izzəti üçün rəhbər ola bilərsiniz.

Ruhani Rəhbərlik hər kəs üçün nəşri tamamilə yenilənib. Dilə yeni müasir dad qatılıb və tədqiq vəsaiti əlavə edilib ki, bir alət kimi sizin inkişafınıza kömək etsin və bu klassik kitabdakı prinsipləri uğurla tətbiq edəsiniz.

